

ACAD

Nakladatelství
Academia
EDIČNÍ PLÁN
2018/2019

Vážení čtenáři,

na následujících stranách se dozvíte, jaké knihy chystáme s mými kolegy-němi a kolegy na období 2018/2019. Stejně jako v letech předcházejících i tentokrát jde o tituly z řady vědních oborů, ale už při letném prolisování zjistíte, že převažují publikace s historickými a společenskovědními náměty. Není to rozhodně tím, že by se autoři z technických, chemických a botanických oborů poflakovali po lukách a laboratořích a nepsali knihy, ostatně i jejich díla najdete v našem edičním plánu. Je to něčím jiným. Mnozí autoři se ohlížejí do historie a pokoušejí se vysvětlit mechanismy fungování současné společnosti nejen proto, že je příslušný vědní obor živí, ale především z toho důvodu, že chtějí přispět k veřejné debatě o naší současnosti a budoucnosti. Tuto diskusi potřebujeme podle mého názoru udržovat v chodu čím dál tím naléhavěji. Doufám, že knihy z Nakladatelství Academia i v letošním roce přispějí ke kultivaci veřejného prostoru.

Jiří Padevět

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností
AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40, 110 00 Praha 1

Jiří Padevět
ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurišičová
manažerka velkoobchodu
a zástupkyně ředitele
gjurismicova@academia.cz

Michaela Procházková
šéfredaktorka
prochazkova@academia.cz

Kateřina Indrová
vedoucí výroby
indrova@academia.cz

Brigita Dusiová
vedoucí technické redakce
dusiova@academia.cz

Marie Povýšilová
manažerka marketingu
povyšilova@academia.cz

Šárka Hakenová
manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

Jana Šrotová
šéfredaktorka časopisu Živa
srotova@ssc.cas.cz

Seznam členů Redakční rady
Nakladatelství Academia

Předseda:
prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c.,
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

Členové:
RNDr. Miloš Anděra, CSc.,
Národní muzeum Praha
doc. RNDr. Jan Černý, Ph.D.,
Přírodovědecká fakulta UK
doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.,
Přírodovědecká fakulta UK
Mgr. Michal Jareš,
Ústav pro českou literaturu AV ČR
RNDr. Eduard Kočárek, Ph.D.,
2. lékařská fakulta UK
Dipl. Biol. Jiří Mlíkovský, CSc.,
Národní muzeum Praha
RNDr. Jiří Moravec, CSc.,
Národní muzeum Praha
PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.,
Ústav pro jazyk český AV ČR
PhDr. Leo Pavlát,
Židovské muzeum v Praze
Mgr. Michaela Procházková,
Nakladatelství Academia, SŠ AV ČR
Mgr. Ivo Purš, Ph.D.,
Ústav dějin umění AV ČR
prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.,
Historický ústav AV ČR
PhDr. Martin Steiner,
Filosofický ústav AV ČR

OBSAH

4	1938–1953
10	21. století
13	Atlasy
18	České moderní dějiny
22	České umění
25	Dějiny knihy
27	Dílo Jana Amose Komenského
29	Evropa
34	Galileo
37	Gerstner
39	Historie
51	Judaica
54	Literární řada
57	Orient
60	Paměť
67	Právo – etika – společnost
70	Průhledy
72	Průvodce
77	První republika
81	Spisy Jakuba Demla
83	Spisy Julia Fučíka
85	Spisy Závěše Kalandry
87	Spisy Stanislava Komárka
90	Spisy Vladimíra Macury
92	Spisy Petra Pitharta
95	Společnost
99	Strategie AV21
101	Studentské práce
103	Šťastné zítřky
107	Umění
111	Věda kolem nás
113	Mimo edice – humanitní vědy
126	Mimo edice – přírodní vědy
143	Mimo edice – Ústav pro studium totalitních režimů
146	Živa
148	Rejstřík jmenný
150	Rejstřík titulů

- Ať mohou přijeti
- Měli odvahu žít
- Operace Anthropoid: Epilog
- „Heydrich byl střelen neznámým útočníkem“
- Zatemněno
- Zdraví nemocní říšští protektoři v Čechách a na Moravě 1939–1945
- Hrdelní případy Mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948
- Zelená Hora v sevření smrtihlavů
- Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948
- Z nouze život, z nouze smrt?

již vyšlo

- Kapitoly z osvobození Československa 1945
- Adolf Kolínský
- „Česká“, nebo „československá“ armáda?
- Vlasovci v boji za Prahu

1938–1953

Ať mohou přijít

Organizace poválečné repatriace a návratů 1942–1947

JANA KASÍKOVÁ

Miliony občanů musely během druhé světové války opustit svůj domov. Tito lidé odešli před nebezpečím nebo byli vysídleni, přesunuti na nucené práce či do koncentračních táborů. Jak se po válce vraceli do svých domovů? Kniha mapuje organizaci těchto návratů v Československu od plánů vlády v exilu přes činnost repatričního odboru až po neúnavnou pomoc tisíců lidí. Dobrovolníci i nejrůznější organizace provozovali vývařovny a ošetřovali navrátilce. Text doprovází obrazová příloha originálních fotografií, díky nimž je možné vidět, že nešlo o přesun masy, ale konkrétních tváří. Konkrétních lidí, kterým válka nenadále změnila osud a kteří se chtěli vrátit domů.

Mgr. Jana Kasíková (1988) vystudovala historii na Filozofické fakultě UK, kde dále pokračuje v doktorandském studiu, a ekonomii na VŠE v Praze. Zabývá se problematikou organizace poválečných návratů, skupinou přemístěných osob (*Displaced Persons*) a vývojem dobrovolných organizací v této době.

Měli odvahu žít

Odboj na Uherskobrodsku v letech 1939–1945

MIROSLAVA POLÁKOVÁ

Kniha je výsledkem téměř třicetiletého vědeckého úsilí, se kterým se autorka věnovala získávání primárních pramenů k problematice odboje na území politického okresu Uherský Brod v letech 1939–1945. Téma, které za uplynulých sedmdesát let nebylo v komplexnosti zpracováno, je rozdělené podle časového sledu do šesti kapitol. Vedle archivních materiálů kniha vychází také z ústních výpovědí více než 140 osob a svým obsahem je plně začleněna do celoprotektorátního dění. Všímá si výjimečnosti postavení okresu na hranici se Slovenskem, vedle Uherskobrodsku zachycuje podrobně i odboj na Bojkovicku a zasahuje až do okresů Zlín, Uherské Hradiště a Hodonín. Publikace je doplněna tabulkami a více než 520 fotografiemi.

PhDr. Miroslava Poláková, Ph.D., (1955) vystudovala Filozofickou fakultu MU. Vyučuje na gymnáziu v Uherském Hradišti, přednáší dějiny kultury, teorii davu a židovskou a romskou kulturu na Katedře kulturologie FF UKF v Nitře a externě působí na Fakultě masmédií Panevropské vysoké školy v Bratislavě.

Operace Anthropoid: Epilog Atentát na Reinharda Heydricha ve světle dobových pramenů

PAVEL KMOCH

Kniha shrnuje aktuální znalosti o operaci Anthropoid, atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, jeho přípravě i o tom, co následovalo při vyšetřování a honu na jeho vykonavatele. Staví do rozporu „obecné povědomí“, založené na filmech a populární literatuře, a informace vyplývající z dobových pramenů. Autor se zabývá nejen samotným provedením atentátu, ale i jeho politickými souvislostmi v kontextu doby, otázkou, jakou měl Heydrichův vůz skutečně poznávací značku, nebo faktografickým rozбором posledního boje parašutistů v kostele v Resselově ulici. Kniha přináší životopisy a medailonky mnoha důležitých aktérů těchto událostí, jak ze strany okupantů, tak i odboje. Text je doprovázen bohatou fotodokumentací.

Mgr. Pavel Kmoč (1968) absolvoval Fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou Technické univerzity v Liberci, obory kulturní historie a muzeologie a historie. Zabývá se vojenskou historií, uniformologií, historií československé kolaborace a retribuice a dějiny totalitních režimů v Československu.

„Heydrich byl střelen neznámým útočníkem“ SOE a příprava paraskupiny Anthropoid na pozadí operační vlny 1941–1942 Edice dokumentů

PAVEL ŽÁČEK

Spolupráce britské diverzní organizace Special Operations Executive (SOE) s II. odborem Ministerstva národní obrany v Londýně na přípravách první operační vlny paravýsadků do okupovaného Československa v letech 1941–1942 přinesla novou kvalitu koordinace činnosti mezi ústředními zpravodajskými orgány obou spojeneckých zemí, která byla završena úspěšnou realizací operace Anthropoid – likvidací zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě Reinharda Heydricha. Edice dokumentů vychází z archivního výzkumu příslušných fondů britského Národního archivu v Londýně a vychází z klíčových dokumentů SOE o přípravách a výcviku první vlny operačních skupin, jejich vysazení i konkrétní činnosti, vybraných písemností britského ministerstva letectví a korespondence se zástupci československé vojenské zpravodajské služby v čele s plk. gšt. Františkem Moravcem.

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D., (1969) se zabývá výzkumem činnosti zpravodajských služeb i dalších bezpečnostních složek 20. století, protitotalitního hnutí odboje a odporu zejména ve střední a východní Evropě.

Zatemněno

Česká literatura a kultura
v protektorátu
LUCIE ANTOŠÍKOVÁ (ED.)

Navzdory rostoucímu zájmu badatelů humanitních oborů představuje období protektorátu Čechy a Morava doposud nepříliš prozkoumanou oblast českých dějin. Monografie přispívá k lepšímu poznání a pochopení této velmi specifické fáze naší literární a kulturní historie. Kolektiv autorů předkládá šestadvacet aktuálních sond do problematiky protektorátní tvorby a kulturní politiky, které se opírají o výzkum dobového – nejen českého, ale i německého – materiálu a usilují o jeho adekvátní historickou interpretaci. Cílem není opakovat tradiční výkladová schémata, nýbrž dané kulturní období nahlédnout novými očima, a na úrovni dnešního poznání tak pojmenovat mechanismy, které určovaly tehdejší společenský a kulturní život a ovlivňovaly podobu literární, divadelní, hudební, filmové či rozhlasové tvorby.

PhDr. Lucie Antošíková, Ph.D., (1982) je členkou Oddělení 20. století a literatury současné v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Vede Tým pro studium paměti a traumatu v literatuře.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Zdraví nemocní říšští protektoři v Čechách a na Moravě 1939–1945

MILAN NOVÁK,
MICHAL V. ŠIMŮNEK

Zdraví a nemoc od nepaměti provázejí dějiny moci. V režimech založených na vůdcovském principu strmě stoupá význam nemoci mocných. Kataklyzma druhé světové války, hrůzy nacistické genocidy i sám fenomén moderní totality přinesly zvýšený zájem o otázky vlivu zdravotního stavu na rozhodování nacistických špiček. Pro nižší úroveň nacistického státu, včetně okupovaných území, podobná analýza chybí. Autoři se proto pokusili přispět k biografii vrcholných představitelů německého okupačního režimu v českých zemích, kteří osudovým způsobem ovlivnili české moderní dějiny: Konstantina von Neuratha, Reinharda Heydricha, Kurta Daluegeho a Wilhelma Fricka.

MUDr. Milan Novák (1953), neurolog, pracuje jako manažer pro kvalitu, vědu a vzdělávání v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy.

Mgr. Michal V. Šimůnek, Ph.D., (1976), historik, působí v Kabinetu dějin vědy Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

Hrdelní případy Mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948

Potrestání kolaborantů,
udavačů a válečných
zločinců z Českobudějovicka,
Jindřichohradecka
a Českokrumlovska

JAN CIGLBAUER

Mimořádný lidový soud České Budějovice patřil jednoznačně mezi nejpřísnější tribunály poválečné retribuice v ČSR trestající kolaboranty, udavače a válečné zločince. V letech 1945–1948 poslal na smrt 68 osob. Kdo byli tito lidé a jaké viny se dopustili? Jejich životopisy sestavené na základě studia jednotlivých trestních spisů nám přiblíží nejen nejrůznější druhy kolaborace, ale i příběhy těch, na nichž se provinili – menších i větších odbojářů i prostých lidí, kteří se v krizovém okamžiku postavili zlu nebo byli jen proti své vůli vtaženi do víru tragických událostí v době takzvaného zvýšeného ohrožení republiky.

Jan Ciglbauer (1988) je soukromý jihočeský badatel zabývající se regionálními dějinami druhé světové války. Pravidelně publikuje v časopise Jihočeského muzea v Českých Budějovicích *Výběr*, je autorem knihy *Vojáci Švejkova pluku*.

Zelená Hora v sevření smrtihlavů

PATRIK KELLER

Publikace se zabývá Nepomuckem v období od září 1938 do prosince 1945, s dílčími přesahy až do šedesátých let. Autor mapuje všechna odvětví lidské činnosti ve výše uvedeném období, kdy byl velký důraz kladen na fungování bezpečnostních a armádních složek. Kompletní protektorátní historie je zpracována u obcí Nepomuk, Dvorec, Vrčeň a Klášter. V případě okolních obcí se kniha věnuje téměř výhradně vojensko-bezpečnostním aspektům. Zájmové území je ohraničeno obcemi Srby, Prádlo, Žinkovy, Vojovice, Neurazy, Kramolín, Maňovice, Záhoří, Bezděkovce, Čmelíny, Tojice a Vrčeň. Občas však dochází k územním přesahům. Publikace je členěna na devatenáct kapitol a tři dodatky.

Mgr. Patrik Keller (1990) absolvoval Policejní akademii ČR v Praze, obor Bezpečnostní management ve veřejné správě. V současné době je zařazen na OOP Nepomuk. Zabývá se obdobím protektorátu Čechy a Morava a dějinami bezpečnostních sborů na jižním Plzeňsku.

Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948

Únor 1948, výsledek nerovného zápasu
FRANTIŠEK HANZLÍK

Publikace se věnuje zákulisí zápasu o politickou moc mezi KSČ a ostatními politickými stranami v letech 1945–1948. Přináší fakta o ovládnutí tajných služeb a ministerstva vnitra komunistickou stranou v roce 1945 a o důsledcích této skutečnosti pro výsledek zápasu o politickou moc v Československu v poválečném období. V publikaci jsou využity výsledky dlouholetého studia autora v domácích i zahraničních archívech. Na konkrétních faktech je ukázáno zneužívání tajných služeb komunistickou stranou k vytvoření podmínek pro uchopení politické moci v únoru 1948, k nelegálnímu získávání finančních prostředků a informací ze všech oblastí života společnosti.

Prof. PhDr. František Hanzlík, CSc., (1954) přednáší historii na Univerzitě obrany v Brně. Zabývá se československými dějinami 20. století. Dlouhodobě se věnuje problematice působení tajných služeb v zápase o politickou moc v Československu v poválečném období.

Z nouze život, z nouze smrt?
Slovenští Židé v Terezíně,
Sachsenhausenu, Ravensbrücku
a Bergen-Belsenu, 1944–1945
DANIEL PUTÍK

Tématem práce jsou osudy asi pěti tisíc osob židovského původu deportovaných od listopadu 1944 do března 1945 nacistickými okupačními orgány ze Slovenského štátu do koncentračních táborů Sachsenhausen, Ravensbrück, Bergen-Belsen a Terezín. Na základě obsahové a komparativní analýzy poznatků získaných studiem archivních dokumentů, svědectví přeživších a v omezené míře i sekundární literatury se autor snaží vysvětlit jednání pachatelů a obětí i obecnější historické souvislosti sledované kapitoly v dějinách válečného Slovenska. Z rozboru pramenů vyplývají i obecnější poznatky k vývoji „konečného řešení židovské otázky“ v evropských zemích ovládaných nacistickým Německem.

Mgr. Daniel Putík, Ph.D., (1983) vystudoval historii a německo-rakouská studia na Univerzitě Karlově v Praze. Tato kniha je mírně upravenou verzí disertační práce, kterou v roce 2016 obhájil na Fakultě sociálních věd UK.

- **Jak být dobrý i bez pánaboha**
- **Perfektní diktatura**
- **Digital_Humanities**

již vyšlo

- Informační válka
- Přání otcem myšlenky
- Obrana liberálního vzdělání
- Tekuté časy
- Muslimské bratrstvo v současnosti

21. století

Jak být dobrý i bez pánaboha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti

TOMÁŠ HŘÍBEK

Autor v knize představuje upravené verze svých kratších esejí, které během uplynulé dekády vycházely převážně v příloze *Lidových novin* Orientace, ale i v dalších periodikách. Jde o populárně zaměřené texty, které spadají do čtyř tematických okruhů: obrana ateismu a sekularismu, aktuální morální témata nahlížená z čistě světské perspektivy, obhajoba principů egalitárního liberalismu, obrana vědy před jejími tradičními i postmoderními nepřáteli. Přímocharým a věcným přístupem k otázkám jako ateismus, eutanazie, stejnopohlavní manželství, etika kouření, imigrace, *hate speech*, feminismus nebo scientismus je kniha v českém kontextu výjimečná. Některé texty se objevují vůbec poprvé, součástí jsou i rozhovory s několika předními světovými intelektuály (filozof Peter Singer ad.).

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

Perfektní diktatura Čína ve 21. století

STEIN RINGEN

Současný čínský systém je ve své podobě ojedinělý – doposud se v lidských dějinách žádný takový nevyskytoval. Tato kniha vysvětluje, jak systém funguje a kam směřuje. Na základě podrobného studia čínských a zahraničních zdrojů, řady rozhovorů s čínskými praktiky, vědci a prostými lidmi i analýz politiky a státu dochází autor k závěru, že za současného vedení Si Ťin-pchinga se čínský vládní systém transformoval do nové podoby režimu, jenž je oproti dědictví, které zanechal Teng Siao-pching, ideologicky mnohem radikálnější a bezskrupulóznější. Čína není tak ekonomicky silná a panuje v ní mnohem větší diktatura, než si svět myslí.

Přeložil Jan Krist

Prof. Stein Ringen (1945), norský politolog, profesor sociologie a sociální politiky na Oxfordské univerzitě. Zabývá se otázkami kvality vládnutí, a to z pozice, v níž se protíná demokracie, politika a spravedlnost. Publikoval řadu knih a článků v britském a zahraničním tisku.

Digital Humanities

ANNE BURDICKOVÁ, JOHANNA DRUCKEROVÁ, PETER LUNENFELD, TODD PRESNER, JEFFREY SCHNAPP

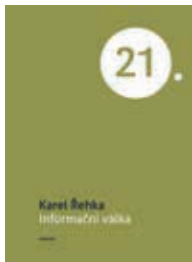
Kniha podává zevrubnou zprávu o způsobech poznávání a produkci vědění v současných humanitních vědách. Odpověď na otázku, jak může tato vědní oblast těžit z přínosu digitálních médií, autoři předkládají na základě důkladného zmapování tohoto nově vznikajícího pole. Zkoumají metodiky a technologie, které byly pro tradiční humanitní zkoumání donedávna neznámé (geoprostorová analýza, korpusová lingvistika, vizualizace a simulace dat apod.). České vydání je doplněno doslovem teoretika nových médií Josefa Šlerky.

Přeložil David Vichnar

Doslov napsal Josef Šlerka

Anne Burdicková, vedoucí oddělení Graduate Media Design na Art Center College of Design, Johanna Druckerová, výtvarnice a autorka obrazových básní, působí v oddělení informačních studií Kalifornské univerzity v Los Angeles, Peter Lunenfeld, profesor Design Media Arts, Todd Presner, profesor germánských jazyků a komparativní literatury na Kalifornské univerzitě, vedoucí programu Digital Humanities, Jeffrey Schnapp, vedoucí metaLAB na Harvardově univerzitě, profesor románské literatury.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Informační válka

KAREL ŘEHKA

Jak jsou využívány nové informační technologie v novodobých válkách a lokálních konfliktech? Jak byla vedena válka v Perském zálivu, na Balkáně nebo na Krymu? A jakým směrem se bude vedení konfliktů vyvíjet? V historii válek hrály informace pro jejich vedení důležitou roli a lze nalézt bezpočet příkladů využití informací k podpoře válečného úsilí. Nikdy v minulosti neměl člověk tak efektivní nástroje komunikace, nikdy předtím však také nebyl v informačním prostředí tak zranitelný. Informace a působení na ně, jejich prostřednictvím či v jejich prostředí se pro vedení válek a vojenských operací staly rozhodující. Problematika informačního působení ve válce není sama o sobě novým fenoménem. Autor ji zasazuje do širšího rámce vedení války a jeho vývoje. K tomu využívá příklady z historických pramenů a koncepce tří civilizačních vln a čtyř generací moderního válečnictví. Na popisu vývoje prostředí je také naznačen možný charakter války v budoucnosti. Zachycuje informační prostředí, propagandu a její vývoj, strategickou komunikaci, informační operace i válku v kybernetickém prostoru.

jíž vyšlo

- **Motýli a housenky střední Evropy:**
- **Drobní motýli I.**
- **Obojživelníci a plazi České republiky**
- **Rostliny Karpat**
- **Keře**
- **Atlas fauny České republiky**

již vyšlo

- **Hnízda pěvců České republiky**
- **Blanokřídlí České republiky I.**
- **Vážky (Insecta: Odonata) České republiky**
- **Vajíčka a larvy obojživelníků České republiky**
- **Holubinky**

Atlasy

Motýli a housenky střední Evropy

Drobní motýli I.

ALEŠ LAŠTŮVKA,
ZDENĚK LAŠTŮVKA,
JAN LIŠKA, JAN ŠUMPICH

Swazek navazuje na čtyři díly série *Motýli a housenky střední Evropy*. Atlas stručně charakterizuje a vyobrazuje 39 čeledí s celkem 1166 druhů. Ke každému druhu je uvedeno rozpětí křídel, případně důležité determinální znaky, hostitelská rostlina, doba výskytu dospělců a housenek, biotop, celkové rozšíření a základní poznatky o výskytu na našem území. Systematickému přehledu druhů předcházejí kapitoly o druhovém bohatství motýlů, historii jejich studia na našem území, nomenklatuře a klasifikaci, morfologických zvláštnotech a biologii drobných motýlů, rozšíření a původu naší motýlí fauny, mizení a ochraně motýlů a podobně.

Aleš Laštůvka (1957) se zabývá systematikou, faunistikou a bionomií druhů některých čeledí řádu Lepidoptera, zvláště drobných motýlů.

Prof. RNDr. Zdeněk Laštůvka, CSc., (1955) působí v Ústavu zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství AF Mendelovy univerzity v Brně.

Ing. Jan Liška (1959) pracuje v útvaru Lesní ochranné služby lesnického výzkumného ústavu.

Ing. Jan Šumpich (1969) působí v Národním muzeu.

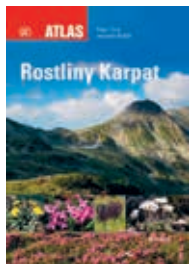

Obojživelníci a plazi České republiky

JIŘÍ MORAVEC

Cílem knihy je seznámit čtenáře se všemi druhy obojživelníků a plazů žijícími v České republice a ukázat, že se jedná o nad očekávání krásné a podivuhodné tvory, kteří určitě zasluhují větší pozornost a maximální ochranu. Zařazené fotografie byly vybrány tak, aby co nejlépe vystihovaly typický vzhled a charakteristické znaky jednotlivých druhů. Prostor dostaly snímky ukazující rozdíly mezi samci a samicemi i odlišnosti mezi dospělými a mladými jedinci. V případě obojživelníků nechybí obrázky jejich larev. Zvláštní pozornost je věnována variabilitě a sezonním změnám zbarvení. Upřednostňovány byly fotografie, které zachycují jednotlivé druhy ve volné přírodě při svých obvyklých, ale i méně známých životních projevech. Obrazovou část doprovází podrobný text, který shrnuje současné poznatky o taxonomii, morfologii, rozšíření a biologii našich druhů.

RNDr. Jiří Moravec, CSc., (1958) je kurátorem herpetologické sbírky zoologického oddělení Národního muzea. Zabývá se systematikou, taxonomií a biogeografií obojživelníků a plazů střední Evropy, Amazonie a Blízkého východu. Svě knihy doprovází vlastními fotografiemi a kresbami.

Rostliny Karpat

PETER TURIS, JAROSLAV KOŠŤÁL

Kniha přibližuje nesmírně bohatý a atraktivní svět karpatské flóry. Představuje výběr 150 botanicky významných a pozoruhodných rostlin, které reprezentují zejména karpatské endemity a fytogeograficky zajímavé taxony s izolovaným nebo hraničním výskytem v Karpatech. Výběr zahrnuje rostliny různých typů biotopů, fytogeografických elementů a obsahuje nejen vzácné a ohrožené druhy, ale i běžnější taxony. U každé rostliny je kromě základních informací o biologické charakteristice, areálu a ohroženosti uvedena i mapa rozšíření.

Přeložil Lubomír Hrouda

RNDr. Peter Turis (1963) pracuje jako botanik v organizaci Státní ochrany přírody Slovenské republiky. Věnuje se poznávání a fotografování karpatské flóry.

Mgr. Jaroslav Košťál, Ph.D., (1968) působí jako odborný pracovník v Státní ochraně přírody Slovenské republiky. Zaměřuje se na fotografování krajiny a rostlin především karpatského regionu.

Keře

VÁCLAV BAŽANT,
LUBOŠ ÚRADNÍČEK

Publikace obsahuje především základní autochtonní a běžně pěstované taxony, ale i méně publikované taxony, které se teprve rozšiřují do kultury. V hlavní části je zahrnuto 200 druhů keřovitě rostoucích dřevin, jež jsou odolné klimatickým podmínkám ČR. Jsou řazeny systematicky podle čeledí, což umožňuje přehledné určování jednotlivých druhů dle převládajících znaků. V textové části jsou uvedeny hlavní rozlišovací znaky, původní geografické rozšíření, hlavní ekologické nároky a nároky na pěstování v kultuře. V závěru jsou připojeny informace o způsobech využití jednotlivých druhů pro různé účely, zajímavosti a základní pěstované kultivary či odrůdy. Fotografická část obsahuje celkový habitus dřevin a detaily zobrazující důležité poznávací znaky.

Ing. Václav Bažant, Ph.D., (1975), pedagog na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze se specializací dendrologie. Odborný vedoucí arboreta FLD ČZU v Kostelci nad Černými lesy.

Doc. Ing. Luboš Úradníček, CSc., (1961) vyučuje na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně se specializací dendrologie domácích i introdukovaných dřevin. Odborný vedoucí arboret Křtiny a Řícmanice.

Atlas fauny České republiky

MILOŠ ANDĚRA, JAN SOVÁK

RNDr. Miloš Anděra, CSc., (1947) vystudoval Přírodovědeckou fakultu UK a pracuje v Národním muzeu. Zabývá se zoogeografií a ekologií savců.

Jan Sovák (1953) vystudoval Vysokou školu zemědělskou se zaměřením na zoologii v Brně. Žije v Kanadě, spolu s P. J. Curriem vytvořil rozsáhlé dílo v oblasti paleontologické rekonstrukce.

Atlas představuje naše živočichy podle prostředí, ve kterém žijí. Na 263 barevných tabulích je zachyceno téměř 2000 druhů, rozdělených do kapitol o lesích, horách, stepích, otevřené kulturní krajině, mokřadech, stojatých i tekoucích vodách, skalách a sutích, podzemních prostorech, městském a antropogenním prostředí. Součástí je i přehled „vzácných“ ptačích hostů, kteří k nám zavítají jen zřídka. Úvod každé kapitoly obsahuje základní charakteristiku prostředí a následují obrazové tabule s typickými druhy. Jejich výběr zahrnuje formy známé i neznámé, běžné i vzácné a chráněné. U bezobratlých byly vybrány druhy nejčastěji se vyskytující nebo pro dané prostředí typické. Doprovodný text popisuje hlavní určovací znaky druhů či jejich vývojových stadií, zbarvení, výskyt v České republice, popřípadě další stanoviště.

- Cesty z apokalypsy
- „Račte to podepsat libovolnou šifrou“
- Sláva republice!
- Vojáci, nebo podnikatelé?

již vyšlo

- Český ministr ve Vídni
- Výchova kněží v Čechách a jejich role v náboženské kultuře (1848–1914)
- Marx, Engels, Beatles

České moderní dějiny

Cesty z apokalypsy

Fyzické násilí v pádu a obnově střední Evropy 1914–1922

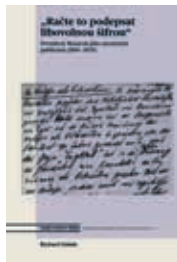
OTA KONRÁD, RUDOLF KUČERA

Monografie se zabývá kulturními dějinami fyzického násilí během první světové války a následné poválečné obnovy v českých a rakouských zemích a Jižním Tyrolsku. Kniha je rozdělena na tři části, které se věnují násilí kolektivnímu, individuálnímu a sexuálnímu. Kulturní dějiny násilí zde slouží jako prostředek porozumění proměňujícím se mentalitám širokých lidových vrstev, vývoji expertního vědění a mediálního diskursu i proměnám lokálních komunit v důsledku ničivého válečného konfliktu. Kniha tak podává inovativní pohled na dějiny rozpadu a rekonstituce středoevropského regionu v důsledku první světové války.

Doc. PhDr. Ota Konrád, Ph.D., (1973), vedoucí katedry německých a rakouských studií na Fakultě sociálních věd UK.

Doc. Dr. PhIl. Rudolf Kučera, Ph.D., (1980), vědecký pracovník a zástupce ředitele Masarykova ústavu a Archivu AV ČR.

Koedice s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR

„Račte to podepsat libovolnou šifrou“

Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935)

RICHARD VAŠEK

Kniha se zabývá literární a žurnalistickou činností prezidenta T. G. Masaryka, jíž se pokoušel ovlivňovat veřejné mínění a vstupoval do nejrůznějších aktuálních sporů. Předmětem zájmu je zvláště anonymní publicistika, tedy články, které psal pod šiframi nebo je publikoval nepodepsané. Masaryk navazoval na svou dřívější činnost válečnou a předválečnou, po válce byl však více limitován politickými ohledy a vymezením pravomocí hlavy státu. Tento stav se pokoušel vyřešit (či obcházet) mimo jiné uveřejňováním anonymních článků, v nichž se mohl vyjadřovat svobodněji než v podepsaných textech nebo oficiálních projevech. Práce si klade za cíl analyzovat tuto Masarykovu aktivitu včetně popisu mechanismů, kterými prezident realizoval své zásahy do veřejného dění.

Mgr. Richard Vašek, Ph.D., (1972), pracovník Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na moderní české dějiny, zvláště první poloviny 20. století. Věnuje se též ediční činnosti.

Koedice s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR

Sláva republice!

Oficiální svátky a oslavy
v meziválečném Československu
DAGMAR HÁJKOVÁ,
PAVEL HORÁK, VOJTĚCH KESSLER,
MIROSLAV MICHELA (EDS.)

Svátkový kalendář první republiky byl utvářen s cílem konstruovat československou státní identitu a legitimizovat ji. Reprezentovaly ho oslavy narozenin prezidenta, Prvního máje, bitvy u Zborova, svatých Cyrila a Metoděje, Jana Husa, svatého Václava, a především majestátně slavený Den nezávislosti 28. října. Kolektivní monografie přibližuje nejen jejich formy a ideové kontexty, ale i receptci společností multinacionálního státu. Kniha zároveň sleduje rovinu těch svátků, které se stavěly proti oficiálnímu narativu, například oslavy německých nacionalistů 4. března či maďarský svátek svatého Štěpána.

PhDr. Dagmar Hájková, Ph.D., (1962) působí v MÚA AV ČR, specializuje se na první světovou válku a meziválečné Československo.
PhDr. et Mgr. Pavel Horák, Ph.D., (1983), pracovník MÚA AV ČR, se zaměřuje na dějiny české politické levice a československých exilů.
Mgr. Vojtěch Kessler, Ph.D., (1985) působí v HÚ AV ČR, zabývá se vojenskými dějinami.
Mgr. Miroslav Michela, Ph.D., (1978), pracovník ÚČD FF UK a HÚ SAV.

Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR

Vojáci, nebo podnikatelé?

Ekonomické aktivity
československých legií během
anabáze v Rusku
DANIELA BRÁDLEROVÁ

Kniha sleduje hospodářské a finanční aktivity československých legií v Rusku během první světové války. Toto téma nebylo dosud komplexně historicky zpracováno, k dispozici jsou pouze publikace z pera přímých účastníků. Podnikatelská činnost československých legií je specifikem, jež dosud nebylo žádnou jinou armádou překonáno. Širší vojensko-politický a diplomatický rámec je analyzován jen v té míře, která je nutná pro pochopení celkové situace. Nedílnou součástí knihy je zodpovězení kontroverzních otázek a obvinění vznášených na adresu československého vojska: krádež carského pokladu, násilné rekvizice, exploatace surovinového bohatství Sibíře, nesplacené půjčky od protibolševických vlád v Samaře a Omsku, zrada admirála Kolčaka a protibolševických sil.

PhDr. Daniela Brádlarová, Ph.D., (1971) pracuje v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na problematiku výzkumu dějin vědeckých institucí a na hospodářské dějiny první poloviny 20. století.

Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR

Český ministr ve Vídni

Ve službách císaře, národa
a politické strany

MARTIN KLEČACKÝ

Roku 1900 zasedl ve vídeňské vládě ministr bez portfeje, jehož posláním bylo hájit české zájmy v rámci mnohonárodnostní monarchie. Vedle poslanců v říšské radě se tak český zástupce objevil i na ministerském postu a následujících deset let cíleně podporoval český průmysl, umění nebo školství. Čeští ministři ve spolupráci s poslanci v té době nejsilnější mladočeské strany cíleně prosazovali české úředníky na vedoucí místa ve státním aparátu a vytvářeli si tím síť oddaných spolupracovníků. Monografie sleduje snahu mladočeské strany o prosazení svého vlivu ve státní správě prostřednictvím českého ministra, věnuje se utváření tohoto úřadu a podrobně se zabývá jeho činností nejen na úrovni celé říše a korunní země, ale i na lokálním příkladu jednoho města.

Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR

již vyšlo

Výchova kněží v Čechách a jejich role v náboženské kultuře (1848–1914)

TOMÁŠ W. PAVLÍČEK

Představa o výjimečném poklesu religiozity v Čechách vyvolává zájem u nás i v zahraničí. Jak ale toto téma podrobit empirickému historickému výzkumu a nespokojit se jen s konstatováním, že od poloviny 19. století sekularizace zákonitě rostla spolu s pokrokem? Autor si klade otázku, jak spolu souvisejí náboženské a sociální změny. Ve své knize zvolil jako předmět výzkumu tři pojmy – náboženské praktiky, náboženské změny a povolání duchovního. Právě duchovní nejčastěji zpřítomňuje náboženství laikům, a tak jsou i kapitoly knihy členěny do bohoslužebných částí. Kniha zkoumá, jak se problémy světské pastorace v moderní době promítly do pojetí duchovní formace v kněžském semináři. Jedná se tak svým způsobem o kolektivní biografii kléru pražské arcidiecéze ve druhé polovině 19. století.

Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR

již vyšlo

- Oldřich Blažíček
- Václav Zykmund
- Antonín Chittussi

Edice vzniká v úzké spolupráci
s Kunsthalle Praha
a Galerií Kodl.

České umění

Oldřich Blažíček

NADEŽDA BLAŽÍČKOVÁ HOROVÁ,
ELIŠKA HAVLOVÁ

Český malíř Oldřich Blažíček (1887–1953) patřil ke generaci umělců, která se uplatnila se vznikem první republiky, kdy se vypracovala nová společenská a kulturní elita, nadšená pro ideje nového státu. Blažíček byl malířem plenéru, krajiny zachycoval ve všech ročních dobách, nejčastěji v zimě a v předjaří. Mimořádná schopnost vystihnout interiéry architektur mu vynesla profesuru kreslení a malby na ČVUT v Praze. Monografie obsahující dosud nepublikované písemné dokumenty a fotografie z jeho pozůstalosti ukazuje Blažíčka jako umělce, pedagoga a veřejně činnou osobu, věnuje se výstavní a spolkové činnosti i rodinnému a společenskému prostředí a zároveň odráží atmosféru jeho doby. Monografie je doplněna dosud nejrozsáhlejším soupisem malířova díla.

PhDr. Naděžda Blažíčková Horová (1942), historička umění se specializací na české umění 19. století. Pracovala téměř čtyřicet let v Národní galerii v Praze, dvacet let vedla Sbírkou českého malířství 19. století.

PhDr. Eliška Havlová (1988), archivářka se zaměřením na práci s ego-dokumenty českých umělců 19. a 20. století.

Václav Zykunda

JIRÍ MACHALICKÝ

Kniha přibližuje rozsáhlé dílo Václava Zykunda, jedné z nejvýraznějších osobností českého umění nastupujících na počátku třicátých let 20. století. Jeho tvorba zasahuje do několika oblastí, zabírá široké pole od vizuálního projevu přes beletrii až k psaní umělecko-historických textů a pedagogické činnosti. Experimentoval v oblasti fotografie, fotogramu, koláže, assembláže, netradičním způsobem užíval kresbu a malbu. Významné jsou i jeho teoretické úvahy a názory na umění, vycházející ze znalosti historických souvislostí. Jeho tvorba dosahuje vnitřní jednoty, i když je názorově značně složitá a vyrůstá z rozmanitých zdrojů. Jeho projev má přirozenou logiku, a přitom po celý život zůstával otevřený novým podnětům. V českém umění minulého století zaujímá stejně důležité místo jako dílo některých dalších příslušníků silné generace, k níž se řadí členové Skupiny 42, skupiny Ra nebo Sedmi v říjnu.

PhDr. Jiří Machalický (1952) působil přes dvacet let v pražské Národní galerii, poté se stal kurátorem Musea Kampa a nyní pracuje jako kurátor Galerie NoD – Experimentálního prostoru NoD a spolupracuje s Galerii Kodl. Zabývá se uměním 20. a 21. století.

Antonín Chittussi

ROMAN PRAHL

Antonín Chittussi (1847–1891) patří k nejvýznamnějším novodobým českým umělcům. V letech 1879–1884 pobýval převážně ve Francii, kde se zařadil mezi následovníky barbizonské školy, později působil v Čechách. Během patnácti let vytvořil rozsáhlé krajinářské dílo, v němž rozvinul plenérový realismus francouzských krajinářů a v českém prostředí rozhodujícím způsobem přispěl k prosazení krajinomalby jako jednoho z vůdčích oborů výtvarného umění. Kniha zasazuje Chittussiho dílo do kontextu evropského umění té doby a důkladně zpracovává otázky spojené s tvůrčím procesem krajinářství a s vývojem malby v druhé polovině 19. století. Jádrem knihy je dosud největší soupis umělcových krajinomaleb i kreseb s vyobrazeními. Je uspořádán podle převažujících námětů a motivů, ve shodě s typickými objekty krajinářství i bytostnými sklony umělce.

Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc., (1949) působil v Národní galerii v Praze a posledních dvacet let učí dějiny umění na Filozofické fakultě UK. Zabývá se hlavně 19. stoletím, uspořádal řadu výstav a publikoval několik knih, mimo jiné o tvorbě Antonína Chittussiho.

**Co jsou dějiny knihy? •
Budování národa čtenářů •**

Edice Dějiny knihy se zaměřuje na kulturní historii psaného slova jakožto zásadní faktor pro vývoj lidské civilizace. Zabývá se materiální podobou textů rukopisných i tištěných, jejich grafickou úpravou, výrobou, rozšířením, zpřístupňováním, čtením a jinými souvisejícími kulturními praktikami, a to od antiky až do věku digitální revoluce.

Dějiny knihy

Co jsou dějiny knihy? Antologie textů k dějinám a teorii knižní kultury JIŘINA ŠMEJKALOVÁ (ED.)

Kniha uvedená názvem klasické stati předního představitele oboru Roberta Darntona přináší teoretické a historické studie zaměřené na téma historiografie a dějiny knih a knižní kultury. Cílem svazku je zachytit proměny, jimiž zkoumání knižní kultury ve smyslu analýzy komplexních vztahů mezi společenskou existencí tištěného textu, jeho materiální podobou a významy, jichž je nositelem, prošlo zejména ve druhé polovině 20. a počátku 21. století. Soustředí se na klíčové a svým způsobem ustavující texty, které definovaly předměty a metody historiografie knihy. Obsahuje i studie badatelů a badatelek, kteří rozpracovávají jednotlivé aspekty Darntonova modelu knižního komunikačního okruhu, jenž spojuje autory prostřednictvím sítí nakladatelů, knihařů, tiskařů, knihkupců, distributorů a knihovníků se čtenáři.

Doc. PhDr. Jiřina Šmejkalová, CSc., se zabývá otázkami centrálně řízené knižní kultury a její transformace po roce 1989. Od počátku devadesátých let působila na severoamerických a britských univerzitách, v současnosti přednáší na Filozofické fakultě UK (ÚISK) a UP v Olomouci.

Koedice s Univerzitou Palackého v Olomouci

Budování národa čtenářů Sítě, podniky a protagonisté knižního trhu v Čechách (1749–1848) CLAIRE MADL, MICHAEL WÖGERBAUER, PETR PÍŠA

Monografie systematicky analyzuje protagonisty knižního trhu v Čechách, jako byli tiskaři, knihkupci, knihvazači a majitelé komerčních výpůjčních knihoven, v období od tereziánských reforem do revoluce roku 1848. Zkoumání sítě tuzemských i zahraničních kontaktů knižních profesionálů umožňuje poznat strukturu intelektuální výměny a komunikace v době, která byla klíčová pro vytvoření moderní veřejné sféry a formování novodobého národa. Vedle prosopografických, topografických a ekonomických analýz přináší publikace i případové studie osvětlující hlavní mezníky ve vývoji knižního trhu a jeho strukturální změny.

Claire Madl, Ph.D., (1970) působí ve Francouzském ústavu pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES) a v ÚČL AV ČR.

Mag. Dr. Michael Wögerbauer (1972) je zástupcem ředitele ÚČL AV ČR, kde se specializuje na dějiny knižního trhu ve střední Evropě 18. století.

Mgr. Petr Píša (1985) působí v ÚČL AV ČR, zabývá se cenzurou a knižním trhem v 19. století.

Koedice s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

Opera omnia 26/I •

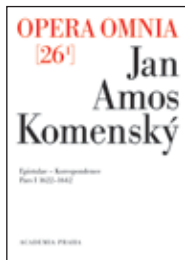
již vyšlo

Opera omnia 19/I •

Opera omnia 9/II •

Opera omnia 15/IV •

Dílo Jana Amose Komenského

Opera omnia 26/I

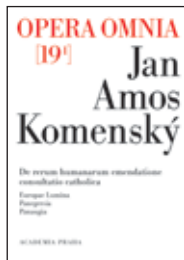
Epistulae – Korespondence

Pars I 1622–1642

JAN AMOS KOMENSKÝ

První svazek kritické edice Komenského korespondence zahrnuje 123 listů odeslaných a obdržených od roku 1622 do června 1642. Z prvních let tohoto dvacetiletí, kdy Komenský stále ještě pobýval ve vlasti, máme k dispozici jen dvě jeho epistolární předmluvy. Podstatně více korespondence se dochovalo z prvního lešenského pobytu, kdy Komenský navázal kontakty i s předními představiteli dobové republiky učenců. Nejvýznamnější centry Komenského korespondenční sítě, kde byly dopisy z tohoto období psány či kam směřovaly, byly Lešno, Londýn, Gdaňsk a Amsterdam. Svazek obsahuje vedle předmluvy textově kritický aparát a věcné komentáře, registry jednotlivých dopisů, bibliografický soupis, obrazové přílohy a rejstříky osob, prací a geografických názvů.

První svazek korespondence Jana Amose Komenského připravili pracovníci Oddělení pro kmeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filozofického ústavu AV ČR PhDr. Martin Steiner, PhDr. Markéta Klosová, Ph.D., PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D., Mgr. Tomáš Havelka, Ph.D., a externí spolupracovníci Mgr. Kateřina Šolcová, Ph.D., prof. PhDr. Václav Bok, CSc., a Dr. Nicolas Richard.

Opera omnia 19/I

De rerum humanarum

emendatione consultatio

catholica

JAN AMOS KOMENSKÝ

Tento svazek zpřístupňuje první část Komenského zásadního a nejrozsáhlejšího díla, *Obecné porady o nápravě věcí lidských*. Jde o kritické vydání textu zachovaného v převážně rukopisné podobě a objeveného až ve třicátých letech 20. století; současť jsou filologické i věcné komentáře, ediční úvody k jednotlivým spisům a další odborný aparát. Úvod přibližuje základní ideje tohoto díla, historii jeho vzniku i další osudy. Svazek dále obsahuje tři úvodní práce *Obecné porady*. Po dedikaci *Světům Evropy* následuje *Panegergia* (Všeobecné probouzení, první část díla) – návrh na svolání všeobecné porady – a *Panaugia* (Všeobecné osvětlování, druhá část), systematický výklad metafyziky světla.

Edičně připravili Martin Steiner, Vojtěch Balík, Dagmar Čapková, Věra Schifferová, Markéta Klosová a Lucie Storchová

již vyšlo

- Encyklopedie ruské duše •
- Henryk Sienkiewicz ve světě politiky •
 - Vize •
 - Masa a moc •
 - Faust •
- Užitečná rozprava o vedení války •
 - s Turky s výkladem Žalmu 28 •
 - Válečný deník 1914–1918 •
 - Strudlhofské schody •

již vyšlo

- Rozmanitosti z historie Království českého •
 - Zánik Západu •
- Nejnovější objevy a aplikace psychiatrie •
 - a kriminalistické antropologie •
 - Persiles a Sigismunda •

Europa

Encyklopedie ruské duše

Román s encyklopedií

VIKTOR JEROFEJEV

Autor, jenž vyrostl v rodině sovětského diplomata Vladimira Ivanoviče Jerofejeva a část dětství strávil ve frankofonním prostředí, v knize obsáhl to nejhorší, co se k tématu dá napsat. Rozpad SSSR a to, co se nyní děje v Rusku, je podle Jerofejeva stejně nestoudné jako to, co bylo předtím a co bude. Naděje na zlepšení podle něj není. Současná „hurávlas-tenecká“ psychologie většiny tohoto v mnoha ohledech tajemného národa ostatně naplňuje nejhorší autorovy prognózy. Kniha dala vzniknout rozhlasovému a televiznímu pořadu téhož jména, které se rovněž zabývaly odvrácenou stranou ruské psychy.

Přeložil Libor Dvořák

Viktor Jerofejev (1947) absolvoval Filologickou fakultu Moskevské státní univerzity. V roce 1975 obhájil svou disertační práci *Dostojevskij a francouzský existencialismus*, která vyšla roku 1991 v USA. V roce 1979 byl vyloučen ze Svazu spisovatelů za působení v samizdatovém almanachu *Metropol* a do roku 1988 nemohl v SSSR publikovat. Jeho román *Ruská krasavice* (1990) byl přeložen do více než dvaceti jazyků.

Henryk Sienkiewicz ve světě politiky

MARCELI KOSMAN (ED.)

V roce 2016 si Polsko připomnělo sté výročí od úmrtí Henryka Sienkiewicze, známého autora historických románů, laureáta Nobelovy ceny za literaturu, ale ve své době také významného publicisty. Zatímco Sienkiewiczovo beletristické dílo je v českém prostředí dostatečně známé, výbor z jeho tvorby publicistické se k rukám českých čtenářů dostává poprvé. Tvoří jej texty věnované polsko-německým vztahům a formování polské národní identity v době po takzvaném trojím dělení Polska, texty reflektující situaci Polska (a šířeji Evropy) na prahu první světové války a materiály související se Sienkiewiczovou charitativní aktivitou během prvních válečných let. Celek je doplněn o úvodní studii editora svazku, profesora Marceliho Kosmana.

Přeložila Michala Benešová

Marceli Kosman (1940), polský historik, profesor Univerzity Adama Mickiewicze v Poznani. Autor řady odborných publikací věnovaných pozdně středověkým a novověkým dějinám Polska, Litvy a Běloruska a dílu Henryka Sienkiewicze. Držitel Důstojnického kříže Řádu obrození Polska za zásluhy v oblasti vědecko-výzkumné práce a vzdělávání.

Vize

WILLIAM BUTLER YEATS

Knihu lze právem považovat za vyvrcholení autorovy celoživotní tvůrčí práce a základní zdroj jeho pozdní filozoficko-symbolické poezie. Obsahově navazuje na myšlenky z esejů *Magie* či *Per amica silentia lunae* a na povídky jako *Rosa alchemica*, *Desky zákona* a *Klanění králů*. Kniha tak spojuje Yeatsův zájem o irský folklor, mystiku a ezoterické vědy, ale i o filozofii, politiku a samozřejmě básnickou tvorbu. Dílo je rozděleno do pěti knih věnovaných psychologii, dějinám umění, estetice či filozofii dějin. Lze ho vnímat jako ucelený soubor „metafor pro poezii“, básnických obrazů v próze i jako ambiciózní pokus o načrtnutí všeobjímajícího filozoficko-estetického systému.

Přeložil Martin Štefl

Předmluvu napsal Martin Světlík

Básně přeložili Martin Světlík
a Martin Hilský

William Butler Yeats (1865–1939) byl jedním z nejvýznamnějších básníků a dramatiků 20. století. Mezi jeho zásadní díla patří básnické sbírky *Michael Robartes a tanečnice* (1921), *Věž* (1928) a série her *Čtyři hry pro tanečníky* (1924). V roce 1923 získal Nobelovu cenu za literaturu.

Masa a moc

ELIAS CANETTI

Rozsáhlý esej o davové psychologii, vydaný poprvé v roce 1960. Dvacet let psaná úvaha spisovatele, teoretika společenských věd a humanisty původem z Bulharska a nositele Nobelovy ceny za literaturu z roku 1981 pojednává o tom, jak v mase jedinec ztrácí své úzkosti a zábrany, až se slastně rozplyne v davu. Masa je pro autora přírodní úkaz, nebezpečný živel a dravý živočich, moc pak nástroj jejího ovládnutí.

Přeložil Jiří Stromšík

Předmluvu napsal Miloslav Petrušek

2. vydání

Elias Canetti (1905–1994) se narodil v sefardskožidovské rodině v bulharském přístavu Ruse, ale během dětství a mládí se stěhoval postupně do britského Manchesteru, Vídně, Švýcarska a Německa, kde složil maturitu. Následující léta trávil ve Vídni, ale po připojení Rakouska k třetí říši v roce 1938 emigroval do Francie a následujícího roku do Velké Británie, kde vzniklo dílo *Masa a moc*. Konec života trávil v Curychu, kde také zemřel. Svá díla psal německy, Nobelovu cenu obdržel jako britský spisovatel.

Faust

JOHANN WOLFGANG GOETHE

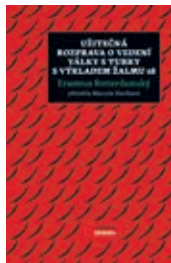
Jedno z největších děl světové literatury v klasickém překladu vynikajícího českého překladatele, literárního historika a básníka Otokara Fischera. Text knihy vychází z třetího vydání obou dílů *Fausta* v nakladatelství Odeon (1982), které redigovala Božena Koseková. Přihlédnuto bylo i k některým starším vydáním (8. vydání, Svoboda 1949) a v případě nejasností také k německému originálu.

Přeložil Otokar Fischer

Předmluvu napsal Hanuš Karlach

3. vydání

Johann Wolfgang Goethe (1749–1832), slavný německý básník, prozaik, dramatik a politik. Vystudoval práva, v mládí se seznámil s Johannem Gottfriedem Herderem – filozofem, spisovatelem a literárním vědcem, s nímž stál u zrodu hnutí Sturm und Drang (Bouře a vzdor). Goethe hodně cestoval, velice často navštěvoval také Čechy (Karlovy Vary, Mariánské Lázně). Od roku 1775 žil ve Výmaru. *Faust* je jeho největší, celoživotní dílo.

Užitečná rozprava o vedení války s Turky s výkladem Žalmu 28

ERASMUS ROTTERDAMSKÝ

Spis byl vytvořen a poprvé publikován roku 1530, tedy krátce po bouřlivých událostech ve Vídni, která byla na podzim předchozího roku sevrhena v obležení tureckého vojska. Turkové sice od obléhání upustili, avšak Evropa zůstávala v trvalé nejistotě a strachu z turecké expanze. Za těchto okolností se Erasmus rozhodl zapojit do debaty o válce s Turky a v *Užitečné rozpravě* probrat argumenty pro i proti jejímu vedení. Hlavním cílem spisu je pojednat o tom, jak úspěšně vést válku, pokud k ní dojde, a protože klíč k úspěchu spočívá v přístupu křesťanstva k víře a morálce, je do textu umně zakomponován i výklad Žalmu 28.

Přeložila a úvodem a komentářem opatřila Marcela Slavíková

Mgr. Marcela Slavíková, Ph.D., (1980) vystudovala latinu a klasickou řečtinu v Ústavu řeckých a latinských studií FF UK. Specializuje se na studium starořecké hudby a latinské korespondence rané novověké učenců. V současné době pracuje jako editorka korespondence J. A. Komenského a jeho přátel v Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku FLÚ AV ČR.

Válečný deník 1914–1918

ERNST JÜNGER

Ernst Jünger odchází do první světové války jako dobrovolník, poté co ve svých devatenácti letech opouští nenáviděná studia. Jeho rozhodnutí není politického ani nacionalistického rázu, nýbrž ryze egoistické povahy a je výsledkem adolescentní touhy po zkušenostech a dobrodružství. Po celou dobu pobytu na frontě si poctivě vede deník, od prvního okamžiku v zákopech na přelomu let 1914–1915 až do počátku září 1918, kdy je po svém posledním zranění převezen zpět do Německa. Stěží najdeme jiný deník, který by první světovou válku dokumentoval po tak dlouhý čas a s takovou intenzitou. Díky tomu se stává kronikou života na frontě a unikátním svědectvím doby.

Edičně připravil Helmuth Kiesel
Přeložila Nina Fojtů

Ernst Jünger (1895–1998), německý spisovatel, publicista, filozof a entomolog, vystudoval mořskou biologii, botaniku, zoologii a filozofii. Po nástupu Hitlera k moci se jej nacisté pokoušeli získat, ale odmítl i předsednictví nacistickému svazu spisovatelů a od roku 1938 nesměl publikovat. Po válce dostal zákaz publikační činnosti znovu, tentokrát od britské okupační správy. Do konce života se věnoval literární tvorbě, byl oceněn cenou Prix mondial Cino Del Duca.

Strudlhofské schody

HEIMITO VON DODERER

Významný román klasika moderní rakouské literatury 20. století. Součást volně trilogie (*Strudlhofské schody*, *Démoni*, *Osvětlená okna*) zachycující na osudech několika vídeňských rodin proměny, jimiž rakouská společnost prošla od začátku minulého století až do konce dvacátých let. Spojením místy úmyslně triviálního děje, analytických společenských úvah a impresionistických líčení, podávaných „barokní“ formou složitě rozvětvených souvětí, vytvořil názorově spíše konzervativní umělec osobitý a překvapivě moderní styl pro své dílo, jež svým rozsahem může být vnímáno jako protějšek nedokončeného Musilova *Muže bez vlastností*, liší se však od něj tím, že je ucelené a zakončené.

Přeložil Ondřej Sekal

Heimito von Doderer (1896–1966), jeden z klasiků moderní rakouské literatury, se stal všeobecně známým až v poměrně pokročilém věku právě románem *Strudlhofské schody*, který poprvé vyšel roku 1951. Na něj navázaly další knihy takzvané vídeňské trilogie, *Démoni* a *Osvětlená okna*, spojené některými postavami, ale především autorovou milovanou Vídní za časů dramatických změn rakouského státu a společnosti v prvních třiceti letech 20. století.

- **Fúze**
- **Přírodopis kanibalismu**
- **Lidé kolem stolu**

již vyšlo

- O původu kultury
- Milí pokusní králíci
- Zamrzlá evoluce
- Nedaleko nekonečna
- Jak létají
- Jedová stopa
- Gravitace

Galileo

Fúze

Energie vesmíru

GARRY MCCRACKEN,
PETER STOTT

Může jaderná energie – energie, která pohání hvězdy – být napodobena tak, aby zabezpečila nevyčerpatelnou, životnímu prostředí přátelskou energii zde na Zemi? V knize autoři popisují vzrušující vědu o fúzní energii, její fascinující historii i to, co je v sázce při snaze lidstva uvolnit energii hvězd. Publikace zahrnuje poslední výsledky z Lawrenceovy národní laboratoře v Livermoru, Kalifornie, a pokrok na programu tokamaku Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER) v Cadarache ve Francii. Velký důraz autoři věnují zhodnocení současných zdrojů energie a způsobu, jak řešit její vzrůstající celospolečenskou potřebu, z které jednoznačně vyplývá, že jedinou možností je řízená termojaderná fúze.

Přeložili Milan Řípa a Jan Mlynář

2. vydání

Autoři Garry McCracken a Peter Stott se věnovali experimentální fyzice magnetického udržení plazmatu v britském výzkumném Centru pro fúzní energii v Culhamu.

Přírodopis kanibalismu

O lidojedech, placentách, prášku z mumie a jiných věcech

BILL SCHUTT

Po staletí se vědci takřka nezabývali fenoménem kanibalismu. Jeho výskyt v přírodě byl považován za zoufalou reakci na hladovění či jiné nepříznivé podmínky. V rámci západní kultury je kanibalismus jedním z ústředních tabu, a i když veřejnost vždy lačnila po zprávách o lidských kanibalech, v přírodních vědách se tomuto fenoménu nedostalo zaslouženého zájmu. Bill Schutt ve své knize vyvrací řadu nepravdivých mýtů o kanibalismu v živočišné říši, poukazuje na jeho evoluční význam a odvážně se pouští i mimo pole biologie do oblasti antropologie a historie. K takto těžké látce přistupuje citlivě, přesto však s neopakovatelným vtipem a zároveň vědeckou přesností. Kromě známých kanibalů zvířecího i lidského světa čtenáři předkládá i příklady málo známé a nutí jej k zamyšlení nad vlastními předsudky vůči této jinak rozšířené praxi.

Přeložil Marco Stella

Bill Schutt je profesorem biologie na Long Island University a výzkumníkem Amerického přírodovědného muzea. Publikoval řadu odborných studií, jeho hlavní specializací je biologie netopýrů.

Lidé kolem stolu aneb Úvod do mezilidské chemie MIROSLAV RAAB

Knihu tvoří soubor esejů, které volně spojuje téma gastronomie. Autor v nich zkoumá vztahy lidí v různých situacích, zejména u stolu a při společném jídle a pití. Termín „chemie“ přitom chápe v přeneseném a obecném smyslu, jako mezilidskou interakci. Uvádí však také reálné chemické látky, které jako signální chemikálie nebo feromony ovlivňují vzájemné sympatie mezi lidmi, umocňují vztah mezi matkou a dítětem i přitažlivost partnerů. Shrnuje historii stolu, židle a příboru, původ a význam etikety při stolování. Uvažuje o podstatě osobního prostoru a na konkrétních příkladech ukazuje, jak se projeví při mezilidské komunikaci: při přátelském setkání, na vědeckém sympoziu, na svatbě, v čekárně nebo při jednání u kulatého stolu. Závěrem se zamýšlí nad zasedacím pořádkem apoštolů při poslední večeři.

Prof. RNDr. Miroslav Raab, CSc., (1938), polymerní fyzik, vysokoškolský pedagog a popularizátor vědy, dlouholetý pracovník Ústavu makromolekulární chemie AV ČR. Je autorem mnoha odborných i populárních článků a dvou úspěšných knih: *Materiály a člověk* (1999) a *Molekulární kuchyně* (2013).

O původu kultury Biologické, antropologické a historické koncepte kulturní evoluce LENKA OVČÁČKOVÁ (ED.) A KOL.

Jak se měnily představy o vývoji kultury? Dá se vývoj kultury popsat pomocí zákonitostí biologické evoluce? Lze pomocí fylogenetických metod získat kulturní obdobu stromu života? Hlavním cílem knihy je seznámit čtenáře s problematikou biologických a evolučních teorií kultury. Kniha je rozdělena do čtyř bloků. V historické části jsou popsány zásadní milníky představ o vývoji kultury a přiblíženy základní vědecké a filosofické přístupy k životu, času a kultuře. Antropologicko-archeologická část představuje klasický evolucionismus v antropologii druhé poloviny 19. století, evoluci kultury v archeologickém pojetí a teorie lidské kultury inspirované myšlenkovým odkazem klasické etologie. V třetí části jsou představeny současné evoluční teorie kultury, které pojímají kulturu jako souhrn adaptací a jednu z klíčových součástí ekologie moderního člověka. Závěrečná část knihy se věnuje srovnání biologické a kulturní evoluce. Zaměřuje se především na otázku, zda je kultura výjimečným projevem druhu *Homo sapiens*, či zda se jedná o projev všech forem života.

jíž vyšlo

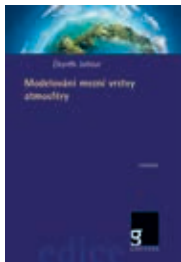
Modelování mezní vrstvy atmosféry •

již vyšlo

Fyzika v příkladech II •

Fyzika v příkladech •

Gerstner

Modelování mezní vrstvy atmosféry

ZBYNĚK JAŇOUR

Atmosféra, zejména její spodní část označovaná jako mezní vrstva atmosféry, je pro člověka přirozeným prostředím a příznivě i nepříznivě ovlivňuje styl jeho života. Kniha shrnuje stručnou historii jejího výzkumu, základní pojmy a definice, popisuje proudění v rotující souřadné soustavě či charakteristické vlastnosti turbulentního proudění a metody matematického a fyzikálního modelování, včetně validace modelů matematických. Dále se zabývá novějšími přístupy a poznatky, jakými jsou například koherentní struktury či problém mnoha měřítek v turbulentním proudění. Na příkladech jsou uvedeny aplikace popsaných metod.

Prof. RNDr. Zbyněk Jaňour, DrSc., (1944) vystudoval teoretickou fyziku na Matematicko-fyzikální fakultě UK. Po ukončení studií pracoval v Ústavu fyziky atmosféry ČSAV. V současnosti je zaměstnancem Ústavu termomechaniky AV ČR a externě přednáší na Katedře fyziky atmosféry MFF UK a na Fakultě životního prostředí ČZU. Jeho odborné zaměření je mechanika tekutin, teorie turbulence a proudění v atmosféře.

Fyzika v příkladech II

Molekulová fyzika

a termodynamika, elektrostatika,
elektrický proud, magnetické
a elektromagnetické pole

Pro studenty vysokých škol

LADISLAV SAMEK, PETR VLČÁK

Kniha navazuje na předchozí díl *Fyzika v příkladech: Mechanika* a má sloužit jako učební pomůcka studentům a pedagogům vysokých škol i čtenářům, kteří si chtějí doplnit své znalosti z fyziky. V úvodu každé z kapitol a podkapitol jsou se stručným výkladem shrnuty definice fyzikálních veličin, základní fyzikální zákony, věty a rovnice, které se vztahují k dané látce. Následují řešené i neřešené příklady, typické pro danou oblast základního kurzu fyziky na vysoké škole, takže mohou sloužit i jako pomůcka při přípravě studentů ke zkoušce. Příklady dávají návod na obecný postup při řešení obdobných úloh a na způsob aplikace fyzikálních zákonů a vět při řešení úloh použitých. Neřešené příklady s výsledky jsou určeny pro samostatnou práci posluchačů.

již vyšlo

- Češi a Slováci v Austrálii •
- v 1. polovině 20. století a jejich účast
ve světových válkách •
- Čekisté •
- Český strukturalismus v exilu •
- Češi o Češích •
- Maďarsko 1956 •
- Muž, který začal druhou
světovou válku •
- První nacista •
- Stalinova komanda •
- Ludwig Erhard mezi Spojenými státy
a západní Evropou •
- Kněz prezidentem •
- Volyně '43 •
- Novinář a politik Hubert Ripka •
- Operace Dunaj •
- Konec říše Romanovců •
- Šílenství a civilizace •
- Jan Jessenius mezi historií,
ideologií a politikou •
- Mezi demokracií a autoritářstvím •
- Ruce světové revoluce •
- Umělci pod Hitlerem •
- Lepší andělé naší přirozenosti •

již vyšlo

- Třetí pilíř •
- zahraniční politiky? •
- Lékařství starých •
- Egyptanů II •
- „Kapela“ •
- Rakousko v první studené •
- válce, 1945–1955 •
- Střípky z českého Chicaga •
- Antonín Dvořák •
- Ztracené vesnice, •
- opuštění lidé... •
- Fašista •
- Papežství a české země •
- v tisíciletých dějinách •

Historie

Češi a Slováci v Austrálii v 1. polovině 20. století a jejich účast ve světových válkách

PAVEL KREISINGER

Monografie se věnuje československým krajanům pobývajícím v Austrálii za první i druhé světové války. Zachycuje válečné osudy Čechoslováků, kteří na vzdálený kontinent odcestovali v době předválečné či meziválečné, ale také těch, kteří se zde ocitli až po Mnichovu nebo po 15. březnu 1939 – mezi ně patřili především českoslovenští Židé. Na základě domácích i zahraničních archivních pramenů kniha popisuje, v jakém rozsahu se naši občané v Austrálii účastnili akcí na podporu prvního (1914–1918) a hlavně druhého (1939–1945) zahraničního odboje, včetně náboru do československé vojenské jednotky na Středním východě nebo účasti Čechoslováků přímo v australské armádě. Přispívá tak k dosud poměrně málo prozkoumané oblasti, již přitom rozhodně stojí za to věnovat další pozornost.

PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D., (1987) vystudoval historii na FF MU v Brně. Doktorské studium oboru české dějiny absolvoval na Katedře historie FF UP v Olomouci, kde v současné době pracuje jako odborný asistent v sekci dějin 20. století. Jako historik působí rovněž v Ústavu pro studium totalitních režimů.

Čekisté

Bezpečnostní složky v evropských
zemích východního bloku
1944–1989

KRZYSZTOF PERSAK, ŁUKASZ
KAMIŃSKI (EDS.)

Kniha je ve světové historiografii prvním kompendiem základních informací o činnosti komunistických bezpečnostních složek ve střední a východní Evropě. Mezinárodní skupina historiků v něm představuje ucelené studie o genezi, organizaci, metodách a směrech činnosti bezpečnostního aparátu v jednotlivých zemích východního bloku, v nichž se bezpečnost řídila podle sovětského vzoru a za účasti sovětských poradců. Praktiky, metody a mentalita sovětské politické policie byly převedeny do bezpečnostních složek států tvořících „vnější impérium“. Jejich funkcionáři se často hrdě označovali jako „čekisté“ a za patrona pokládali Felixe Dzeržinského, zakladatele bolševické Čeky.

Přeložila Markéta Páralová Tardy
Úvodní studii a komentáři doplnili
Petr Blažek a Pavel Žáček

Krzysztof Persak (1968) se věnuje komunistickému mocenskému systému, polsko-sovětským vztahům a historii skautingu.

Łukasz Kamiński (1973) se zabývá historií společenského odboje, politické opozice a činností komunistického represivního aparátu.

Český strukturalismus v exilu

ONDŘEJ SLÁDEK

Strukturalismus představuje v české lingvistice, literární vědě a estetice jeden z nejvýznamnějších badatelských směrů, který získal značný ohlas i v zahraničí. Na jeho podobě a rozvoji se v průběhu 20. století výrazně podepsaly historické a politické události. Mezi emigranty, kteří v letech 1938/1939, 1948 a 1968 opustili Československo, bylo i mnoho významných literárních vědců (například R. Wellek, R. Jakobson, J. Veltruský, L. Matějka, L. Doležel a další). Kniha se zabývá jejich životními osudy, podobou a proměnami jejich vědeckého díla v zahraničí. V centru pozornosti jsou především ti literární badatelé, kteří v exilu v letech 1938–1989 udržovali a rozvíjeli poetiku a estetiku českého strukturalismu anebo se jí ve své práci inspirovali. První část publikace má charakter detailní literárněhistorické a teoretické analýzy, druhá má podobu antologie – obsahuje nejdůležitější dosud nepřeložené texty vybraných exilových literárních vědců.

PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D., (1976) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, přednáší na Pedagogické fakultě MU, zabývá se teorií literatury, naratologií, českou literaturou 20. století a dějinami české literární vědy.

Češi o Česích

Dnešní spory o dějiny

EVA HAHNOVÁ

Proč se někteří Češi domnívají, že jsou příslušníky pomýleného a selhávajícího národa, zatímco jiní protestují proti přepisování dějin? Autorka provází čtenáře labyrintem dnešních českých sporů o dějiny a ukazuje, jak se na úkor informací o minulosti do popředí prodraly dávno tradované stereotypy. Kniha se zaměřuje na obrazy českého národa, obrození, Československa a osobností jako František Palacký, Josef Pekař, Emanuel Rádl či Edvard Beneš, které od roku 1989 četní autoři popularizují jako výrazy nových historických poznatků. Zároveň seznamuje s hlasy jejich kritiků, s podhoubím dnešních sporů o dějiny 20. století a s multiperspektivním přístupem k minulosti. Vyvrací tak spekulace o jakémsi speciálním charakteru českého národa a otevírá cestu k pochopení, že Češi jsou obyčejným národem s rozmanitými tradicemi.

Eva Hahnová (1946) působila jako historička v ústavu pro bádání o českých zemích Collegium Carolinum v Mnichově a poté jako nezávislá historička v Oldenburgu. Celoživotně se věnuje zejména dějinám politického myšlení ve střední Evropě 19. a 20. století.

Maďarsko 1956

Od reformy socialismu k národnímu povstání

JAN ADAMEC

Po Stalinově smrti se vedení maďarské komunistické strany pokusilo o reformu systému, zatíženého chaotickým ekonomickým plánováním, násilnou kolektivizací a represivní politikou. Komplikovaný spor o směřování reformem postupně paralyzoval mocenský aparát strany a v průběhu roku 1956 se i pod vlivem chruščevovské destalinizace rozpadl křehký společenský konsenzus. V Budapešti a dalších maďarských městech proběhly demonstrace, které přerostly v masové protirežimní nepokoje. Narychlo nařízený zásah sovětských jednotek nedokázal rodící se hnutí potlačit a během několika následujících dní ztratili komunisté moc v zemi. Maďarsko pod vedením premiéra Imreho Nagye vyhlásilo neutralitu, opustilo Varšavskou smlouvu a směřovalo k multistranickému systému. Sovětské vedení proto zahájilo masivní vojenskou intervenci a instalovalo prosovětskou vládu, která krvavě zpacifikovala společnost a zformovala svébytnou variantu „gulášového komunismu“.

Mgr. Jan Adamec, M.A., Ph.D., (1978) absolvoval studium historie na Filozofické fakultě UK v Praze a na Central European University v Budapešti. Zabývá se moderními dějinami Maďarska a SSSR.

Muž, který začal druhou světovou válku

Alfred Naujocks: padělatel, vrah, terorista

FLORIAN ALTENHÖNER

Autor v knize vykresluje životní dráhu německého válečného zločince a předkládá vůbec první biografii tajného agenta bezpečnostní služby (SD). Alfred Naujocks zinscenoval 31. srpna 1939 fingované přepadení rozhlasového vysílače v Gliwicích, jež posloužilo jako záminka pro německý útok na Polsko. Jeho dílem byla také řada dalších „spektakulárních“ akcí. Na podzim roku 1944 přeběhl ke Spojencům, v padesátých a šedesátých letech troufale prodával svůj příběh médiím, která ochotně psala o jeho vražedných „husarských kouscích“. Zemřel roku 1966, aniž byl v Německu kdy obžalován.

Přeložila Hana Jadrná Matějková
Doslov napsal Pavel Kreisinger

Florian Altenhöner (1968) se zabývá především výzkumem bezpečnostní služby (SD), zvláště její složky, která se zaměřovala na zahraniční zpravodajství. Je autorem řady odborných i popularizujících článků na toto téma.

První nacista

Erich Ludendorff: Muž, jenž Hitlerovi vydláždil cestu k moci

WILL BROWNELL,
DENISE DRACE-BROWNELLOVÁ

Autoři tohoto mrazivého životopisu líčí generála Ericha Ludendorffa, jednu z nejdůležitějších, ale i nejméně známých postav první světové války, jako „muže beze stínu“, jako neproniknutelnou osobnost. Podařilo se jim věrně vykreslit nejen tuto lidskou bestii, která sehrála hlavní roli v první světové válce a v nástupu nacistů a nemalou měrou se podílela i na přípravách druhé světové války a holocaustu, ale i absurditu jejich šílených plánů a konspiračních teorií, jež otravovaly atmosféru Výmarské republiky. Společně s generálem Paulem von Hindenburgem vedl Ludendorff za války německou armádu a po dlouhé roky to byl v podstatě vojenský diktátor. Ludendorff chtěl dobýt celý svět – a jeho činy změnily 20. století k nepoznání.

Přeložila Zuzana Gabajová

Will Brownell je historik s bohatými zkušenostmi jak z vojenského, tak akademického prostředí.

Denise Drace-Brownellová působí jako technoložka a vedoucí pracovnice v oblasti mezinárodního obchodu.

Stalinova komanda

Ukrajinské partyzánské jednotky 1941–1944

ALEXANDER GOGUN

Autor v knize popisuje málo známé jevy sovětského života za druhé světové války: bezohledné užívání taktiky vypálené země, úmyslné provokování nacistických represí proti civilistům a vnitřních bratrovražedných konfliktů nebo ničení vlastních vesnic. Gogun vysvětluje, že toto všechno není nahodilý důsledek masového krveprolití ani „lidozá odezva“ na krutost nacistického režimu, ale že jde o zákonité projevy Stalinovy likvidační války proti všem – včetně vlastního obyvatelstva.

Přeložil Libor Dvořák

Alexander Gogun (1980) je historik, kandidát věd a doktorand na katedře dějin východní Evropy Humboldtovy univerzity. Ve svých publicistických knihách se soustřeďuje na sovětské dějiny Stalinova období, především na vše, co nějak souvisí s Velkou vlasteneckou válkou a s konfrontací mezi Hitlerem a Stalinem.

Ludwig Erhard mezi Spojenými státy a západní Evropou

PETR JANOUŠEK

Kniha mapuje vztahy Spojených států amerických a Spolkové republiky Německo v letech 1963–1966. Západní blok byl v tomto období zdánlivě ukotvený, přesto se mezi Bonnem a Washingtonem vyskytla řada třecích ploch. Bylo třeba vyřešit mimo jiné jaderné zbraně. Spolkový kancléř Ludwig Erhard sázel na projekt takzvaných mnohostranných sil, tedy na jistou formu jejich sdílení v rámci západního bloku. Vývoj se ale vydal jiným směrem, protože americký prezident Lyndon B. Johnson začal upřednostňovat širší dohodu s Moskvou, kterou nakonec představovala Smlouva o nešíření jaderných zbraní. Vztahy Spolkové republiky a Spojených států postupně stále více zatěžovaly narůstající náklady na udržování americké vojenské přítomnosti v Evropě. Kancléř Ludwig Erhard, ověnčený úspěchy v dřívější roli ministra hospodářství, však ani v této záležitosti nedokázal s Američany najít přijatelné řešení.

PhDr. Petr Janoušek, Ph.D., (1980) vystudoval historii na Filozofické fakultě UK. V současnosti je výzkumným pracovníkem Vojenského historického ústavu Praha.

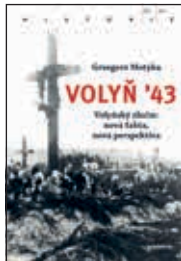
Kněz prezidentem Slovensko Jozefa Tisa

ANDRZEJ KRAWCZYK

Kniha je věnována jedné z nejdůležitějších a současně nejrozporuplnějších postav moderní slovenské (potažmo československé) historie, Jozefu Tisovi. Autor analyzuje jeho životní osudy, nástup k moci, formování slovenského nacionalismu, „černou legendu“, jež kolem Tisa později vznikla, i dnešní postoje historiků. Nejedná se však o klasickou biografii, kniha je především široce pojatým obrazem Slovenska první poloviny 20. století. Krawczyk si klade dodnes podnětné otázky: Jak se katolický duchovní stane vrcholným politikem? Lze spojit křesťanské hodnoty s fascinací fašismem a vypjatým nacionalismem? Kam až může zajít zaštitování se vlastenectvím? Kde leží hranice mezi náboženstvím a ideologií?

Přeložila Michala Benešová

Andrzej Krawczyk (1954), polský historik a diplomat. Vystudoval Varšavskou univerzitu, specializuje se na dějiny střední Evropy 20. století. Působil jako velvyslanec v Praze (2001–2005) a Bratislavě (2009–2012), od roku 2013 je polským velvyslancem v Bosně a Hercegovině.

Volyň '43

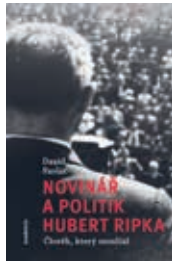
Volyňský zločin: nová fakta,
nová perspektiva

GRZEGORZ MOTYKA

Během druhé světové války vyvraždili ukrajínští nacionalisté na Volyni a ve východní Haliči zhruba sto tisíc Poláků. Grzegorz Motyka, vynikající znalec a oceňovaný popularizátor dějin, vydává knihu rozkrývající anatomii tohoto zločinu nevídaných rozměrů. Autor představuje volyňský zločin v širokém kontextu etnických čistek, které se v období druhé světové války děly, a nabízí čtenáři odpověď na řadu základních otázek o dané problematice: Byl volyňský masakr vzpourou ukrajinského lidu, nebo se jednalo o zločin, který naplánovala hrstka mocných? Čím byly polské odvetné akce proti akcím banderovců? Proč mají na Ukrajině příslušníci UPA postavení národních hrdinů?

Přeložil Martin Veselka

Grzegorz Motyka (1967), polský historik, zaměstnanec Ústavu politických studií Polské akademie věd, autor řady oceňovaných knih (*Od volyňského masakru k akci Višla, Štvanice na bílé Poláky, Tak bývalo v Bieszczadach*) a článků publikovaných mimo jiné v periodikách *Karta, Więź, Rzeczpospolita, Polityka* a deníku *Gazeta Wyborcza*.

Novinář a politik Hubert Ripka

Člověk, který nemlčel

DAVID PAVLÁT

Publikace se věnuje jednomu z neaktivnějších demokraticky orientovaných novinářů a nejbližších spolupracovníků Edvarda Beneše. Hubert Ripka upozorňoval na hrozbu německého pangermanismu a byl odpůrcem mnichovské kapitulace. Od dubna 1939 působil jako protiváha Štefana Osuského v Paříži, ve Velké Británii se stal státním ministrem v československém exilovém ministerstvu zahraničních věcí. Vrcholem kariéry byla poválečná pozice ministra zahraničního obchodu, které využíval ke spoluformování zahraničněpolitické orientace. Považoval se za iniciátora únorové demise v roce 1948. Po útěku ze země se zapojil do aktivit RŠČ, ačkoli kritizoval její stranické uspořádání. Evropský integrační proces chápal jako cestu k osvobození střeoevropských národů. Ve Spojených státech amerických byl vyšetřován kvůli obavám z komunistické infiltrace, po návratu ze zámoří byl považován za nejdůležitějšího reprezentanta celé střední Evropy. Zemřel v Londýně.

PhDr. David Pavlát, Ph.D., (1979), absolvent Ústavu českých dějin FF UK. Zaměřuje se na české politické dějiny první poloviny 20. století a na problematiku médií.

Operace Dunaj

Krvavá odpověď Varšavské smlouvy na pražské jaro 1968

DANIEL POVOLNÝ

Kniha přináší neznámý vojenský pohled na srpnovou okupaci ČSSR vojsky pěti států Varšavské smlouvy v roce 1968. Díky dosud nepublikovaným vzpomínkám účastníků z řad vojáků základní služby, důstojníků i generálů Sovětské armády, které jsou doplněny o fakta o podílu Bulharské, Maďarské a Polské lidové armády i Národní lidové armády NDR, může čtenář doslova nahlížet přes rameno vysokým důstojníkům Varšavské smlouvy a sledovat plánování, přípravu i provedení operace Dunaj. Podrobný výklad o průběhu a výsledcích této největší vojenské akce na evropské půdě od druhé světové války kompletují přehledy zúčastněných vojsk jednotlivých armád, jejich velitelského sboru i výčty nasazených sil, techniky a lidských ztrát.

PhDr. Daniel Povolný, Ph.D., (1972) vystudoval Filozofickou fakultu UK. Jako historik se zabývá československými dějinami v období 1945–1989, zvláště problematikou ČSLA, StB a VB v letech 1968–1969.

Konec říše Romanovců

Mezinárodní souvislosti svržení carského režimu a revoluce v Rusku (1880–1917)

PETR PROKŠ

Kniha se zabývá situací v Rusku na přelomu 19. a 20. století. Pozici této carské velmoci ohrožovalo sílící císařské Německo, a Rusko se proto v rámci Dohody spojilo s Francií a Velkou Británií. Od tohoto aktu Petrohrad očekával příznivější podmínky pro zachování a případně pro další expanzi carské říše jako prvořadé světové mocnosti. Do první světové války vstoupilo Rusko s otřeseným mezinárodním postavením, nedostatečně technicky vybavenou armádou, s velkými problémy v ekonomice, vyhrocujícími se sociálními problémy a s přebujelou korupcí ve všech strukturách, což vykazovalo značnou zaostalost za vyspělým Západem. V průběhu války se rychle vyhrtotily všechny vleklé problémy Ruska, které nezadržitelně směřovaly k vypuknutí revoluce, svržení carského režimu a bolševickému převratu, jež zásadně ovlivnily další vývoj Ruska a celého světa.

PhDr. Petr Prokš, CSc., (1954), vědecký pracovník oddělení dějin 20. století Historického ústavu AV ČR. Zaměřuje se na první světovou válku, rozpad Rakouska-Uherska a vznik Československa a jejich mezinárodní souvislosti.

Šílenství a civilizace

Kulturní historie duševních chorob od bible po Freuda a od blázince k moderní medicíně

ANDREW SCULL

Od bible k Sigmundu Freudovi, od exorcismu k mesmerismu, od blázců k psychiatrickým nemocnicím, od teorie tělesných štáv k moderní farmakologii, tam všude nás provází kniha předního amerického historika psychiatrie Andrewa Sculla. Autor důkladně sleduje, jaký byl postoj různých civilizací v průběhu tisíciletí k projevům neobvyklého chování a duševních onemocnění, všímá si proměn tohoto vztahu i jeho odrazu zejména v umění. Centrem jeho pozornosti je nejen civilizace Západu, ale i to, jak západní postoje pronikaly do ostatních částí světa. Publikace obsahuje rozsáhlý soubor dobových ilustrací s velkou vypovídací hodnotou.

Přeložil Jaroslav Veis

Andrew Scull (1947), sociolog, teoretik vědy a historik medicíny. Od roku 1978 působí na fakultě sociologie University of California v San Diegu, od roku 1992 jako řádný profesor. Hlavním tématem jeho zájmu je historie duševních onemocnění a psychiatrie.

Jan Jessenius mezi historií, ideologií a politikou

MARIE ŠEDIVÁ KOLDINSKÁ

Kniha sleduje osudy lékaře, rektora Univerzity Karlovy a „ideologa stavovského povstání“ Jana Jessenia, popraveného roku 1621, a jeho roli v politickém myšlení předbělohorské stavovské opozice. Autorka analyzuje Jesseniovy texty, které využívají flexibilní výklad dějin jako politický a ideologický nástroj. Dobové myšlení zkoumá na základě dosud nedostatečně vytěžených pramenů (stavovské apologie a podobně), v nichž jsou patrné teorie o právu poddaných na odpor proti panovníkovi. Zabývá se projevy těchto teorií v prostředí univerzity a vztahy mezi ní a protihabsburskou opozicí. Mapuje i barvitý „druhý život“ Jana Jessenia (jak ve smyslu uměleckého ztvárnění jeho osudů, tak dobově politicky, ideologicky a nacionálně podmíněné snahy včlenit ho do galerie velkých osobností českých a slovenských dějin).

Doc. Mgr. Marie Šedivá Koldinská, Ph.D., (1971) působí na Filozofické fakultě UK a trvale spolupracuje s Českou televizí. Je autorkou knih *Každodennost renesančního aristokrata* (2001), *Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic. Cesta intelektuála k popravišti* (2004) a dalších.

Mezi demokracií a autoritářstvím

Rakouská vnitřní a zahraniční politika v letech 1931–1934

MIROSLAV ŠEPTÁK

Publikace přibližuje vnitřní a zahraničněpolitický vývoj Rakouska v období let 1931–1934. Soudobé ekonomické a sociální problémy spolu s tlakem Itálie a Německa výrazně přispěly k zesílení dlouhodobých antidemokratických tendencí a napomohly k pádu parlamentní demokracie v Rakousku. V důsledku snahy Německa omezit samostatnost republiky pod Alpami došlo k odklonu Rakouska od manévrování mezi jednotlivými velmocemi k užší spolupráci s Itálií. Řešení patové situace spatřovali rakouští a němečtí nacisté v provedení ozbrojeného spiknutí. Diletantsky naplánovaný puč, v jehož průběhu přišel o život spolkový kancléř Engelbert Dollfuss, poškodil pověst Německa v zahraničí a naplno odhalil zločinnou podstatu nacismu.

PhDr. Miroslav Šepták, Ph.D., (1984), historik a politolog. Působí v Národním archivu a zaměřuje se na československou zahraniční politiku, soudobé dějiny, volební marketing a politický systém německy mluvících zemí.

Ruce světové revoluce

Carlos a jeho teroristická organizace v dokumentech StB, 1977–1989

PAVEL ŽÁČEK

O prvním globálním teroristovi Ilji Ramírezovi Sánchezovi, řečeném Carlos, bylo známo, že se v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století pohyboval po střední a východní Evropě. Praha, Berlín, Budapešť, Sofie a zřejmě i Bukurešť byla hlavní města států sovětského bloku, která umožňovala Carlosovi i jeho teroristické skupině podnikat teroristické útoky a udržovat rozsáhlou síť extrémistů. Až dosud však nebyla – snad kromě východního Německa a částečně Maďarska – známa jeho konkrétní činnost v těchto zemích a opatření komunistických bezpečnostních složek. Edice přináší několik set dokumentů z provenience operativních správ československé Státní bezpečnosti o rozpracování Carlose a členů jeho skupiny, o schůzkách s členy dalších teroristických skupin, jejich sledování po pražských ulicích a odposlouchávání v hotelu Intercontinental.

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D., (1969) se zabývá výzkumem činnosti zpravodajských služeb i dalších bezpečnostních složek 20. století, protitotalitního hnutí odboje a odporu zejména ve střední a východní Evropě.

Umělci pod Hitlerem

Kolaborace a přežití v nacistickém Německu

JONATHAN PETROPOULOS

Kniha pojednává o převážně modernistických umělcích, kteří se za druhé světové války snažili najít kompromis s nacismem. Autor se soustředí jak na umělce, jejichž snahy se lhaly (W. Gropius, P. Hindemith, G. Benn, E. Barlach, E. Nolde), tak na ty, kteří byli přijati režimem (R. Strauss, G. Gründgens, L. Riefenstahlová, A. Breker, A. Speer). Tyto kulturní osobnosti společně reprezentují skrytou kulturní historii nacistického Německa, ale každá z nich si musela projít bolestivými životními volbami a zavírat oči před morálními a estetickými zásadami. Jejich osudy vrhají nové světlo na režim, z něhož se Hitler snažil vytvořit „diktaturu géníů“. Tato kniha je příběhem beznaděje a odhodlanosti, iluzí a reality, naděje a tragédie. Výsledkem je hluboký pohled na nejednoznačnost samotného umění.

Přeložila Anna Mitchell

Jonathan Petropoulos (1961), americký historik, který se zabývá uměním během éry národního socialismu. Konkrétně se zaměřuje na umělecká díla, jež se rabovala za druhé světové války. Účastní se mnoha právních případů ohledně děl zabavených nacisty.

Lepší andělé naší přirozenosti

Proč ubývá násilí

STEVEN PINKER

„Kam ten svět spěje?“ ptají se mnozí, když sledují zvěrstva a zločiny kolem nás. Už se ale neptají, jak na tom byl svět v minulosti. Mnohem hůř, dokazuje psycholog a kognitivní vědec Steven Pinker. Kmenové boje byly devětkrát smrtelnější než války a genocidy 20. století. Míra vražd ve středověké Evropě byla třicetkrát vyšší než ta dnešní. Otročtví, sadistické tresty, popravy nevinných či týrání zvířat provázely lidský život po milénia. Vyspělé země už mezi sebou neválčí a ve třetím světě při válkách umírá zlomek lidí oproti dřívějšku. Díky rozšíření vlády a státu, gramotnosti, obchodu a kosmopolitismu jsme se naučili krotit své pudy, soucítit s ostatními, vyjednávat a vyvracet toxické ideologie. Násilí je, ač se to nezdá, na ústupu; nad našimi vnitřními démony převládli lepší andělé v nás.

Přeložila Zuzana Gabajová

Steven Pinker (1954), jeden z předních světových odborníků na jazyk, myšlení a lidskou přirozenost, je experimentální psycholog, lingvista a popularizátor vědy specializující se na vizuální vnímání a psycholingvistiku. V současnosti působí jako profesor psychologie na Harvardově univerzitě.

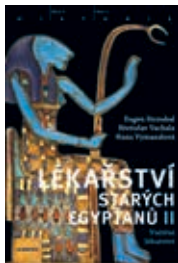
Třetí pilíř zahraniční politiky?

Západoněmecká zahraniční kulturní politika v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století

PETRA BAŠTOVÁ

Pro poválečné (rozdělené i sjednocené) Německo byla, je a pravděpodobně i v příštích letech bude důležitá snaha prezentovat se na mezinárodní scéně jako spolehlivý a předvídatelný partner, vůči spojencům též jako přítel a leckdy i jako pomocník. Jedním z nejdůležitějších politických nástrojů podpory vzájemného porozumění mezi národy je zahraniční kulturní politika. Spolková republika Německo ji rozvinula v rozsáhlou agendu pokrývající širokou paletu aktivit provozovaných takřka po celém světě. Pokusme se prozkoumáním základů dnešní německé zahraniční kulturní politiky, jež byly položeny v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století, lépe porozumět způsobům, jimiž se náš největší soused a jeden z nejdůležitějších aktérů světové politiky snaží získávat si přátele a partnery.

již vyšlo

Lékařství starých Egyptanů II

Vnitřní lékařství

EUGEN STROUHAL, BŘETISLAV VACHALA, HANA VYMAZALOVÁ

Tento svazek navazuje na první díl *Lékařství starých Egyptanů*, věnovaný chirurgii, ženské a dětské medicíně. Nyní se autoři zaměřují na vnitřní lékařství. Kniha obsahuje první české překlady staroegyptských textů, jež se týkají vnitřního lékařství, a rovněž jejich podrobný lékařský komentář. Texty obsahují řadu případů zaměřených na léčení různých částí těla od hlavy přes orgány hrudníku a břicha až po končetiny. K léčbě jsou v některých případech zaznamenána jen dietní doporučení, jindy však případy obsahují návod na přípravu léčivé směsi z bylinných, živočišných i minerálních substancí. Jen v omezené míře mohou být pro studium vnitřního lékařství využity staroegyptské mumie. Autoři však do své publikace zahrnuli i poznatky nejnovějších výzkumů v této oblasti. Kniha je určena všem milovníkům starověkého Egypta a rovněž zájemcům o studium dějin medicíny.

již vyšlo

**Kniha představených •
kolínské synagogy 1730–1783
Jehuda Leva ben Beṣal'el •
Nebud' jako tvoji otcové •
Zraněná těla •**

již vyšlo

Rozpad židovského života •
„Aby vyprávěli svým dětem“ •
David Gans •
Ratolest Davidova •
Kompendium gramatiky hebrejského jazyka •

Judaica

Kniha představených kolínského synagogy 1730–1783

OLGA SIXTOVÁ

Rukopis knihy sedadel kolínského synagogy, která byla vedena hebrejským písmem v jidiš a obsahuje přes čtyři sta majetkových a dlužních vkladů na sedadlech i zápisů týkajících se donací synagogálního příslušenství, nám umožňuje proniknout do struktury a administrativy židovské komunity v Kolíně, ale i do života českého židovstva vůbec. V záznamech se odrážejí morální standardy a zvyklosti obce a detaily intimnějšího charakteru vypovídají i o rodinných vztazích a vazbách. Jedná se o první zprístupnění archiválie takového typu v češtině, které je tím významnější, že čtenáře zavádí do období pro židovské obyvatelstvo přelomového (od vydání takzvaného familiantského zákona Karla VI. roku 1727 přes hrozbu vyhnání Židů z Čech ve čtyřicátých letech do josefinských reforem na počátku osmdesátých let 18. století).

Přeložila a regesta s úvodní analýzou pramene k vydání připravila Olga Sixtová

Mgr. Olga Sixtová (1968) po studiu francouzštiny a hebraistiky na Filozofické fakultě UK a po doplňujícím studiu na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě pracovala jako kurátorka sbírky rukopisů a starých tisků v Židovském muzeu v Praze, věnuje se překládání a disertační práci na téma starších dějin hebrejského knihtisku v Praze.

Jehuda Leva ben Bešal'el Exkluzivistický univerzalismus v židovském myšlení raného novověku

PAVEL SLÁDEK

První systematické představení myšlenkového systému jednoho z nejvýznamnějších židovských učenců 16. století, jenž je sice přítomen v legendách, avšak jeho dílo je českým čtenářům dosud neznámé. První část knihy představuje Maharala jako učence v kontextu jeho doby, druhá část předkládá podrobný přehled jeho spisů. Třetí část se soustřeďuje na výklad Maharalovy náboženské filozofie a jejich klíčových témat, jimiž jsou například člověk a jeho úkol ve stvořeném světě, nový plán židovského vzdělávání, často srovnávaný s didaktickými teoriemi J. A. Komenského, nebo osud židovského společenství v exilu, který Maharal paradoxně chápe jako příslib budoucího vykoupení. Autor poukazuje na skutečnost, že univerzalistickou rovinu Maharalova myšlení, jakkoli je v jeho díle významná, nelze oddělovat od roviny exkluzivistické, která vymezuje židovské společenství vůči okolnímu světu a umožňuje odmítnout z pozic zjeveného náboženství například Koperníkovy objevy, s nimiž byl Maharal obeznámen.

Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976) se zabývá raně novověkými židovskými kulturními dějinami, zejména knižní kulturou. Podílel se na založení Pražského centra židovských studií.

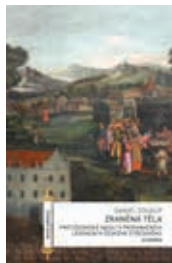
Nebud' jako tvoji otcové

PROFIAT DURAN

Jiṣḥaḳ ben Moše ha-Levi, známý též jako Profiat Duran, byl jedním z nejpozoruhodnějších židovských učenců žijících na přelomu 14. a 15. století v aragonském království. Tento blízký spolupracovník barcelonského rabína Ḥasdaje Crescase byl během protižidovských útoků v letech 1391–1392 za nevyjasněných okolností pokřtěn a dlouhá léta žil jako křesťan pod jménem Honoratus de Bonafide. Působil jako lékař a astrolog na dvoře aragonského krále, zároveň však potají dále vyznával víru svých předků a psal náboženské spisy v hebrejštině, včetně protikřesťanských polemik. Z jeho díla vyniká satirická epištola *Nebud' jako tvoji otcové* (Al tehi ka-avotecha), polemika *Pohana pohanů* (Kelimat ha-gojim) a příručka hebrejské gramatiky *Dílo náprvníku* (Ma'aše efod). Předložená publikace seznamuje s výběrem z Duranových polemických textů a s obsáhlým metodologickým úvodem k jeho gramatickému spisu *Dílo náprvníku*.

Přeložil a úvodní studií opatřil Milan Žonca

PhDr. Milan Žonca, Ph.D., (1985) působí jako odborný asistent v Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK a ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zabývá se středověkou židovsko-křesťanskou polemikou, židovskou filozofií a dějinami zbožnosti.

Zraněná těla

Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku

DANIEL SOUKUP

Kniha je zaměřena na takzvané profanační legendy převážně českého středověkého písemnictví a na rozbor fenoménu násilí proti Židům a konstrukce paměti prostřednictvím literatury a výtvarného umění. Studie obsahuje analýzu jednoho z oblíbených protižidovských mýtů, podle něž Židé opakovaně mučí eucharistii, a rouhají se tak křesťanskému náboženství. Toto středověké obvinění vedlo k masakrům židovského obyvatelstva a legendy, jež tyto události zachycovaly, obvykle ospravedlňovaly násilí na Židech, zároveň však integrovaly křesťanskou pospolitost, upevňovaly její identitu a pomáhaly formovat eucharistickou zbožnost. Kniha nabízí několik pohledů na tuto problematiku rozбором konkrétních textů a událostí, k nimž došlo na území českých zemí na sklonku středověku a které z historické paměti takřka vymizely.

Mgr. Daniel Soukup, Ph.D., (1981) působí jako vedoucí oddělení starší literatury Ústavu pro českou literaturu AV ČR a vyučuje v Centru judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových FF UP v Olomouci. Věnuje se staršímu bohemikálnímu písemnictví, zvláště české středověké a raně novověké literatuře o Židech, a průsečíkům bohemistických a judaistických studií.

- Experiment jako kritika nacismu
- ... a další studie
- Mokře chodí v suše
- Rukopisy královédvorský a zelenohorský

již vyšlo

- Hrůza v české literatuře
- Česká literatura a nová média
- Vprostřed davu
- Mezi ideálem a nahou pravdou
- Středověká latinská literatura (6.–15. století)
- Texty v oběhu
- Přátelský podvod

Literární řada

Experiment jako kritika nacismu

Poválečná rakouská experimentální dramatika

ZUZANA AUGUSTOVÁ

Po druhé světové válce se v rakouské společnosti prosadila oficiální doktrína o Rakousku jakožto první Hitlerově oběti. Až v sedmdesátých a osmdesátých letech se spisovatelé začínají zabývat kritikou nacismu ve zvýšené míře a svůj občanský protest vyjadřují i kolektivně a veřejně. Kniha se věnuje v první řadě dramatické tvorbě autorů Vídeňské skupiny, Ernsta Jandla a Elfriede Jelinek, které spojuje experimentální poetika a současně téma kritiky nacismu, obecněji pak témata násilí a války, která se autoři snaží uchopit stylizací svých divadelních (v Jandlově případě též rozhlasových) textů. Rakouské experimentální divadelní texty je nutné vnímat v kontextu rakouské filozofické a literární tradice kritiky jazyka, která doposud podstatně ovlivňuje vztah rakouských spisovatelů k jazyku jako takovému.

Doc. PhDr. Zuzana Augustová, Ph.D., (1963) absolvovala doktorské studium na Katedře divadelní vědy FF UK. Specializuje se na divadlo a drama německé jazykové oblasti. Působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, na Katedře teorie a kritiky DAMU v Praze a na Katedře germanistiky a slavistiky FF ZČU v Plzni.

Koedice s Akademií múzických umění v Praze

... a další studie

PAVEL JANOUŠEK

Titul knihy poněkud klame: představuje ji jako soubor jednotlivých studií a ponechává stranou, že tyto rozmanité pohledy na literární (a divadelní) vědu, jakož i na samu uměleckou tvorbu a na formy její reflexe a prezentace spojuje snaha pochopit „pravidla hry“. Autor navazuje na svou starší publikaci *Černá kočka aneb Subjekt znalce v myšlení o literatuře a jeho komunikační strategie* (Academia 2012) a prostřednictvím dílčích analýz konkrétních témat, děl a procesů se snaží pojmenovat základní trendy, metodologie, ale také mytologie, módy a subjektivní motivace, které utvářely a utvářejí jednotlivé podoby literárního i literárněvědného života. Společným jmenovatelem jednotlivých sond je Janouškova neustálá potřeba prověřovat zdánlivé samozřejmosti, jež utvářejí proměnlivé způsoby dobového myšlení. Sbližuje je však i skeptická reflexe aktuálního směřování zkoumaného oboru k jednorázovým konceptům.

Prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., (1956) je literární a divadelní vědec. Zabývá se teorií, historií i lexikografií české literatury a divadla, zvláště dramatu a prózy 20. století. Systematicky se věnuje také literární kritice.

Mokře chodí v suše Vodník v české literatuře

PAVEL ŠIDÁK

Vodník je jednou z nevyraznějších postav českých pohádek a pověstí, bohatě ztvárňovanou nejen literárně, ale také ve výtvarném umění, na divadelních scénách, v hudbě i ve filmu. Zatímco zájem folkloristiky o tento motiv byl vždy značný, v literární vědě jeho reflexe dosud chyběla. Kniha popisuje, jak postava vodníka působí v prvotním prostředí lidového podání (včetně exkurzu do oblasti předfolklorní) a zejména jak přechází do moderní umělecké literatury, jak je zde rozvíjena a modifikována a jaký má genologický a narativní potenciál. Autor vychází ze široké pramenné základny folklorních i uměleckých textů různých žánrů od romantismu k postmoderně. Kniha, jejíž základní hledisko je literárněvědné, je vybavena obrazovou přílohou s ukázkami výtvarného umění od středověku až po současnost.

PhDr. Pavel Šidák, Ph.D., (1977), odborný pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se specializuje na literární teorii, zejména na genologii. Autorsky se podílel například na *Slovníku novější literární teorie* (Academia 2012) a publikoval řadu literárněvědných studií.

Rukopisy královédvorský a zelenohorský

Studie z recepcy
v kultuře a umění

DALIBOR DOBÍÁŠ (ED.)

Rukopisy královédvorský a zelenohorský představují nejen nejznámější česká falza, ale i takřka po sedm desetiletí uctívané a hájené obrazy původní české minulosti a jejich etiko-estetických hodnot. Jako takové mocně rezonovaly v kultuře a umění českých zemí i v Evropě 19. století vůbec. Kolektivní monografie s příspěvky badatelů z Akademie věd ČR a českých a zahraničních univerzit usiluje o postižení tohoto fenoménu v souřadnicích evropského romantického nacionalismu a uvažuje, nakolik recepcce *Rukopisů* reprezentuje českou kulturní historii 19. století jako celek. Příspěvatelé nově nahlíží i na realistickou kritiku *Rukopisů* z roku 1886 a zužující optiku autenticity, jíž se s oběma falzy vyrovnávala moderní česká společnost. Publikace volně navazuje na monografii *Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda (1817–1885)*.

PhDr. Dalibor Dobíáš, Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se zabývá českou literaturou 18. až 20. století ve středo-evropském kontextu. Působil na univerzitách v Benátkách, Pise a Moskvě.

**Mistr, který létal na větru •
Od Velké Sýrie k malé •
Kulturní diplomacie Číny •
a její regionální variace**

již vyšlo

Mezi tolerancí a intolerancí •
Islámský stát •
Láska jako cesta k Bohu •
Maqámy •
Írán a kultura mučednictví •
Pygmejové •
Když království sestoupilo z nebes •

Orient

Mistr, který létal na větru Staročínská kniha Lie-c'

JAN BERAN

Spolu se *Starým mistrem (Lao-c')* a *Mistrem Čuangem* je kniha *Mistr Lie (Lie-c')* taoistickou tradicí brána za součást triády zakládajících textů. Navzdory pochybnostem o jejím původu a autenticitě přetrvala dodnes. Dochovaný text ze 4. století se pojí s Čang Čanovým komentářem. První úplný český překlad a komentář představují tuto knihu jako primární filozofický text neopomenutelných literárních kvalit. Text je pozoruhodný zdánlivou rozporností témat: nevyhnutelnost smrti oproti zprávám o nesmrtelných, úcta ke Konfuciovi vyvažovaná jeho zlehčováním, závislost na podmínkách a relativita soudů a podobně. Typickou formou jsou tu podobenství (jü-jen), modelové příběhy nesoucí filozofické poselství. Překlad doplňuje stručná monografie, která poskytuje základní informace o původu a historii textu a shrnuje aktuální stav bádání.

PhDr. Jan Beran (1973), sinolog, zabývá se srovnávacím studiem západního a východního filozofického a náboženského myšlení. Publikuje články v odborných i populárních časopisech, překládá z moderní i klasické čínštiny.

Od Velké Sýrie k malé Složitosti vytváření Sýrie v první polovině 20. století

PETR PŘEBINDA

Publikace se zabývá historií Sýrie v první polovině 20. století, tedy v době závěrečné fáze existence osmanské říše a následujícího francouzského mandátu v Levantě. Pokouší se nalézt odpověď na otázku, proč a jak z původní nejasně definované Velké Sýrie vznikla Sýrie výrazně menší, a to v hranicích známých po získání samostatnosti v roce 1946 a alespoň formálně existujících dodnes. Všimá si také změn ve vnímání identit místních obyvatel a různých ideologií, které se v této oblasti šířily. Dějiny Sýrie sleduje v časové linii vzestupně a dělí je podle základních periodizačních mezníků (konec osmanské nadvlády, existence Fajšalova království, Velké syrské povstání, francouzsko-syrská smlouva z roku 1936 a další).

PhDr. Petr Přebinda, Ph.D., (1976) vystudoval obory arabistika a dějiny a kultura islámských zemí na Filozofické fakultě UK. Působil na zastupitelských úřadech České republiky v řadě zemí Blízkého východu (Sýrie, Libanon, Jordánsko, Irák, Saúdská Arábie, Turecko). Je předsedou Akademické společnosti Aloise Musila.

Kulturní diplomacie Číny a její regionální variace

ONDŘEJ KLIMEŠ (ED.)

Publikace představuje kulturní diplomacii Čínské lidové republiky v souvislosti s probíhajícími ekonomickým a politickým vzestupem země. Vyzařování kulturní autority je v Číně historicky vnímáno jako klíčový nástroj diplomacie a dnešní čínské vedení kulturu hojně využívá k nabytí soft power i k dosažení státních zájmů. Kulturní diplomacie je i součástí nově budované mezinárodní image Čínské lidové republiky, která se od osmdesátých let odvrací od klasické komunistické ideologie a snaží se působit jako kulturní velmoc reprezentující civilizační hodnoty tisíciletého čínského císařství. Tento důraz zesiluje v posledních letech, kdy Čína chce hrát výraznější roli v mezinárodním uspořádání.

Kolektivní monografie vychází z výzkumu expertů Orientálního ústavu AV ČR, kteří jsou autory kapitol o kulturní diplomacii Číny v kontextu domácího politického vývoje (Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.) i v historických souvislostech (Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.) a případových studií soudobé čínské kulturní diplomacie ve Střední Asii (PhDr. Věra Exnerová, Ph.D.), jihovýchodní Asii (PhDr. Tomáš Petrá, Ph.D.), na Blízkém východě (Mgr. Jan Čuřík) a ve střední Evropě (Dr. Jens Damm).

Mezi tolerancí a intolencí

První dvě století novověkých katolických misí v Číně

VLADIMÍR LIŠČÁK

Knihou poprvé přináší českému čtenáři přehled dějin pronikání hlavních katolických řádů do Číny od prvních kroků Evropanů na čínské půdě na začátku 16. století až do konce 17. století, tedy do období před dočasným zákazem křesťanství v Číně (1724). Autor události zasazuje do širšího rámce vztahů mezi tehdy hlavními světovými mocnostmi – Španělskem, Portugalskem, Svatým stolcem a Francií, které se účastnily misionářské práce v Číně v době dynastie Ming a počátku dynastie Čching. Upozorňuje na odlišnosti v přístupu jednotlivých řádů k evangelizaci obyvatel Číny. Publikace je rozdělena do dvou částí. První oddíl seznamuje s dějinami pronikání katolického křesťanství do Číny, zatímco druhý přináší spíše encyklopedickou formou informace o historii působení jednotlivých jezuitů v Číně.

již vyšlo

- Mezi státním plánem a badatelskou svobodou
- Byl to můj osud
- Neviditelné písmo
- Generál četnictva Karel Vyčítal
- Paměti
- Soukromá historie Páté čtvrti a okolí
- Deník z Prahy 1945–1946
- Život se nedá plánovat
- O umlčené kulturní epoše
- Chtěl jsem mlčet
- Karel VI. Schwarzenberg

již vyšlo

- Terezínská epopěj
- Byl jsem Mengeleho asistentem
- Antonín Švehla
- Dny mého života
- Sešity
- Fakta a poznámky k mému budoucímu nekrologu I.
- Herbář
- Stýskání zažehnáno
- Šeřfk a růže
- Dramatik na pranýři

Paměť

Mezi státním plánem a badatelskou svobodou Československá etnografie a folkloristika ve vzpomínkách pamětníků

JIŘÍ HLAVÁČEK, HANA
BORTLOVÁ-VONDRÁKOVÁ (EDS.)

Kniha rozhovorů se zástupci tří generací české etnografie a folkloristiky, kteří reprezentují různé oblasti bádání (pražská a brněnská pobočka Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV, univerzitní katedry, muzea a skanzeny). Vzpomínková interview reflektují rozličná témata související s vývojem disciplíny před rokem 1989 (například osobní motivace pro volbu oboru, vzpomínky na dobu studia, každodenní chod akademických, univerzitních či regionálních institucí, vliv komunistické ideologie, otázka badatelské svobody, vztah k teoriím a metodám apod.). Publikace obsahuje vybrané redigované pasáže z rukopisu pamětí Antonína Robka, které se vztahují k problematice české etnografie a folkloristiky. Součástí je stručný biografický a institucionální slovník.

Mgr. Jiří Hlaváček (1987) působí v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a na Fakultě humanitních studií UK.

Mgr. Hana Bortlová-Vondráková, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Věnuje se orální historii.

Koedice s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR

Byl to můj osud Na přeskáčku I, II VLASTA CHRAMOSTOVÁ

Jen málokdo z umělecky exponovaných osobností poválečného období dokáže o své minulosti promluvit s takovou mírou otevřenosti, sebekritičnosti, pravdivosti a zároveň nadhledu a tolerance k jiným jako Vlasta Chramostová. Její cesta od prominentky k disidentce, vylíčená tak trochu na přeskáčku, ale o to dramatičtější, pokračovala neméně hekticky i po listopadu 1989, tentokrát už především na prknech Národního divadla. Této éře je věnován druhý svazek jejich vzpomínek, který se stejným účinkem osobitého slohu zachycuje sílu vůle této umělkyně vracející se v pozdním věku k milovanému povolání a překonávající nové výzvy, které před ni její „třetí život“ postavil.

Edičně připravil Jan Lukeš

Vlasta Chramostová (1926), legenda českého poválečného herectví. Po letech na výsluní se za normalizace ocitla na indexu, aby ve svém polistopadovém životě vystoupala až na prkna Národního divadla. Žena heroických vzestupů i tragických pádů, patetických gest i nevšední sebekritičnosti, ostrého soudu i chápavé empatie.

Neviditelné písmo

ARTHUR KOESTLER

Druhý díl paměti Arthura Koestlera navazuje na díl první, *Šíp do nebe*, a zobrazuje především proces, v němž se autor odvrátil od komunismu. Jeho hledání, tápání a pochyby jsou pozoruhodné. Neméně důležité jsou ovšem dějiny, které se před očima tohoto bystřého pozorovatele odehrávaly a jichž se autor snažil účastnit. Sledoval je v Sovětském svazu začátkem třicátých let pohledem komunisty, pak v západní Evropě pohledem hodně zviklaného komunisty, odsouzence k smrti ve Frankově vězení za španělské občanské války, poté v internaci v okupované Francii, a konečně v Anglii, kam se mu nakonec podařilo šťastně uprchnout.

Přeložila Petruška Šustrová

Arthur Koestler (1905–1983), maďarský Žid, vedle George Orwella je autorem, který svět poučil o tom, co jsou stalinismus, komunismus a moskevské procesy. Koestler dobře věděl, o čem mluví: V touze po sociální spravedlnosti byl souputníkem a posléze členem komunistické strany.

Generál četnictva Karel Vyčítal

IVANA KOLÁŘOVÁ,
ONDŘEJ KOLÁŘ

Kniha přibližuje profesní kariéru jedné z nepříliš známých postav bezpečnostního aparátu meziválečného Československa. Karel Vyčítal (1872–1952) představoval svým původem a vzděláním archetyp rakousko-uherského četnického důstojníka, sehrál ovšem velmi důležitou roli při formování pořádkových sil nově vzniklého československého státu: v komplikované popřevratové době velel četnictvu v pohraničním regionu Slezska, zmítaném národnostními i sociálními nepokoji, a později stál téměř deset let v čele celého četnického sboru. Osobní příběh Karla Vyčítala přináší zároveň cenné svědectví o éře zrodu moderní policejní služby, kdy se začíná uplatňovat odborná kriminalistika a kdy se policejní práce stává častým předmětem zájmu médií, politiků a veřejného mínění.

Mgr. Ivana Kolářová (1987) pracuje ve Slezském zemském muzeu. Zabývá se historií Slezska v meziválečném období.

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., (1983) působí jako kurátor a výzkumný pracovník ve Slezském zemském muzeu. Věnuje se historii ozbrojených sborů v českých zemích v 19. a 20. století a politickým a sociálním dějinám Slezska.

Paměti

GYÖRGY KONRÁD

První část, *Odjezd a návrat*, popisuje autorovo dětské dobrodružství. Poté co gestapo zatkl jeho rodiče, podařilo se mu podplatit maloměstské úřady, a tak mu četníci den před transportem do ghetta a do Osvětimi povolili, aby odjel ze svého tehdejšího bydliště vlakem k příbuzným do Budapešti, kde se při troše štěstí mohl vyhnout okamžité smrti. Příběh jednoho roku, ve kterém se z dítěte stal dospělý, zakončený sladkobolně ironickými návraty. V druhé části, *Nahoře pod zatmělým sluncem*, autor píše o elementárním zážitku, který pro něj znamenal rozchod s dětstvím a vstup do světa dospělých, o revolučním roce 1956, životě disidentů, o svých láskách, přátelích a rodině, o tom, jak prožíval pád komunismu, o letech strávených v Berlíně a radostech stáří. Všechny tyto vzpomínky György Konrád formuluje se svou typickou otevřeností a bezprostředností.

Přeložil Robert Svoboda

György Konrád (1933), maďarský spisovatel, esejista a sociolog. V letech 1990–1993 byl předsedou Mezinárodního PEN klubu a od roku 1996 stál jako vůbec první cizinec v čele berlínské Akademie umění.

Soukromá historie Páté čtvrti a okolí

DAVID JAN NOVOTNÝ

Koncem jednapadesátého roku 20. století se autor s rodiči přistěhoval do někdejší Páté čtvrti, tedy bývalého Josefova (Židovského města, dnes součásti Starého Města pražského), kde od té doby žije. Déle než pětadesát let sleduje proměny této čtvrti, jíž procházely dějiny, nuceně či dobrovolně rozjásané průvody, politici, dvojí okupantská vojska, radosti i smutky. V sedmi kapitolách, mapujících jednotlivá desetiletí, autor vzpomíná na své dětství, na rodinu, spolužáky a kamarády, na dětské hry v ulicích, jež byly na rozdíl od dnešní doby tiché a klidné, na významné osobnosti, které zde žily, i na ty, kteří zmizeli nebo se v průběhu let přistěhovali. Čtenář se v těchto osobitých vzpomínkách dozví mnohé, o čem se v běžných knihách pojednávajících o Starém Městě nikdy nedoče.

Prof. MgA. David Jan Novotný (1947), spisovatel, scenárista, vysokoškolský pedagog. Vyučoval scenáristiku a dramaturgii na FAMU, kde byl v roce 2001 jmenován profesorem. Přednáší na Fakultě sociálních věd UK. Za román *Sídla Noach* (2010) získal hlavní cenu v literární soutěži Knižního klubu a nominaci na cenu Magnesia Litera.

Deník z Prahy 1945–1946 MARGARETE SCHELLOVÁ

Deník pražské Němky Margarete Schellové zachycuje autorčiny osobní zážitky během desetiměsíčního pobytu v československých internačních táborech od zatčení během Pražského povstání až do března roku 1946. Nejdelší čas strávila v Bystřici poblíž Benešova, v táboře původně založeném nacistickou okupační správou pro lidi ze smíšených rodin. Záznamy pořizované tajně na útržky papíru provezla při odsunu do Německa a roku 1957 vyšel její deník v Bonnu. Vydání bylo přijato dosti kriticky kvůli údajné nevyváženosti informací ve prospěch Čechů. Český překlad je jedním z prvních u nás zveřejněných příspěvků k „malým dějinám“ tohoto období. Samotný deník doprovází dostupná dokumentace, překlady dobových ohlasů na německé vydání a životopisný esej o složitých autorčiných osudech.

Přeložila Michaela Škultéty
Edičně připravil Dušan Hübl

Margarete Schellová (1911–1969), divadelní herečka a později rozhlasová hlasatelka německého vysílání pražského Radiojournalu. Během Pražského povstání byla zatčena a roku 1946 odsunuta do Německa.

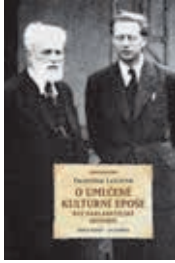

Život se nedá plánovat Osud v pohnutých časech ELEONORE SCHÖNBORNOVÁ

Autorka knihy by mohla mít dostatečné důvody k tomu, aby pochybovala o existenci nějakého rozumného vyššího plánu. Vyrůstala ve světě, který rozpadem rakousko-uherské monarchie ztratil veškerou prostorovou a časovou orientaci. V útlém věku byla vržena do nejhoršího myslitelného zla, do nacistického teroru, a po skončení války vyhnána s dvěma dětmi z toho posledního kousku domácí jistoty, který přetrval. Tak jako miliony jiných v tomto ničivém chaosu zná však Eleonore Schönbornová jen jeden směr – vpřed. Ví, že musí vzít vše do vlastních rukou. Učí se osudu nevzdorovat, nýbrž jej přijímat. S odvahou, nadějí a důvěrou v Boha.

Přeložili Helena a František Rudlovi
Předmluvu napsala Kristina Kaiserová

Eleonore Schönbornová (1920) pochází ze šlechtické rodiny, dětství strávila v Račicích, v česko-německém prostředí takzvaného vyškovského jazykového ostrůvku. Po anšlusu Rakouska studovala ve Štýrském Hradci, na sklonku války žila na zámku Skalka u Litoměřic, odkud však byla nucena odejít. Její poválečný život je spjat s Vorarlberskem, nejzápadnější spolkovou zemí Rakouska.

O umlčené kulturní epoše

Kus nakladatelské historie

FRANTIŠEK LAICHTER

Vzpomínky Františka Laichtera (1902–1985) představují zcela zásadní vhléd do české nakladatelské kultury od konce 19. století do sedmdesátých let 20. století. Autor, syn zakladatele proslulého nakladatelství Jana Laichtera (1858–1946) a jeho pokračovatel, dokumentuje pozici rodinného podniku, ale činí tak na široké paletě dalších témat. V dokumentačně bohatých dvousvazkových memoárech uvažuje o desítkách českých autorů, jejich dílech a poskytuje bohatý přehled o vývoji českých knih, jejich nakladatelích a příznivcích. Časový záběr vzpomínky autora opakovaně vybízí k hodnocení proměny politických epoch od pozdního Rakousko-Uherska až po marasmus komunistické éry.

Edičně připravil Jiří Lach

Doc. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A., (1971) vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a sociologii na Středoevropské univerzitě v Praze. Dlouhodobě působí na Katedře politikologie a evropských studií FF UP, kde vyučuje soudobé dějiny Evropy. Od roku 2010 zastává pozici děkana Filozofické fakulty UP.

Koedice s nakladatelstvím EMAN

Chtěl jsem mlčet

SÁNDOR MÁRAI

Vydání knihy *Chtěl jsem mlčet* se v Maďarsku stalo v roce 2013 skutečnou literární senzací. Z autorovy pozůstalosti se nečekaně vynořily neznámé rukopisy, mimo jiné i toto velmi osobně laděné vyznání mapující zhruba dekádu po anšlusu. Jde o období, které nebylo poято ani do *Zpovědi*, ani do *Země, země!*. Příčiny tohoto mlčení rovněž ozřejmily až nově nalezené texty. Například v zápise z roku 1949 Márai píše: „Nedovolím, aby se tato kniha dostala před zahraniční veřejnost, nechci, aby to smutné vyznání, tuto obžalobu Maďarů, četli i cizí čtenáři.“ Nejde tu však o kritiku Maďarů obecně, ale především o kritiku vlastní společenské vrstvy, která nese břímě odpovědnosti za roli, kterou Maďarsko sehrálo ve druhé světové válce.

Přeložila Adéla Gálová

Sándor Márai (1900–1989) byl maďarský spisovatel, novinář, básník a překladatel. V meziválečném období byl uznávaným autorem, ale po emigraci se do maďarského literárního panteonu opětovně vrátil až po roce 1990.

Karel VI. Schwarzenberg

Deníky 1921–1947

JAN M. HELLER (ED.)

Deníky knížete Karla VI. Schwarzenberga zahrnují období mezi roky 1921 a 1947, před jeho odchodem do exilu. V prvních částech poskytují zejména vhled do výchovy a způsobů vyžití šlechtického syna, a tedy do každodennosti tohoto dnes již neexistujícího světa, avšak postupně v nich lze sledovat utváření Schwarzenbergovy intelektuální výbavy a názorové pozice, kriticky zaměřené vůči převládajícím ideologiím masarykovské nenáboženské „humanity“ a čechoslovakismu. Deníky z jeho studentských let zachycují vedle líčení studentského života také jeho sblížování s pravcovými a katolickými kruhy, dále události druhé světové války a její dramatický konec. Deníky končí záznamy z let těsně poválečných, poznamenaných konfiskací schwarzenberského majetku a útočnou kampaní v tisku.

Mgr. et Mgr. Jan M. Heller (1977) vystudoval bohemistiku a komparatistiku na Filozofické fakultě UK a evangelickou teologii na Evangelické teologické fakultě UK, dokončuje postgraduální studium antropologie na Fakultě humanitních studií UK, kde se také v minulých letech podílel na mezinárodním výzkumném projektu Náboženské kultury v Evropě 19. a 20. století. Věnuje se literaturám střední Evropy a vztahu náboženství a české společnosti.

Terezínská epopej

To je ghetto

KAREL HARTMANN

Autor sepsal svou epopej nikoli jako patetický příběh tohoto literárního žánru, ale jako veršovaný popis života v terezínském ghettu. Reportáž tvoří chvatně zapisované reflexe, jimiž si Hartmann pomáhal pochopit osudy obyvatel ghetta. Zároveň chtěl zanechat svědectví o životě, událostech a o těch, kteří se v předtuše své smrti „modlili za mír věčný, lidství a lásku“. Z jednoduchých veršů se skládají lehce ironické obrázky z ghetta přecházející v baladu, kterou její autor píše stále více s „úsměvem skrze slzy“. Se svou zvětšující se nostalgií a s ohledy k předpokládaným čtenářům zanechává své poznání tēm, o nichž věřil, že mu budou chtít porozumět.

již vyšlo

Obrana asistované smrti •
Pojmenování a právo •
Eutanazie a dobrý život •

již vyšlo

Eutanazie a rozhodnutí na konci života •
Kapitoly o právech zvířat •
Princip dvojího účinku •

Právo – etika – společnost

Obrana asistované smrti

Filozofické argumenty
ve prospěch eutanazie
a sebeusmrcení za pomoci lékaře

TOMÁŠ HRÍBEK

První monografie v českém jazyce, která nabízí detailní filozofickou obranu různých forem asistované smrti včetně eutanazie. Autor vysvětluje kontext a příčiny současné diskuse, zavádí a zdůvodňuje potřebné pojmové distinkce a analyzuje argumenty ve prospěch asistovaného sebeusmrcení i vyžádané eutanazie. Hlavní část knihy je ve formě odpovědí na časté otázky: Je smrt za všech okolností pro umírajícího újmou? Řeší strategie, například nezahájení nebo ukončení léčby či paliativní péče, jež jsou v současnosti považovány za morálně nekontroverzní, všechny problémy, na něž měla být odpovědí asistovaná smrt? I kdybychom se dohodli, že vyžádaná eutanazie je relativně přijatelná, neocitneme se její legalizací na kluzkém svahu, po němž sklouzneme ke katastrofálně nemorální praxi?

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Pojmenování a právo

Základní otázky právní regulace
jména, příjmení, pseudonymu
a neformálních jmen

JAN KOBER

Právní otázky pojmenování náleží v českém právu k málo prozkoumaným oblastem, přestože se dotýkají každého z nás. Situací spojených s obtížným rozhodováním může být v průběhu lidského života nemálo (narození dítěte, uzavření i rozvod manželství, úřední změny, osvojení). Autor pečlivě analyzuje tuto oblast práva, která prošla delším složitým vývojem, srovnává právní řešení s řešeními zahraničních právních řádů a vyslovuje řadu doporučení, která jsou využitelná pro případné budoucí úpravy v právní regulaci. Publikace se zabývá i souvisejícími problémy regulace pseudonymu a neformálních jmen. Knihu dobře využijí právníci, kteří se věnují občanskému, rodinnému, správnímu a ústavnímu právu, soudci, matrikáři i jiní úředníci, jakož i další zájemci o problematiku z řad laiků.

Jan Kober působí v Ústavu státu a práva AV ČR. Zaměřuje se především na civilní právo a právní historii. Jeho odborná práce byla oceněna několika právníckými cenami (Monseho cena, cena Randovy nadace, cena Ius et societas Vzdělávací nadace Jana Husa).

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eutanazie a dobrý život

DAVID ČERNÝ

Monografie se pokouší nahlížet na eutanazii v kontextu teorií welfare, tj. teorií dobrého života. Podrobně analyzuje dvě subjektivní teorie, hédonismus a preferencialismus, a ukazuje, kdy je žádost o asistovanou smrt v kontextu těchto teorií racionální a za jakých podmínek je z etického hlediska správná. Vzhledem k neudržitelnosti těchto teorií přechází k objektivním teoriím welfare, kriticky hodnotí perfekcionismus a posléze dospívá k přirozenoprávnímu welfarismu. Snaží se prokázat, že život je určité základní objektivní dobro, a následně se pokouší z povahy tohoto objektivního dobra odvodit hlavní pravidla racionálnosti lidské volby. Současně ukazuje, že tradiční etika založená na posvátnosti (v sekulárním smyslu) lidského života, rozlišení mezi působením újmy a přípustěním, aby k újmě mohlo dojít, a také na platnosti principu dvojího účinku je koherentním celkem, kterým se lékaři mohou ve své praxi řídit.

PhDr. David Černý, Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR. Věnuje se bioetice.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eutanazie a rozhodnutí na konci života

Právní aspekty

ADAM DOLEŽAL

Publikace se zaměřuje na řešení právních problémů spojených s eutanazií. Klíčovou otázkou, kterou si klade, je, zda by měla být za určitých podmínek v rámci legislativního rámce umožněna beztretnost eutanazie, případně asistované sebevraždy. Monografie se zabývá teoretickými otázkami, zejména právní terminologií, problémy kauzality, principu dvojího účinku, zavinění a intence. Dále jsou analyzovány jednotlivé právní úpravy v evropských státech, zejména v Nizozemsku, Belgii a Švýcarsku. Podrobně je zpracována i současná situace v České republice včetně dopadů judikatorní praxe Evropského soudu pro lidská práva, která je pro Českou republiku zásadní.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

již vyšlo

- **Jaderná fúze**

- již vyšlo

- Krajina a lidé
 - Rozmnožování z pohledu evoluce
 - Čínské pyramidy
 - Úvod do studia symbiotických interakcí mikroorganismů
 - Věčné tajemství Býčí skály

Průhledy

Jaderná fúze

Budoucnost energetiky
SLAVOMÍR ENTLER A KOL.

Kniha se zaměřuje na pokrok v oblastech fyziky termojaderného plazmatu a ve fúzních technologiích, jež umožní v blízké budoucnosti integrovat fúzní reaktory do energetiky. Nejpokročilejším typem fúzních reaktorů jsou tokamaky. Jejich hlavními součástmi jsou magnetický a vakuový systém, mezi důležité podpůrné systémy patří kryogenní systém, systém ohřevu plazmatu, diagnostický a řídicí systém, jaderné komponenty a chladicí systém. Zásoby fúzního paliva se nacházejí ve vodě, především ve světových oceánech, a jsou prakticky nevyčerpatelné a snadno dostupné. Fúzní elektrárny budou inherentně bezpečné a budou vyrábět elektrickou energii bez negativních vlivů na životní prostředí. Cena výroby elektrické energie z jaderné fúze bude při započtení externích nákladů srovnatelná s cenou výroby elektřiny v jaderných elektrárnách.

Kolektiv autorů z Ústavu fyziky plazmatu AV ČR v čele s Ing. Slavomírem Entlerem (1963) z Fakulty strojní ČVUT je zapojen do evropského výzkumu řízené termojaderné fúze a provozuje velkou výzkumnou infrastrukturu tokamak COMPASS. V rámci Strategie AV21 ústav koordinuje výzkumný program Systémy pro jadernou energetiku.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Krajina a lidé

PETR PETŘÍK, JANA MACKOVÁ,
JOSEF FANTA (EDS.)

Současné změny klimatu si žádají změny v přístupu k naší krajině. Té krajině, ve které žijeme a která nám poskytuje obživu. Publikace, na níž se podílelo přes 70 pracovníků převážně z vědeckých institucí, seznamuje s výzkumem a udržitelným hospodařením v české krajině. Dozvíte se např. odpovědi na otázky, jak lze třídit a měřit krajinu a jaké služby nám přináší. Vybrali jsme pro vás novinky o využívání půd v zemědělství, o hospodaření (současném i přírodě blízkém) v lesích, o problematice vody, o narušené krajině a její obnově, o ochraně přírody a krajiněm plánování. Důsledky exploatace naší krajiny dokládá mnoho příspěvků v této knize. Mezioborová Platforma pro krajinu spojuje zájemce, kterým není lhostejný osud naší krajiny, a čerpají přitom z Evropské úmluvy o krajině. Nabízí řešení vedoucí napříč vědou a politikou – krajina je totiž věcí veřejnou.

již vyšlo

- Prvních 100 dnů Charty 77
- Silver A
- Průvodce stalinistickou Prahou
- Odbojová skupina bratří Mašínů
- Za dráty
- Pražské historické zahrady a parky
- Hornické památky České republiky

již vyšlo

- Anthropoid
- Praha erotická
- Tři králové
- Zakarpatí
- Prahou Jaroslava Seiferta
- Průvodce protektorátní Prahou
- Krvavé finále
- Krvavé léto 1945

Průvodce

Prvních 100 dnů Charty 77

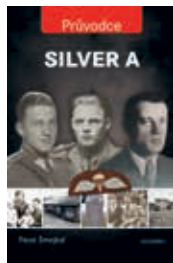
Průvodce historickými událostmi od vzniku Prohlášení Charty 77 po pohřeb Jana Patočky

PETR BLAŽEK, RADEK
SCHOVÁNEK

Průvodce představuje historické události, které bezprostředně vedly ke vzniku Charty 77 a zásadním způsobem ovlivnily její podobu, strukturu signatářů a strategii jejich činnosti, jež vzbudila mimořádný ohlas a způsobila masivní kampaň vedení československého komunistického režimu. Kniha je koncipována jako koláž, která má plasticky přiblížit hlavní události odehrávající se v Československu, zejména v Praze, i za hranicemi. Publikace je doplněna bohatým obrazovým materiálem, který ilustruje tehdejší dění.

PhDr. Petr Blažek, Ph.D., (1973) pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů. Je zástupcem ředitele Centra pro dokumentaci totalitních režimů.

Radek Schovánek (1964) se před rokem 1989 podílel na činnosti disentu a od roku 1993 se zabývá problematikou Státní bezpečnosti.

Silver A

PAVEL ŠMEJKAL

Kniha provede zájemce po místech spojených s výsadkem Silver A, a to jak s činností samotných parašutistů, tak i jejich pomocníků z řad civilního obyvatelstva. Místa jsou řazena chronologicky a nabízejí pohled na mnohé lokality tehdejšího protektorátu, kde Alfréd Bartoš, Josef Valčík a Jiří Potůček působili. Detailně je sledováno přesouvání vysílačky Libuše i závěrečný útek posledního přeživšího člena skupiny, Jiřího Potůčka. Součástí průvodce je úvodní stať věnovaná významnému pomocníkovi výsadku Silver A, mjr. Františku „Franjo“ Aubrechtovi.

PhDr. Pavel Šmejkal, Ph.D., (1966), novinář a publicista. Vystudoval český jazyk a pedagogiku na Pedagogické fakultě UK, později působil jako redaktor či editor v odborném týdeníku *Strategie* a v *Lidových novinách*. V současné době je šéfredaktorem měsíčníku *21. století*. Autor knihy *Protektorátem po stopách parašutistů* (Academia 2016).

Průvodce stalinistickou Prahou

Místa – události – lidé

JIŘÍ PADEVĚT

Jiří Padevět (1966), ředitel Nakladatelství Academia, je autorem několika knih, mimo jiné *Dotek Anthropoidu* (2017), *Krvavé léto 1945* (2016), *Krvavé finále* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia Litera. V současné době připravuje publikaci *Krvavý podzim 1938*.

Kniha koncipovaná jako historický průvodce zavede čtenáře na místa spojená s komunistickou represí proti občanům Československa, na místa, kde byli vězněni a mučeni lidé, kteří nesouhlasili s komunistickým režimem, do bytů, kde se scházeli protikomunističtí odbojáři s kurýry tajných služeb demokratického světa, i do bytů, kde tvořili spisovatelé či malíři, nebo na místa, odkud poprvé vysílala Československá televize.

již vyšlo

Odbojová skupina bratří Mašínů

JIŘÍ PADEVĚT

V knize navštívíme místa spojená s životem, odbojovou činností a především útekem členů odbojové skupiny bratří Mašínů do Západního Berlína. Ať už si myslíme o třetím odboji cokoli, je nesporné, že tento útek je jedním z největších příběhů studené války. Díky této publikaci má čtenář možnost následovat členy skupiny až na předměstí dnešního Berlína.

Jiří Padevět ←

Za dráty

Tábory v období 1938–1945
na území dnešní České republiky

JIŘÍ PADEVĚT

Autor postupuje svojí tradiční metodou místopisného průvodce a přibližuje čtenáři místa, na kterých nacistická okupační moc nebo protektorátní úřady zřídily tábory za účelem koncentrace a izolace politických odpůrců, Židů, Romů nebo pracovních sil. V průvodci najdete pobočky velkých nacistických táborů, jako byly Auschwitz, Flossenbürg nebo Gross-Rosen, tábory zřizované bezprostředně po zaboru pohraničí a určené především k internaci politických odpůrců z řad českých Němců, tábory, které sloužily k internaci Romů, pracovních-výchovných táborů pro občany protektorátu nebo poměrně neznámé tábory určené pro maďarské Židy, které vznikaly v roce 1944 především na jižní Moravě. V knize je u řady táborů uveden seznam zemřelých nebo zavražděných vězňů a dostupné údaje o velitelích nebo dozorcích. Publikace je doplněna řadou dosud nepublikovaných fotografií.

Jiří Padevět ←

Pražské historické zahrady a parky

Architektura, dendrologie, památková péče
JANA STEJSKALOVÁ, IVANA SÍBRTOVÁ, MARTIN VLASÁK

Kniha provází turisticky atraktivními lokalitami i méně známými zahradními díly, jež jsou pro historii zahradní tvorby typická. Zahrady a parky jsou sestaveny podle vývoje zahradních slohů a charakterizovány jak z hlediska kompozice, tak zajímavé vegetace – dobové i dendrologicky atraktivní. Uvedena jsou zásadní data z historie objektu, jména tvůrců i projektanti rekonstrukcí, nechybí popis výtvarného řešení zahrad včetně drobné zahradní architektury. Zvláštní pozornost je věnována programové sochařské výzdobě. Texty doprovází schematické plány a fotografie kompozic i detailů. Součástí je i stupeň památkové ochrany objektů, rozloha a nadmořská výška.

Ing. Jana Stejskalová (1951) působí na Katedře zahradní a krajinné architektury ČZU a v České zahradnické akademii Mělník.

Ing. Ivana Síbrtová (1963), vedoucí oddělení státní správy památkové péče na Magistrátu hlavního města Prahy.

Ing. Martin Vlasák, Ph.D., (1968), člen týmu tvůrců arboristických standardů na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně.

Hornické památky České republiky

JAROMÍR ZELENKA,
ROMAN ŽIVOR

Hornictví se zasloužilo nejen o rozvoj mnoha regionů, ale stalo se i zdrojem bohatství celé země a bylo hybatelem technického pokroku. Publikace je zaměřena především na památky hlubinného hornictví. Čtenáři se dozvědí o turisticky zpřístupněných dolech, štolách, hornických skanzenech a muzeích a hornických naučných stezkách. První část obsahuje stručné pojednání o dějinách českého hornictví. Ve druhé, hlavní části je podán přehled památek po jednotlivých krajích. Uveden je jejich podrobný popis, historie, geologická charakteristika i praktické turistické informace. Významnou součástí knihy jsou fotografie lokalit. V závěru publikace je zařazen výkladový slovníček hornických termínů a pojmů. Kniha je určena zejména příznivcům montánní turistiky, dále všem zájemcům o hornictví, geologii a historii.

RNDr. Jaromír Zelenka, CSc., (1957) pracoval v Českém geologickém ústavu. Zabývá se stratigrafickou a regionální geologií, mikropaleontologií a historií hornictví.

RNDr. Roman Živor (1958) působil v Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR a v Geologickém ústavu AV ČR, kde se věnoval studiu fyzikálních a mechanických vlastností hornin.

- Pražské šantány, kabarety
a divadla malých scén
- Československé četnictvo I. 1918–1929
- Český tramping v časech
formování a rozmachu
- Katolická církev a první republika
1918–1938
- „Národní“ školství za první
Československé republiky

již vyšlo

- Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami
- Ve službách módy a stylu
- Fyzika za první republiky

První republika

Pražské šantány, kabarety a divadla malých scén

RADAN DOLEJŠ

Kniha přibližuje prolínání stylů, žánrů i osobností na pražských šantánových, kabaretních a divadelních scénách. Éra šantánů započala již v osmdesátých letech 19. století (U Rozvařilů, U labutě), první pokus o český kabaret se odehrál roku 1907, ale první úspěch zaznamenal až kabaret Lucerna vedený Jaroslavem Kvapilem a Karlem Hašlerem. V roce 1914 vznikl profesionální kabaret Červená sedma, který zažil největší období své slávy v letech 1918–1922. Ve dvacátých letech se kabarety proměnily v divadla malých forem, která byla spjatá s nastupující mladou generací: Jiřím Frejkou, E. F. Burianem, Jindřichem Honzlem, Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. Na činnost Červené sedmy navázalo Burianovo slavné Děčko a z kabaretu čerpalo i Osvobozené divadlo (*Pěst na oko*, *Smoking revue*). Slavná doba šantánů, kabaretů a divadel malých scén skončila roku 1938 spolu se zánikem Osvobozeného divadla.

Mgr. Radan Dolejš (1964), historik, dramaturg, producent, scenárista, režisér a hudebník. Absolvoval Filozofickou fakultu UK, je editorem či autorem publikací o J. Werichovi, J. Voskovcovi či K. Hašlerovi.

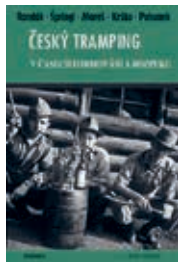

Československé četnictvo I. 1918–1929

RADEK GALAŠ

Československé četnictvo je dodnes vnímáno jako jeden z nejnákladnějších, nejdisciplinovanějších a nejrespektovanějších bezpečnostních sborů. K dosažení této pověsti však muselo ujit velký kus cesty. Kniha se zabývá vývojem četnictva v letech 1918–1929, avšak pro úplné pochopení jeho složitosti a historické kontinuity je jedna z úvodních kapitol věnována i období 1850–1918. Dále se zaměřuje na organizaci, výzbroj a výstroj, ale i na systém vzdělávání, hodnocení, na kázeňské řízení a další aspekty služby. První díl je zakončen rokem 1929, který lze v organizaci a vývoji četnictva považovat za jeden z významných milníků. Kniha je navíc doplněna desítkami dobových fotografií, z nichž mnohé jsou jedinečné a unikátní.

Mgr. Radek Galaš (1967) nastoupil roku 1990 do služebního poměru Policie ČR, kde prošel řadou funkcí. Od roku 2012 působí jako vedoucí správy sbírek Muzea Policie ČR. Věnuje se historii bezpečnostních sborů na našem území, především pak problematice vývoje stejnokroje a symboliky u bezpečnostních sborů a zapojení příslušníků policie a četnictva do druhého a třetího odboje.

Český tramping v časech formování a rozmachu

JAN KRŠKO, JAN MAREŠ,
JAN POHUNEK, JAN RANDÁK,
JAN ŠPRINGL

V meziválečné době patřil tramping k nepřehlédnutelným fenoménům československé společnosti. Publikace ukazuje, že se nejednalo o okrajovou záležitost mladých, kteří hledali romantiku Divokého západu někde v lesích za Prahou. Tramping byl masovým celorepublikovým jevem, který zasáhl téměř všechny oblasti společenského života počínaje politikou přes výchovu mládeže, sportovní činnost až po kulturní tvorbu. Z původně zavrhané aktivity mladých a objektu státní represe se nakonec stala nejen módní záležitost, ale i respektovaná volnočasová zábava, jež ovlivnila další generace v jejich pohledu na volný čas a možnosti jeho trávení.

Historikové PhDr. Jan Krško (1972), Mgr. Jan Mareš (1987) a PhDr. Jan Randák, Ph.D., (1977), etnolog Mgr. Jan Pohunek, Ph.D., (1981) a pedagog a historik Mgr. Jan Špringl (1977) působí v Ústavu českých dějin FF UK a zaměřují se na dějiny trampského hnutí a na problematiku výchovy mládeže v období protektorátu Čechy a Morava a komunistické diktatury.

Katolická církev a první republika 1918–1938

MICHAL PEHR

Monografie zachycuje a hodnotí hlavní tendence ve vztazích mezi katolickou církví a Československou republikou v meziválečném období. Vzájemný vztah se výrazně proměňoval, s jistou nadsázkou můžeme říct od nepřátelství ke spolupráci. Byl to svým způsobem soubor o to, co bude z minulosti zachováno, jakoby definovaný Masarykovým výrokem, že katolíci budou mít tolik práv, kolik si jich vydobudou. Postoj vůči církvi u nás nebyl jednotný. Jiný byl na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, jinak se projevoval v českých zemích. V Evropě, ale i ve světě to byla svým způsobem unikátní situace. Zatímco existují země, které jsou již tradičně označovány jako katolické, nebo naopak nekatolické, na území Československa se religiozita výrazně lišila podle regionů a afinita k náboženství vzrůstala na pomyslné ose od západu k východu.

PhDr. Michal Pehr, Ph.D., (1977) působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Specializuje se na problematiku novodobého českého politického myšlení a politického stranictví v Československu, na český politický katolicismus a historii třetí Československé republiky.

„Národní“ školství za první Československé republiky

TOMÁŠ KASPER,
MARKÉTA PÁNKOVÁ (EDS.)

Publikace se zaměřuje na otázku vývoje, vymezení vzdělávacích cílů a obsahu obecných a měšťanských škol jako institucí, v nichž většina meziválečné populace v ČSR plnila povinnou školní docházku. „Národní“ školství je tematizováno jako prostředek řešení takzvané národní i sociální otázky v mnohonárodnostním Československu. Nastíněna je diskuse v oblasti vztahu školy a církve, ale i problematika výchovy občana demokratického státu. Každodenní chod „národních“ škol byl výsledkem odborné pedagogické diskuse, ale i diskuse v širší učitelské veřejnosti sdružené v mnoha organizacích, odborných fórech a institucích. Publikace se věnuje dané problematice u českého a německého učitelstva v českých zemích, v samostatných kapitolách je tematizován stav školství na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D., (1974)
přednáší na Fakultě přírodovědně-humanitní
a pedagogické Technické univerzity v Liberci.
Věnuje se problematice dějin výchovy
a vzdělávání v 19. a 20. století v českých zemích.

PhDr. Markéta Pánková (1954), ředitelka
Národního pedagogického muzea a knihovny
J. A. Komenského v Praze. Zabývá se
problematikou díla J. A. Komenského
a otázkami dějin školství.

Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami

BARBORA OSVALDOVÁ,
JANA ČEŇKOVÁ

Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami procházela obdobím nebyvalého rozkvětu. Kniha se zaměřuje na významné publicistické žánry tohoto období (např. komentář, úvodník, fejeton, sloupek, reportáž, recenze) a sleduje i literární časopisy té doby. Představuje celou řadu výrazných kulturních osobností (např. bratry Čapkovy, E. Basse, K. Poláčka, F. Peroutku či B. Fučíka), které formovaly kulturní a mnohdy i politické dění za první republiky. Text je doplněn bohatým obrazovým materiálem, přibližujícím nejen tyto osobnosti, ale i titulní strany nejfrekventovanějších novin a časopisů.

již vyšlo

Zrození Šlápějí •

již vyšlo

Moji přátelé a smrt •

Mystické překlady •

Prvotiny •

Spisy Jakuba Demla

Zrození Šlěpějí aneb Demlova bílá kniha (1912–1919) Svazek 4. JAKUB DEML

Čtvrtý svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje první soubor autorových knih ve svérázném žánru kombinujícího deník, dokument a beletrii; v žánru, pro který on sám použil později slavný a kontroverzní termín „Šlěpěje“. Svazek obsahuje tři Demlovy knihy, které předcházejí vzniku řady *Šlěpějí*: *Rosnička* (1912), *Domů* (1913) a *Pro budoucí poutníky a poutnice* (1913), a první tři sborníky „šlěpějové“ řady: *Šlěpěje I* (1917), *Šlěpěje II* (1918) a *Šlěpěje III* (1919). Svazek doprovází doslov, ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek původních vydání.

Vydání Spisů Jakuba Demla řídí Martin C. Putna, hlavním redaktorem je Závist Šuman

Jakub Deml (1878–1961) je jedním z neoriginálnějších českých spisovatelů 20. století. Katolický kněz, který byl stále ve sporu s církevní vrchností; volný soupeřník symbolismu, expresionismu, surrealismu i existencialismu; idylík i polemik; mystik i provokatér.

Prof. Mgr. Martin C. Putna, Dr., (1968) je literární historik, zabývající se především vztahem kultury a náboženství.

Moji přátelé a smrt aneb Texty prvního expresionismu Svazek 3. JAKUB DEML

Třetí svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje beletristické texty z let 1912–1917. Pro vzrušený styl a kontrast mezi „světlym“ a „temným“ viděním světa bývají označovány jako expresionistické. V *Zabajkalí. Ze zápisků Neznámého* (1912) je první Demlova knižní próza. *Hrad smrti* (1912) ho uvedl do české literatury jako básníka děsu a smrti. V knize *Moji přátelé* (1913) oslovuje květiny jako svědky lidského života i křesťanského obrazu světa. *Tanec smrti* (1914) je souborem kratších, často snových textů. Protiklad k prózám smrti představuje *Miriam* (1916), kniha extatických vyznání lásky. *Věštec* (1917) je dialog v duchu okouzlení březinovským symbolismem. *První světla* (1917) jsou přepracovanou verzí Demlovy básnické prvotiny *Notantur lumina* (1908).

jíž vyšlo

Kritiky a eseje •

Spisy Julia Fučíka

Kritiky a eseje

Svazek 1.

JULIUS FUČÍK

Dílo komunistického kritika a novináře Julia Fučíka představuje významný pramen k poznávání české meziválečné avantgardy, ale i přelomu čtyřicátých a padesátých let. První svazek se zaměřuje na Fučíkovu činnost kritickou. Zahrnuje výběr z jeho literárních zápisníků, v nichž si na prahu dospělosti tříbil své kulturní i politické názory, z jeho divadelních a literárních kritik, filmových recenzí a dalších textů. Svazek uzavírají Fučíkovy známé protektorátní eseje o českých spisovatelích 19. století a nedokončená esej o dějinách časopisu *Světozor*.

Edičně připravil František A. Podhajský

Julius Fučík (1903–1943), kritik, novinář a prozaik, byl nadšeným příznivcem levé avantgardy a sovětského modernizačního projektu. Byl popraven za svou odbojovou činnost, o níž podal svědectví ve své nejznámější reportáži.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou. K vydání připravil kolektivní monografie *Julek Fučík – věčně živý!* (2010) a *Fikce Jaroslava Haška* (2016).

Léta 1946–1948 •
České pohanství •

již vyšlo
Parmenidova filosofie •

Spisy Záviše Kalandry

Léta 1946–1948

Svazek 4.

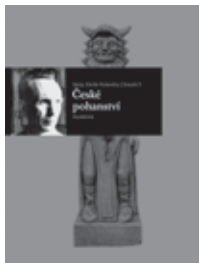
ZÁVIŠ KALANDRA

Svazek z poválečného období přinese reedici brožury *Socialisté a antisemitismus* z roku 1946, kterou Kalandra vydal pod jménem František Kohout, a historické studie *Zvon slobody*, jež vyšla slovensky v roce 1948 pod jménem Juraj Pokorný. Tyto texty doplňuje soubor všech publicistických i historicky zaměřených článků z poválečných tiskovin (zejména z časopisů *Cíl* a ze *Slova pracujících*), kam Kalandra přispíval pod nejrůznějšími pseudonymy.

Edičně připravil Michal Jareš

Závěš Kalandra →

Mgr. Michal Jareš (1973), literární historik, básník, redaktor a editor, pracuje v Oddělení lexikografie Ústavu pro českou literaturu AV ČR. V posledních letech spolupracoval mj. na slovníku *Česká literární nakladatelství 1949–1989* (Academia 2014) nebo na *Dějinnách československého komiksu 1900–2000* (2014). Edičně připravil spisy Vladimíra Körnera, *Básnické dílo* Štefana Strážaye (Bratislava 2011), *Větrník* K. M. Čapka-Choda, deníky Josefa Kocourka ad.

České pohanství

Svazek 5.

ZÁVIŠ KALANDRA

Reedice stěžejního Kalandrova díla, které dokončil na počátku druhé světové války. Rukopis se ale po jeho zatčení a odvezení do koncentračních táborů ztratil a Kalandra tuto monumentální knihu po svém návratu sepsal v letech 1945 a 1946 znovu. Historiografická práce se pokouší rezebrat nejstarší historické prameny věnující se vzniku naší národní existence. I když byla shledána v mnoha věcech spornou, rozhodně rozvířila zajímavou polemiku.

Edičně připravil Martin Kindl

Závěš Kalandra (1902–1950), český historik a novinář, byl po studiích na Filozofické fakultě UK v Praze aktivním členem KSČ, odkud byl později vyloučen, následně zatčen a vězněn v koncentračních táborech Ravensbrück a Sachsenhausen. Po návratu se věnoval vědecké a publicistické práci. V roce 1950 byl ve vykonstruovaném procesu s M. Horákovou odsouzen k trestu smrti a popraven.

Mgr. Martin Kindl (1987) vystudoval obecnou antropologii na Fakultě humanitních studií UK v Praze a je doktorandem oboru historie na Filozofické fakultě UK.

Cestovní eseje 1991–2008 •
Města a městečka •
Zápisky z pozdní doby •
Mandaríni •

již vyšlo

Stručné dějiny biologie •
Opšlstisova nadace •
Země spatřené •
Mimikry a příbuzné jevy •

Spisy Stanislava Komárka

Cestovní eseje 1991–2008

STANISLAV KOMÁREK

Eseje o jiných zemích a kulturách tvoří svébytnou součást produkce Stanislava Komárka. Tento svazek zachycuje jejich „starší“ rovinu od prvopočátků do období přelomu spojeného s hospodářskou krizí. Jejich tématem jsou země evropské i mimoevropské, ty, které se tradičně počítají k „Západu“, i ty, které bývají chápány jako „Východ“. Která z autorových očekávání a úsudků se v mezichase naplnila a která ne? Proč vlastně v době internetu ještě cestovat? Co je to úsudek a co je to předšudek? Jak se na sebe dívají různé kultury? Neposuzujeme ty jiné zejména a prakticky jen z hlediska ochoty se nám připodobnit? Co je v kterém kulturním okruhu a národě svébytného? Nemá každá kultura jinak rozvržené půvaby a děs, upřímnost a pokrytectví, sofistikovanost a primitivismus, něžnost i brutalitu, moudrost i pošestilost?

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, působí na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PřF UK. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

Města a městečka

Memoáry. I. díl: Městečka

Memoáry. II. díl: Města

STANISLAV KOMÁREK

První díl zahrnuje vzpomínky na autorovo rodné jihočeské městečko a jeho okolí, včetně lokálního koloritu, zemědělských tradic a zvyků, jak je autor znal z vyprávění svých prarodičů a z vlastních dětských zkušeností. Druhý díl zachycuje vzpomínky na atmosféru Prahy normalizační, Vídně osmdesátých let a Prahy porevoluční. Zamýšlet se nad novým tisíciletím je dosud předčasné, protože v něm zatím příliš bezprostředně vězíme... Čím a jak se od přítomné doby lišila éra psacího stroje a pevného telefonu, která měla čímsi blíže ke starému Rakousku? Jaká doba to doznávala v šedesátých letech na jihočeském venkově? V čem vlastně spočívala specifika komunistické diktatury? Jak vypadal tržní a konzumní Západ před nástupem digitálních technologií? Na takovéto a podobné otázky se autor pokouší hledat odpověď, která by nebyla příliš plakátovitě jednoznačná.

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr. ←

Zápisky z pozdní doby

STANISLAV KOMÁREK

Kniha představuje souborné vydání autorových novinových článků a esejů z let 2014 až 2017, takřkajíc na závěr jeho novinářského působení, které trvá od roku 2001. Jaké jsou problémy euroamerické civilizace v pozdní době? Co z toho, o čem se hovoří, je „pěna dní“ a co jsou problémy skutečné? Nejsou vlastně podobné už od počátku lidských dějin? Čím se podobáme zvířatům a čím se od nich lišíme? Do jaké míry utváří věda náš obraz světa? Které z našich problémů jsou skutečně podstatné? Kdy je čas o nich psát a kdy je čas s tím přestat? Není nakonec nejlepší odpovědí na otazníky světa kolem nás mlčení?

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr. ←

Mandaríni

STANISLAV KOMÁREK

Pražský sinolog Jindřich Krottenbacher je mandarínem jaksi hned dvakrát: z titulu svého oboru a jako pedagog na Ferdinandově univerzitě v letech 1990–2000, v době, kdy v Praze bylo možné téměř všechno. Jak se zapojí do revoluční vřavy a co v ní zažije? Co přinese založení Ústavu srovnávacích studií Východu a Západu? Neztratí ve víru událostí pozvolna svou duši? Nežije vlastně na dluh poté, co ve smrtelném ohrožení v zavalené podzemní chodbě kdesi v provincii Šan-si vyžebřá ještě deset let života? Přinese mu opravdové štěstí houba, která získává přízeň nadřizovaných? Jak prožije se všemi svými přáteli i nepřáteli obrovské turbulence koloritních dob? Proč jej nakonec přiláká smrt, která zahladí všechny naše hříchy? Jak vlastně vzniká osud? Jakou roli hraje v jeho životě matička Kuan-jin?

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr. ←

- **Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století**

již vyšlo

- Ten, který bude
- Znamení zrodu a české sny
- Ten, který byl

Spisy Vladimíra Macury

Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století

Vybrané spisy 3

VLADIMÍR MACURA

První část svazku shromažďuje studie věnované individuální a historické poetice českého básnictví první poloviny 20. století (s přesahem do padesátých a šedesátých let). Představuje i rané, lingvisticky orientované studie o Halasovi a Bezručovi, studie o proměnách žánru balady a básnického cestopisu v meziválečné poezii z osmdesátých let a práce o proměnách subjektu v moderní poezii (devadesátá léta 19. století až dvacátá léta 20. století) z počátku devadesátých let. Druhá část zahrnuje texty o socialistické kultuře. Jejím základem je soubor *Šťastný věk*, doplněný o obdobně metodologicky a tematicky zaměřené texty, věnované například Juliu Fučíkovi a jeho *Reportáži*. Třetí svazek spisů tak v relativní úplnosti nabídne Macurovy texty o literatuře minulého století, které zároveň tvoří důležité svědectví o proměnách jeho literárněvědné metodologie.

Edičně připravil František A. Podhajský

PhDr. Vladimír Macura, DrSc., (1945–1999), literární historik a teoretik, sémiolog, překladatel a beletrista, autor celé řady studií, esejů, fejetonů a recenzí.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury.

Ten, který bude

Vybrané spisy 5

VLADIMÍR MACURA

Svazek představuje autorovu pozoruhodnou románovou tetralogii, tematicky zasazenou do 19. století. Každý z románů je stylizován jako parafráze jednoho z oblíbených dobových žánrů: novely, živých obrazů, elegie a grotesky. *Informátor* uvádí čtenáře do prostředí jazykově a kulturně se vymezující vlastenecké společnosti a zkoumá i míru její loajality vůči habsburské monarchii. *Komandant* očima studentského vůdce J. V. Friče vykresluje paradoxy revolučního roku 1848. Tématem autorova nejosobitějšího a nejosobnějšího románu *Guvernánka* je život a umírání básníka a vědce F. L. Čelakovského a především jeho druhé manželky, spisovatelky A. Rajské. Roku 1997 za něj Macura získal Státní cenu za literaturu. Vydání části *Medikus* v roce 1999 se již nedožil. Pohrál si v ní s fiktivním pokusem obnovit České království, o něž se měl za prusko-rakouské války pokusit osobní lékař bývalého císaře Ferdinanda Dobrotivého.

Edičně připravily Kateřina Piorecká a Milena Vojtková

již vyšlo

- Osmašedesátý
- Prsty do ran I
- Prsty do ran II

již vyšlo

- Po Devětaosmdesátém

Spisy Petra Pitharta

Osmašedesátý

PETR PITHART

Kniha napsaná na konci „roku Charty 77“, byla nejprve šířena jako hojně opisovaný strojepisný samizdat a přetisknuta v exilových nakladatelstvích v Kolíně nad Rýnem (Index) a v Londýně (Rozmluvy). Byla a stále je úporným pokusem dobrat se smyslu „osmašedesátého“, který je dodnes spíše mytologizovaný, ať už pozitivně, či negativně. Svůj původní text (a své náhledy) Pithart v tomto prvním knižním vydání na české půdě zeširoka komentuje. V poznámkovém aparátu, který tvoří víc než polovinu původního nezměněného textu, autor doplňuje informace k syrové zprávě z časů disentu, pokouší se interpretovat a místy velmi osobně přemítá nad tím, co bylo i co se od té doby stalo v realitě i v našich hlavách.

Doc. JUDr. Petr Pithart, dr. h. c., (1941), právník, politik, člen KDU–ČSL, bývalý představitel Občanského fóra, poslanec, předseda české vlády, předseda a dlouholetý místopředseda Senátu Parlamentu České republiky, se po celý život věnuje také publicistice a esejistice. Napsal přes stovku esejů a přednášel na několika významných světových univerzitách.

Prsty do ran I

PETR PITHART

Kniha přibližuje skrze Pithartovy kratší texty třicetileté období šedesátých až osmdesátých let 20. století. Po ukázkách z mladistvých básnických pokusů shrnuje autorovu polemickou publicistiku v *Literárních listech* roku 1968, samizdatové texty a záznamy debat v disentu, stati v exilových periodikách i „zprávu o stavu společnosti“ z října 1989, která předpověděla to, co si poneseme z minulosti dál, po 17. listopadu.

Doc. JUDr. Petr Pithart, dr. h. c. ←

Prsty do ran II

PETR PITHART

Druhá kniha Pithartových publicistických textů z období od 17. listopadu 1989 do dneška. Autor se v ní ohlíží za tím, co se dělo, a reflektuje, co se děje teď. Není historikem svázaným profesními ohledy, ve vztahu ke své zemi a její minulosti ho nevede odborný výzkum, ale „srdce a vášeň“. V textech se odrážejí jeho patriotické postoje k českým dějinám duchovním i politickým v posledních padesáti letech. Autorovy názory byly a jsou „většinou menšinové“ a polemické, ať už vůči převažujícím hlasům v časech „obrody“ šedesátých let, za následného disentu, či za polistopadového establishmentu, k němuž ovšem sám patřil.

Doc. JUDr. Petr Pithart, dr. h. c. ←

Po Devětaosmdesátém

Rozpomínání a přemítání

PETR PITHART

Kniha je autorovým účastným rozpomínáním na léta 1990–1994, ale také na to, „co z nich pošlo“ – od rozporného nastartování ekonomické transformace až po rozdělení Československa. Z dnešní situace – z pozorovací kóty, na níž začasťe slyšet slova „o konci listopadových dějin“ – se tak autor ohlíží i po původu toho, čím jsme dnes znepokojeni jako jevy krizovými, v celkovém pocitu, „že něco je špatně“... V mozaice z paměti vyplavovaných příznačných momentů, situací, momentek i kolorovaných portrétů tu Petr Pithart jako průvodce nabízí svou individualizovanou paměť. Teoretická zamýšlení tvoří v této knize spíše doplňkové exkursy k autorovým vhledům do praktické politiky raných (a bouřlivých) let devadesátých, kdy jako čelný představitel OF stanul v čele české vlády.

již vyšlo

- Časový paradox •
- Hierarchie v pralesích •
- Lidská práva v mezikulturních
perspektivách •
- Na jedné lodi •
- Věda a diplomacie •

již vyšlo

- Inventura předsudků •
- Čeští novináři v komparativní perspektivě •
- Lidské zdroje a personální management •
- Nový pohled na kulturu •
- „Světový názor“ •
- Budoucnost státu? •
- Luciferův efekt •
- Hadi v oblecích •

Společnost

Časový paradox

Nová psychologie času,
která změní váš život

PHILIP ZIMBARDO

Kniha ukazuje, že omezený čas života prožíváme každý různě. Soustředíme se na minulost, současnost či budoucnost a tato perspektiva významně ovlivňuje naše rozhodování a jednání. Lidé interpretují své životy podle šesti převážně zaujímaných časových perspektiv: minulé negativní, minulé pozitivní, současné fatalistické, současné hedonistické, budoucí a transcendentně budoucí. Hlavní paradoxy času jsou čtyři. 1. Čas je jednou z nejdůležitějších věcí, které utvářejí naše životy, a přece si toho často nejsme vědomi. 2. Můžeme si koupit mnoho věcí, dokonce i prostor, ale ne čas. Čas, který jsme ztratili, je ztracený navždycky. 3. Každá z možných časových perspektiv je spojena s mnoha výhodami, ale pokud převáží příliš, je spojena s ještě většími náklady. 4. Individuální postoje k času se učíme životními zkušenostmi, ale společné postoje k času ovlivňují osudy celých národů.

Přeložil Daniel Heller

Philip Zimbardo (1933) vystudoval psychologii, sociologii a antropologii na Brooklyn College a na Yaleově univerzitě. Světoznámým se stal v roce 1971 díky pokusu známému jako Stanfordský vězeňský experiment, ve kterém studenti hráli role vězňů a dozorců.

Hierarchie v pralesích

Evoluce rovnostářského chování

CHRISTOPHER BOEHM

Jsou lidé bytostně hierarchická, nebo rovnostářská stvoření? Kniha se pokouší na tuto otázku odpovědět za pomoci zkoumání evolučních kořenů našeho sociálního a politického chování. Na základě rozboru rozličných modelů chování lidských i zvířecích primátů razí antropolog Christopher Boehm tezi, že rovnostářské formace jsou ve své podstatě hierarchiemi, v nichž slabí spojují své síly, aby si podrobili silné. Publikace zkoumá původ těchto protikladných modů chování u šimpanzů, bonobů a goril i v raných lidských společenstvích. Autor analyzuje sociální struktury lovců a sběračů, kmenových společenství i moderních států a pokouší se dobrat toho, jakými způsoby se v nich tyto protikladné tendence manifestují.

Přeložil Radovan Baroš

Christopher Boehm (1931), americký kulturní antropolog. Zabývá se zkoumáním otázek evolučního původu altruismu, genealogie mravního vědomí a pozadí vzniku a usmiřování konfliktů.

Lidská práva v mezikulturních perspektivách

PETR AGHA (ED.)

Kolektivní monografie interdisciplinárního charakteru kriticky zkoumá koncept univerzality lidských práv z pozic práva, politologie, sociologie, historie a filozofie a orientuje se zejména na problematiku postavení lidských práv jako konceptu postulovaného z lokálních pozic euroatlantické části světa, který má však globální ambice, a jeho střetu s jinými normativními koncepty, jež se v globalizovaném světě nacházejí na různých úrovních (náboženské systémy, lokální tradice a zvyky a podobně). Tyto globální interakce, které neustále nabývají na intenzitě a významu, jsou zkoumány zejména s ohledem na jejich lokální projevy v prostoru zemí Evropské unie a na hledání východisek a návrhů možných řešení pro veřejnou debatu, která se vede v České republice.

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR a odborný asistent katedry politologie a sociologie Právnické fakulty UK. Zabývá se otázkami střetu mezi právem a politikou.

Koedice s Ústavem státu a práva AV ČR

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Na jedné lodi

Mapování života bezdomovců v urbánním prostoru

PETR VAŠÁT

Bezdomovectví představuje v České republice relativně nový fenomén. Za komunismu bylo oficiálně zakázané, což ovšem neznamená, že by neexistovalo. Plně se ale rozvinulo až v průběhu transformačních let, kdy se „politika soucitu“ postupně proměnila v „politiku represe“. Kniha se věnuje každodennímu životu takzvané na ulici v současných městech, kde bezdomovci představují stále palčivější problém. Nejprve podává stručnou historii bezdomovectví v ČR, současné výzkumy a jejich výsledky. Následně se zaměřuje na sociální vztahy a organizaci, ekonomické aktivity a časoprostor bezdomovců. Tyto sféry vztahuje k širším sociálním, ekonomickým a politickým podmínkám českých měst a společnosti. Kniha založená na autorově dlouhodobém etnografickém výzkumu je komplexní studii života bezdomovců v urbánním prostoru.

Mgr. Petr Vašát, Ph.D., (1984) pracuje v Sociologickém ústavu AV ČR a na Katedře sociologie Univerzity Hradec Králové. V letech 2010–2013 realizoval etnografický výzkum mezi bezdomovci a bezdomovkyněmi v Plzni.

Koedice se Sociologickým ústavem AV ČR

Věda a diplomacie

Nový rozměr mezinárodních vztahů

PIERRE-BRUNO RUFFINI

Mohou otázky vědy ovlivňovat mezinárodní politiku? Naslouchají diplomaté vědcům, když s nimi diskutují o budoucnosti naší planety? Napomáhá mezinárodní vědecká spolupráce udržení míru? Jsou vědci dobrými vyslanci svých zemí? Je vědecká prestiž jednou z forem kulturního vlivu země? Ohrožuje vědecká diplomacie nezávislost vědců? Co je úkolem vědeckého atašé? Nad těmito i dalšími otázkami se zamýšlí tato kniha, která je první odbornou publikací systematicky mapující vědeckou diplomacii – nové odvětví mezinárodních vztahů, v němž se setkává věda se zahraniční politikou. Úvahy o interakcích, které vznikají mezi světem vědců a světem diplomatů, jsou podloženy řadou příkladů jak z historie, tak z aktuálního mezinárodního dění.

Přeložil Tomáš Duběda

Pierre-Bruno Ruffini (1949) je profesorem ekonomie na univerzitě v Le Havru, kde v letech 2000–2005 působil rovněž jako rektor. Diplomatickou zkušenost získal jako rada pro vědu a technologii na francouzských velvyslanectvích v Rusku (2007–2010) a Itálii (2010–2013).

Inventura předsudků

MICHAELA ŠMÍDOVÁ, MARTIN VÁVRA, TOMÁŠ ČÍŽEK

Kniha je hlavním shrnujícím výsledkem projektu, jenž zkoumá předsudky v české společnosti. Soustřeďuje se zejména na postoje vůči třem vybraným marginalizovaným skupinám: lidem bez domova, cizincům/imigrantům a Romům jako třem příkladům „jinakosti“ v české společnosti. Teoretický rámec publikace vychází z konceptů G. W. Allporta a jeho následovníků, nejvíce pozornosti je věnováno analytickým kapitolám, které se zabývají různými dimenzemi postojů vůči jmenovaným skupinám tak, jak se ukazují v kvantitativních i kvalitativních výzkumech.

již vyšlo

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

V prosinci 2014 představila Akademie věd České republiky Strategii AV21, jejímž základem je soubor koordinovaných výzkumných programů využívajících mezioborovou a meziinstitucionální součinnost k řešení aktuálních problémů a výzev, kterým čelí současná společnost. Programový rámec se v uplynulých letech rozšířil, a nyní se v publikační edici Strategie AV21 představuje již osmnáct výzkumných programů.

Strategie AV21

Výzkumné programy:

Naděje a rizika digitálního věku
Systémy pro jadernou energetiku
Účinná přeměna a skladování energie
Přírodní hrozby
Nové materiály na bázi kovů,
keramik a kompozitů
Diagnostické metody a techniky
Kvalitní život ve zdraví i nemoci
Potraviny pro budoucnost
Rozmanitost života a zdraví ekosystémů
Molekuly a materiály pro život

Evropa a stát: mezi barbarstvím
a civilizací
Paměť v digitálním věku
Efektivní veřejné politiky
a současná společnost
Formy a funkce komunikace
Globální konflikty a lokální souvislosti:
kulturní a společenské výzvy
Vesmír pro lidstvo
Světlo ve službách společnosti
Preklinické testování potenciálních léčiv

**Atlas vybraných druhů padlí •
(řád Erysiphales) v České republice
Kulturní reflexe tuberkulózy •
v českých zemích 1800–1945**

již vyšlo

- Marie Kudeřková •
- Názvosloví organických sloučenin •
- Jaroslav Šalda – portrét titána tisku •
- Fragmentace krajiny ČR dopravními stavbami •
- O starých mapách českých zemí •
- Pohlavní rozmnožování optikou evoluce •
- Ženy na rozcestí •
- Profesor Václav Vojtíšek •
- Symbiotický vesmír – temná hmota biologie •
- Kvantově chemické algoritmy •
- pro kvantové počítače

**Studentské
práce**

Atlas vybraných druhů padlí (řád Erysiphales) v České republice

VERONIKA PETŘEKOVÁ

Kniha přehledně seznamuje s běžně se vyskytujícími druhy padlí řádu Erysiphales na území České republiky. V první, teoretické části je popsána charakteristika tohoto řádu, další část je věnována materiálu a metodice sběru. Atlas představuje jednotlivé druhy nalezené na našem území s veškerou fotodokumentací doplněnou perokresbami. Kniha je určena jak pro vědeckou, tak pro laickou veřejnost. Padlí se vyskytuje i na kulturně pěstovaných rostlinách, což z tohoto druhu parazitické houby dělá nepřítele velkopěstitelů i zahrádkářů.

Mgr. Veronika Petřeková (1992) vystudovala Přírodovědeckou fakultu UP v Olomouci a v současné době působí jako středoškolská učitelka fyziky a biologie na gymnáziu v Kojetíně. Studiu padlí se věnuje ve spolupráci s Katedrou botaniky Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci.

Kulturní reflexe tuberkulózy v českých zemích 1800–1945

ŠÁRKA CAITLÍN RÁBOVÁ

Kniha se zabývá kulturní reflexí tuberkulózy v období 19. a první poloviny 20. století. Práce se snaží představit tuto problematiku z různých úhlů pohledu. Nastihuje historický vývoj vědeckých poznatků o nemoci, věnuje se českému vědeckému diskurzu a odrazu nemoci v české literární tvorbě. Choroba je rovněž sledována v kontextu chudých vrstev obyvatelstva a jejich možností léčby. S použitím ego-dokumentů je prostudován každodenní život v sanatoriu a osobní prožívání léčebny. Pro úplnost tématu je z hlediska sociálních aspektů analyzováno jedno konkrétní zařízení, a to Hamzova dětská léčebna.

Mgr. Šárka Caitlín Rábová (1991) působí na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice. Věnuje se především dějinám těla a sociálním dějinám medicíny se zaměřením na 19. a 20. století.

Mezi pionýrským šátkem a mopedem •
Na prvním místě má být národ •
Kult jednoty •
Evropské břehy Česka •
Každodenní stalinismus •

již vyšlo

Země lyr a ocele •
Soustružníci lidských duší •
Věda s lidskou tváří •

Šťastné
zítky

Mezi pionýrským šátkem a mopedem

Děti, mládež a socialismus
v českých zemích 1948–1970

JIŘÍ KNAPÍK, MARTIN FRANC

A KOL.

Knihy ukazují život školních dětí, středoškolské mládeže a učňů v letech 1948–1970 z mnoha různých úhlů pohledu. Pozornost věnuje například výchovným stylům v rodině, působení dětských a mládežnických organizací, mimoškolní výchově, ale také hmotné kultuře, která obklopovala děti a dospívající, nebo ideologickým vlivům na nejmladší generaci. Život dětí a mládeže je zasazen do širokého kontextu sociálních i politických dějin a nezapomíná se ani na jeho odvrácenou stranu spojenou s násilím, represemi či emocionálním chladem. I když autoři vycházejí především z archivních nebo literárních pramenů, v jedné z kapitol můžete nahlédnout do života dětí u nás přímo očima pamětníků.

Doc. PhDr. Jiří Knapík, Ph.D., (1975), vedoucí Ústavu historických věd Slezské univerzity v Opavě a pracovník IKSŽ Fakulty sociálních věd UK.

Doc. PhDr. Martin Franc, Ph.D., (1973), pracovník Masarykova ústavu a Archivu AV ČR a Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

Koedice se Slezskou univerzitou v Opavě
a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR

Na prvním místě má být národ

Marxistické historiografie
ve středovýchodní Evropě

MACIEJ GÓRNY

Autor nahlíží z komparatistického hlediska na poválečný vývoj německé, polské, české a slovenské historiografie. Hlavním cílem, jež si vytyčil, je ukázat místo a roli širěji chápané historiosofické národní tradice v proměnách historických věd zemí středovýchodní Evropy, které označujeme jako proces stalinizace či sovětizace. Novátorství tohoto přístupu spočívá v zavržení teze o diskontinuitě a v hledání kontinuity, tedy v objevování známek spojitosti myšlení o minulosti. Nový pohled se projevuje i zaměřením pozornosti spíše na vazby „horizontální“, tedy na vztahy mezi jednotlivými historiografiemi, než na vazby „vertikální“, čili na vztah každé z nich k modelové sovětské historiografii. Kromě polštiny vyšla kniha také v němčině a angličtině.

Přeložila Tereza Pogodová

Maciej Górny (1976), polský historik, habilitovaný doktor humanitních věd. Zabývá se dějinami historiografie, dějinami středovýchodní Evropy, zkoumáním stereotypů a polsko-německými vztahy v období 19. až 21. století.

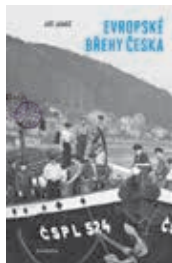
Kult jednoty Stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964

DOUBRAVKA OLŠÁKOVÁ,
JIŘÍ JANÁČ

Stalinský plán přetvoření přírody, který byl v SSSR spuštěn na podzim roku 1948, zásadně ovlivnil také československý přístup k poválečné obnově a přestavbě přírody a životního prostředí. Publikace sleduje hlavní rysy tohoto ambiciózního plánu, jehož provedením byli v ČSR pověřeni Rudolf Slánský a Josef Smrkovský, proces jeho implementace, institucionální zakotvení i nakládání s přírodními zdroji, které se v komunistickém Československu odehrávaly v duchu radikálního odmítnutí malthusiánských teorií. Otázka kontinuity a diskontinuity československého poválečného vývoje pak ukazuje na možnosti a limity sovětsizační politiky nových elit i zásadní rysy kontinuity vědy a techniky v době, která kontinuitě příliš nepřála.

Mgr. Doubravka Olšáková, Ph.D., (1977) pracuje jako historička v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, kde se věnuje soudobé historii, sociálním dějinám vědy a environmentálním dějinám.

Mgr. Jiří Janáč, Ph.D., (1978) působí v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a specializuje se na dějiny techniky ve 20. století s přesahy k environmentálním dějinám.

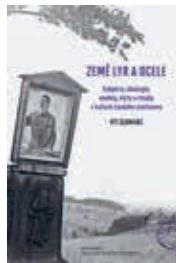

Evropské břehy Česka

JIŘÍ JANÁČ

Jak je možné, že nerealizovaný vodocestný projekt z počátku 20. století zůstává dodnes předmětem diskusí? Předkládaná kniha ukazuje, že v případě průplavu Dunaj–Odra–Labe (DOL) sehrála hlavní roli na jedné straně saint-simonianská představa dopravních infrastruktur jako nositelů prosperity a základních nástrojů teritoriální integrace. Plánování projektu se proto odehrávalo na průsečíku tradičních prostorových hierarchií a v hlavní roli vystupovaly skupiny expertů, kteří reinterpretovali technické i ideové řešení DOL a harmonizovali zájmy aktérů působících na lokální, národní i transnacionální úrovni. Příběh nesmrtelného projektu DOL tak zachycuje století snah o zhmotnění často protichůdných vizí evropské integrace v kontextu budování českého a československého státu.

Mgr. Jiří Janáč, Ph.D. ←

Každodenní stalinismus

Obyčejný život v neobyčejné době:
Sovětské Rusko ve 30. letech

SHEILA FITZPATRICKOVÁ

Kniha je zásadním příspěvkem do diskuse o stalinistickém Rusku, jenž nabourává totalitní paradigma. Svým důrazem na interakce mezi režimem a různými společenskými složkami představuje obrat v sovětské historiografii. Nesoustředí se na Stalina a jeho brutalitu, ale na klíčové společenské koncepce a témata jako třídu, identitu, vzdělání, mobilitu či etiku a společenská očekávání. Autorka tvrdí, že životní podmínky ve stalinistickém Sovětském svazu vytvořily nový typ občana, „homo sovieticus“. Prostřednictvím příběhů tohoto „člověka sovětského“ pak podrobně vykresluje atmosféru každodenního městského života a upozorňuje, že stalinský režim neznamenal pouze násilí, ale šlo o režim s vlastní politickou kulturou, který obrovskému segmentu společnosti přinesl nové možnosti a sociální mobilitu.

Přeložil Tadeáš Trusina

Sheila Fitzpatricková (1941) je australsko-americká historička, jež se soustředí na moderní ruské dějiny. Zabývá se sovětskou společností a kulturou Stalinovy éry, zejména každodenní praxí a společenskou identitou.

Země lyr a ocele

Subjekty, ideologie, modely,
mýty a rituály v kultuře českého
stalinismu

VÍT SCHMARC

Prostřednictvím několika analytických sond do poezie, prózy a filmu českého socialistického realismu v letech 1948–1955 zkoumá tato monografie podstatu znakového systému, v němž na jedné straně stojí pevná mocenská síť institucí, na straně druhé různé formy subjektů (přátelských i nepřátelských, modelových i odstrašujících, poslušných i odporujících). Základem je tázání po povaze symbolického pole, které je v této ideologické komunikaci utvářeno: Co to vlastně byl onen neomylný a epochální socialistický realismus? Z jakých zdrojů čerpal jeho česká varianta? Jaké sovětské modely byly přejímány, které naopak potlačovány? Jakou podobu ideální skutečnosti dobová literatura generovala? V návaznosti na sémiotické analýzy Vladimíra Macury a rozsáhlou inspirativní angloamerickou tradici reflexe mýtů a rituálů socialistického realismu usiluje tato monografie nazít český stalinismus nikoli jako významově petrifikované pole, ale jako dynamický prostor, v němž se srážejí různé perspektivy, tradice, snahy podmanit si skutečnost v její celistvosti i ideologické strategie „apelace“ subjektů.

jíž vyšlo

Výzdoba hudebních rukopisů •
Jana Táborského z Klokotské Hory
Ve stínu Karla Škréty •

již vyšlo

Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi •
Perseus & Medusa •
Jan Amos Komenský v českém a světovém
výtvarném umění
Benediktini •

Umění

Výzdoba hudebních rukopisů Jana Táborského z Klokotské Hory

EMA SOUČKOVÁ

Mgr. Ema Součková, Ph.D., (1988) je absolventkou doktorského studijního oboru Dějiny křesťanského umění na Katolické teologické fakultě UK.

Kniha je zaměřena na výzdobu chorálních rukopisů z 16. století. První část se zabývá osobností písaře Jana Táborského, jenž žil v letech 1499–1572, a nejvýraznějšími iluminátory, kteří se v průběhu 16. století podíleli na výzdobě zpěvníků české provenience. Pozornost je věnována též grafickým předlohám Martina Schongauera, Albrechta Dürera, Bernarda Salomona nebo domácím „melantrišským tiskům“, dále ikonografií a ornamentální výzdobě. Druhá část práce je tvořena katalogem hudebních rukopisů, které můžeme z nějakého důvodu spojit s osobností písařského podnikatele Jana Táborského z Klokotské Hory.

Ve stínu Karla Škréty
 Pražští malíři v letech 1635–1680
 Antonín Stevens – Jan Bedřich
 Hess – Matěj Zimprecht
 ŠTĚPÁN VÁCHA, RADKA
 HEISLEROVÁ

Malířství 17. století v Čechách je spojováno především s Karlem Škrétou (asi 1610 – 1674), právem pokládaným za hlavního protagonistu nového, barokního názoru u nás. V knize bohatě vybavené obrazovým doprovodem jsou souhrnně představeni tři Škrétovi vrstevníci, Antonín Stevens, Jan Bedřich Hess a Matěj Zimprecht, kteří vynikali nad dobový průměr. Malířství 17. století v Praze je pojednáno ve své institucionální a vývojové kontinuitě, s přihlédnutím k vnějším, v domácím dějepisu umění tradičně negativně vnímaným faktorům, jimiž byly přenesení císařského dvora do Vídně po smrti císaře Rudolfa II., pobělohorská rekatolizace a třicetiletá válka.

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D., (1976) je vědeckým pracovníkem Ústavu dějin umění AV ČR se zaměřením na rudolfínské a barokní malířství.

Mgr. Radka Heisslerová, roz. Tibitanzlová, (1980) je archivářkou Národní galerie v Praze zabývající se výzkumem pramenů k dějinám výtvarného umění raného novověku.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

**Jedno slunce na nebi,
 jeden vládce na zemi**
 Legitimita moci
 ve světě 14. století
 ONDŘEJ BERÁNEK,
 PAVLÍNA CERMANOVÁ,
 JAKUB HRUBÝ (EDS.)

Vzdálenosti ve světě 14. století byly větší než ty, které vnímá člověk dnes. Některé kontinenty o sobě ještě vzájemně nevěděly, komunikace byla otázkou týdnů, měsíců či let. Přesto je navýsost pozoruhodné zamyslet se, jak v jednotlivých částech světa v určitém okamžiku fungovaly vybrané fenomény. V našem případě se tázání koncentruje na otázku vytváření a zdrojů panovnické autority stejně jako na teoretické koncepty, praxi a reprezentaci legitimacy vládní moci. Více než třem desítkám historiků, orientalistů, filologů a kulturních antropologů, kteří se dlouhodobě zabývají studiem dějin a kultur oblastí prostorově a myšlenkově velice vzdálených, se podařilo dát dohromady víceméně komplexní pohled na to, jak se legitimita moci formovala a vstupovala v platnost v různých paralelně existujících kulturních a politických systémech napříč kontinenty.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

již vyšlo

Sešity edice Věda kolem nás představují jak současnou českou vědu a výsledky probíhajících výzkumů, tak významné osobnosti a objevy z její minulosti. Studenti i učitelé, stejně jako nejširší veřejnost se jejím prostřednictvím mohou seznámit s činností pracovišť Akademie věd České republiky. Jednotlivé sešity (rozdělené do šesti řad) mohou získat na propagačních akcích, v knihkupectvích Academia nebo na internetové stránce www.vedakolemnas.cz.

Věda kolem nás

Jak se bránit diskriminaci na pracovišti? Jaká tajemství skrývá RNA v našich buňkách? Jak funguje imunitní systém? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek najdou čtenáři v řadě *Co to je...*, představující jednotlivé vědní obory, metody a pojmy.

Řada *Osobnosti* seznamuje čtenáře s velikány české vědy, badateli, kteří se zapsali do historie, a to mnohdy v celosvětovém měřítku. Přináší jejich životní příběhy, které byly často nečekaně dobrodružné.

Objevy učiněné českými vědci jsou někdy známější ve světě než doma. Tato řada se pokouší to napravit. Čtenáři se díky ní mohou seznámit například s vláknovými lasery.

Výzvy a otázky seznamují čtenáře s aktuálními výzkumnými problémy i infrastrukturami vytvářenými k jejich řešení. Jak vědci dete-

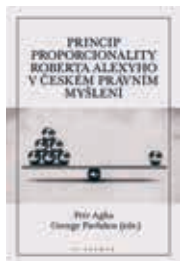
kují elektromagnetické pole živých buněk? Jak využít vyhořelé jaderné palivo? Podaří se zdokumentovat mosulské památky dřív, než nenávratně zmizí? Jaké další výzvy stojí před týmy českých vědců?

Prostory společné paměti bádají ve vědách historických a sledují stále aktuální poselství minulosti – té vzdálené i zcela nedávné.

Pro všední den je řada zaměřená na přítomnost vědeckých aplikací v každodenním životě i na jeho zkoumání. Jak mezi sebou mluví vězni? Jak se mění právní postavení zvířat? Jak bude vypadat nové počasí, kterému se budeme muset přizpůsobit?

- Princip proporcionality •
 - Roberta Alexyho v českém právním myšlení •
 - Právo na veřejný prostor •
 - Od bouře k bouři •
 - Věda kontra iracionalita •
 - Encyklopedie českého literárního samizdatu 1949–1989 •
 - Dějiny skalpování •
 - Dějiny vlasů •
 - Slovensko – evropský příběh •
 - Světlo, stíny a tma v české kultuře 19. století •
 - Literární kronika první republiky •
 - Velká akademická gramatika spisovné češtiny •
 - Mučedníci a oběti pro Krista •
 - S bohem za císaře a vlast! •
 - Moje Československo •
- již vyšlo
 - Dějiny „nové“ moderny 3 •
 - Česko na cestě •
 - Český knihtisk mezi pozdní gotikou a renesancí II •
 - Lidé a dějiny •
 - Umělecké památky Prahy. •
 - Velká Praha, M–Ž •
 - Dotek Anthroidu •

Mimo edice – humanitní vědy

Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení

PETR AGHA, GEORGE PAVLAKOS (EDS.)

Kniha je souborem textů předních českých a zahraničních odborníků, kteří reflektují jeden z hlavních principů výkladu práva, jenž významně ovlivnil praxi Ústavního soudu České republiky. Jednotlivé kapitoly analyzují jeho působení v různých oblastech práva při řešení ústavněprávních otázek, které se dotýkají významných celospolečenských témat. Publikace by se měla stát referenčním rámcem pro mnoho dalších let.

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR a odborný asistent katedry politologie a sociologie Právnické fakulty UK. Zabývá se otázkami střetu mezi právem a politikou.

Právo na veřejný prostor

PETR AGHA, PETR DUB (EDS.)

Publikace se zaměřuje na veřejný prostor ze dvou perspektiv, materiální a kulturně-sociální. Analyzuje strukturu městských prostor (architektura, urbánní plánování, užívání veřejných prostranství) jako materiálního vyjádření současného uspořádání společnosti, stejně jako se věnuje vzniku nových veřejných prostranství v mediálním prostoru. Kniha zkoumá jejich genezi, vzájemný vztah, vnitřní dynamiku a zejména to, jaké faktory přispívají k vymezování a formování tohoto pojmu. Publikace se ptá na význam veřejného prostoru pro zprostředkování vztahu mezi jednotlivcem a institucemi, které dominují současnému postpolitickému uspořádání společnosti. Zároveň mapuje proměnu veřejného prostoru především ve vztahu k jeho roli jako substrátu fungujících demokratických procesů a prostoru pro jejich legitimizaci.

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D. ←

MgA. Petr Dub, Ph.D., (1976) se věnuje zkoumání kapacity současné malby, objektu, instalace a jejich vzájemných přesahů v architektuře či veřejném prostoru.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Od bouře k bouři

Československo, Evropa a svět
mezi dvěma světovými válkami
(1918–1938/39)

MARTIN KOVÁŘ, JAKUB DRÁBIK,
JIŘÍ PADEVĚT (EDS.)

Rozsáhlá kolektivní monografie, společný projekt předních českých a slovenských historiků, se v roce stého výročí vzniku Československa zabývá politickým, hospodářským a sociokulturním vývojem v prvo-republikovém Československu, Evropě a zámořském světě (Severní a Jižní Amerika, Asie) mezi dvěma světovými válkami. Opmenuty nejsou významné meziválečné fenomény – v první řadě komunismus, fašismus a nacismus, jež se na konci třicátých let podílely na zkáze evropského kontinentu a na zavlečení světa do zničující války. Publikace obsahuje bohatý obrazový materiál, který ilustruje nenapodobitelnou atmosféru doby.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965), dlouholetý ředitel Ústavu světových dějin FF UK (2002–2017), v současné době prorektor UK pro vnější vztahy.

Mgr. Jakub Drábik, Ph.D., (1986) působí v Historickém ústavu Slovenské akademie věd, zabývá se komparativními studii fašismu.

Věda kontra iracionalita

6. sborník přednášek
Českého klubu skeptiků Sisyfos
ČENĚK ZLATNÍK, LEOŠ KYŠA
(EDS.)

Sborník je určen širší veřejnosti a má přispět k popularizaci kritického myšlení a vědeckého přístupu. Obsahuje patnáct příspěvků analyzujících rozličná sporná odborná nebo společenská témata. Zabývá se příčinami a povahou antivědeckých postojů, mylnými představami o paranormálních jevech a schopnostech, nedůvěrou ve vědeckou medicínu, mýty o škodlivosti očkování nebo příčinách autismu, iracionálními postoji k homosexualitě, bezdůvodnými obavami z elektromagnetického záření a dalšími otázkami. Čtenář se tu rovněž dozví o zajímavostech vývoje vědecké metody v medicíně, biologii, astronomii a matematice. Nejsou zde ovšem hlášány žádné „konečné pravdy“, pokud sborník vyvolá pochybnosti a diskuse, pak splnil svůj účel.

Doc. RNDr. Čeněk Zlatník, CSc., (1937), místopředseda pro administrativu Českého klubu skeptiků Sisyfos.

Bc. Leoš Kyša (1979), spisovatel, publicista, předseda Českého klubu skeptiků Sisyfos.

Encyklopedie českého literárního samizdatu 1949–1989

MICHAL PŘIBÁŇ A KOL.

Vedoucí autorského kolektivu, PhDr. Michal Přebáň, Ph.D., (1966) se věnuje dějinám českého literárního života v poválečném období. Na přípravě encyklopedie spolupracovali Eduard Burget, Marta Edith Holečková, Michal Jareš, Veronika Košnarová, Petra Loučová, Alena Přebáňová, Pavel Šidák, Andrea Vítová a další.

Koedice s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

Publikace nabízí více než 250 podrobných hesel samizdatových edic, časopisů a výběrově i neperiodických sborníků, jejichž vydávání bylo spontánní reakcí etablovaných i začínajících tvůrců na zákonná i nezákonná omezování svobody uměleckého projevu v období komunistického režimu. Autoři se neomezili na charakteristiku nejznámějších vydavatelských podniků a pokusili se shromáždit i dosud nedostupné údaje o řadě lokálních edic a časopisů, které se primárně či sekundárně věnovaly literární tvorbě a její reflexi. Encyklopedie koncepčně navazuje na publikaci *Česká literární nakladatelství 1949–1989* (Academia 2014). Je doplněna rozsáhlou úvodní studií, rejstříky a bohatým obrazovým doprovodem.

PhDr. et Mgr. Martin Rychlík, Ph.D. et Ph.D., (1977) vystudoval etnologii a dějiny a teorii kultury na FF UK. V roce 2011 dokončil doktorské studium v Ústavu etnologie FF UK. Od roku 2013 píše pro *Lidové noviny* (věda, výzkum, vysoké školství).

Dějiny skalpování

Zakrvácené kštice, trofeje a významy

MARTIN RYCHLÍK

Knižní studie pojednává o historii skalpování s důrazem na indiány Severní Ameriky. O skytském skalpování v Eurasii psal již Hérodotos před 2500 lety a jeho svědectví potvrzují osteologické doklady z Altaje (Pazyryk) či Sibiře (Ajmyrlyg). Stopy skalpování nese dětská lebka z dánského močálu (Dyrholmen), zprávy najdeme i ve středověkých kronikách. V Americe bylo odnětí vlasů významným činem z řady důvodů (trofeje, magie), a to jak v předkontaktním období, tak po příchodu Evropanů, kteří vyhlásili odměny za indiánské skalpy. Kniha osvětluje významy skalpování v původním prostředí, ale všímá si i dnešní etiky vystavování těchto „artefaktů“. Od roku 1906, kdy Georg Friederici vydal disertaci na toto téma, jde o světově nejucelenější práci.

Dějiny vlasů

Účesy, vousy, chlupy a péče o ně

MARTIN RYCHLÍK

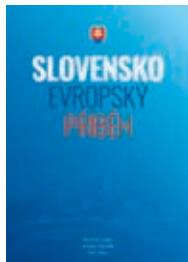
PhDr. et Mgr. Martin
Rychlík, Ph.D. et Ph.D.

Vlasy – ať už jsou na hlavě či ne, ať jsou bohaté, husté či jen řídké, dlouhé anebo krátké, svázané i nesvázané, barvené nebo přirozené – definují jedince a jeho roli ve společnosti. Odkazují k jeho genderu, věku, sexuální dostupnosti, statusu či světonázoru. Bohatě ilustrovaná kniha nabízí mezioborový a unikátní pohled na pestré významy kštíc, vousů či paruk v rozličných kulturách, protože vlasová péče je „kulturní univerzálií“. Autor vychází z bohatých zdrojů literárních, archeologických i etnografických. Pokrytá témata zahrnují významy, jež vlasy měly v preliterárních (Asie, Afrika, Amerika, Oceánie) i starověkých (Egypt, Řecko, Řím) společnostech i v etapách evropských dějin.

Slovensko – evropský příběh

MIROSLAV LONDÁK, SLAVOMÍR
MICHÁLEK, PETER WEISS A KOL.

Ambicí kolektivu autorů je představit složitou cestu Slovenska k jeho samostatné demokratické státnosti v 20. století a zachytit nejpodstatnější tendence společenského vývoje, kterým prošlo po 1. lednu 1993. Monografie je určena pro čtenáře české širší, nejen odborné, veřejnosti. Jejím cílem je ukázat, že Slovensko je ve středoevropském geografickém prostoru odjakživa doma a že je původní a plnohodnotnou součástí evropského kulturního a politického dědictví.

PhDr. Miroslav Londák, DrSc., (1961) se věnuje převážně ekonomicko-politickému vývoji na Slovensku a v Československu po skončení druhé světové války.

PhDr. Slavomír Michálek, DrSc., (1961) se zabývá československo-americkými vztahy po druhé světové válce a osobnostmi z řad Slováků, které působily ve službách československé diplomacie.

PhDr. Peter Weiss, CSc., (1952), v současnosti velvyslanec Slovenské republiky v Praze.

Koedice s Historickým ústavem Slovenské akademie věd

Světlo, stíny a tma v české kultuře 19. století

ZDENĚK HOJDA, MARTA
OTTLOVÁ, ROMAN PRAHL (EDS.)

Pojmy uvedené v názvu sborníku z 37. mezioborového plzeňského symposia ke kultuře 19. století v sobě nesou bohaté a vrstevnaté symbolické a metaforické konotace. Jednotlivé příspěvky tematizují nejen fyzické či technické „světlo“, ale i osvětlu a dědictví osvětlenství, nejen stíny luceren a kandelábrů, ale i stíny minulosti či smrti, nejen tmou, ale i temnoty v lidské mysli nebo tmářství. Tyto významy jsou sledovány v umělecké tvorbě, v lidové kultuře, v politické rétorice, ale také v technickém vývoji (například optické přístroje) a jeho reflexi v kultuře. Příspěvky se týkají rovněž proměny vnímání a chápání světa, životního stylu a mentality v souvislosti s rozvojem a zdokonalováním „umělého“ světla jakožto jednoho z podstatných prvků „modernizace“ ve společenském i technickém slova smyslu.

Doc. PhDr. Zdeněk Hojda, CSc., (1953), historik. Působí na katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK.

Prof. PhDr. Marta Ottlová, CSc., (1946), muzikoložka. Přednáší v Ústavu hudební vědy FF UK.

Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc., (1949), historik umění. Pracuje v Ústavu dějin umění FF UK.

Literární kronika první republiky

PETR ŠÁMAL, TOMÁŠ PAVLÍČEK,
VLADIMÍR BARBORÍK (EDS.)

Výpravná publikace přináší panoramatický obraz mimořádně bohaté etapy kulturních dějin českých zemí, Slovenska a Podkarpatské Rusi v období mezi světovými válkami. Pomocí kalendária, fotografií, reprodukcí, ukázek a krátkých, přístupně psaných kapitol přibližuje nejvýznamnější literární události, instituce a díla z období od založení Československé republiky do mnichovské krize. Pozornost je věnována nejen literatuře českého jazyka, ale také textům slovenským, německým či maďarským, tedy celému prostoru první republiky. Celek sestává z jednadvaceti oddílů, z nichž každý popisuje jeden rok z intervalu 1918–1938.

Kniha je výsledkem spolupráce bohemistů, germanoboheimistů, slovakistů a ukrajínistů působících převážně v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, Památníku národního písemnictví a Ústavu slovenské literatury Slovenské akademie věd v čele s PhDr. Petrem Šámalem, Ph.D., (1972), PhDr. Tomášem Pavlíčkem, Ph.D., (1972) a doc. Mgr. Vladimírem Barboríkem, CSc., (1965).

Koedice s Ústavem pro českou literaturu AV ČR a Památníkem národního písemnictví

Velká akademická gramatika spisovné češtiny

I. Morfologie. Část 1.
Druhy slov / Tvoření slov
FRANTIŠEK ŠTÍCHA A KOL.

Čtyřsvazkové dílo navazuje svými východisky i cíli na jednosvazkovou *Akademickou gramatiku spisovné češtiny* (Academia 2013). Jeho cílem je poskytnout nejen lingvistům a učitelům, ale i celé kulturní a vzdělané veřejnosti takový vhled do utvářenosti a fungování gramatiky češtiny jako přirozeného jazyka, jaký odpovídá co nejširšímu spektru jejích forem a funkcí, od nejobecnější roviny po úrovně nejspeciálnější. Prioritu přitom má zaznamenání, definice, dokladová ilustrace a výklad jevu jako prostředku jazykové komunikace před speciální lingvistickou teorií. První svazek je věnován charakteristice slovních druhů a výkladu tvoření slov, další svazky pak formální morfologii, morfologickým kategoriím a široké oblasti jevů nelineární i lineární syntaxe.

Doc. PhDr. František Štícha, CSc., (1950) je vědeckým pracovníkem Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky a vedoucím oddělení gramatiky tohoto ústavu.

Mučedníci a oběti pro Krista
Martyrologium katolické církve
v českých zemích ve 20. století
Slovníková příručka
JAN STŘÍBRNÝ A KOL.

Publikace má charakter tematického biografického slovníku a zachycuje katolické křesťany všech národností žijících v českých zemích – kněze, řeholníky, řeholnice a laiky, kteří násilně zahynuli především za obou totalitních režimů minulého století. Obsahuje 258 životopisných hesel, většinou s portrétní fotografií. Základní struktura díla odráží dvě období nesvobody – nacistickou okupaci a druhou světovou válku (1938–1945) a léta komunistického režimu (1948–1989) a jako dílčí doplnění jsou připojeny kněžské oběti odsunu Němců v roce 1945. V rámci těchto celků jsou pak jednotlivé osoby řazeny abecedně. Na knize se podílelo 39 autorů a je dosud nejúplnější prací o svědčích víry a obětech jednoho z náboženských společenství v naší zemi, katolických křesťanech.

PhDr. Jan Stříbrný (1950) je historik, působil jako dlouholetý viceprezident České křesťanské akademie, zodpovědný za historické výzkumné projekty. Zabýval se historií druhého odboje a po roce 1989 se věnuje českým církevním dějinám ve 20. století, zejména v letech německé okupace a druhé světové války.

S bohem za císaře a vlast!
Čeští důstojníci ve válkách
let 1848–1849
MILAN HLAVAČKA, ZDENĚK
MUNZAR, ZDENĚK VAŠEK

V první části publikace je popsán průběh revolucí, které zachvátily Evropu, s důrazem na středoevropský region bývalé habsburské monarchie. V druhé části jsou vylíčeny revoluční války na italském a uherském bojišti, kde primárně působili vojáci a důstojníci z českých zemí. Třetí část obsahuje biografie nejvýznamnějších důstojníků pocházejících ze zemí Koruny české. Dodnes je často opomíjena skutečnost, že v první polovině 19. století tvořili rodáci z českých zemí svým počtem a významem jednu z nejdůležitějších částí rakouské císařské armády, což se naplno projevovalo i v revolučních válkách let 1848–1849.

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., (1955) působí na FF UK a HÚ AV ČR, zabývá se sociálními a hospodářskými dějinami habsburské monarchie a českých zemí.

Mgr. Zdeněk Munzar, DiS., (1976), zaměstnanec VHÚ Praha, zaměřuje se na vojenské dějiny českých zemí od raného novověku po druhou třetinu 19. století.

Mgr. Zdeněk Vašek (1983) pracuje v Národní knihovně ČR, věnuje se dějinám českého vrcholného středověku, šlechty a církve.

Koedice s Vojenským historickým ústavem Praha

Moje Československo

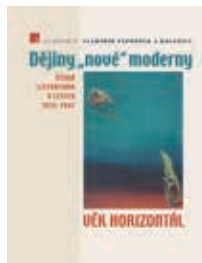
RUDOLF CHMEL, MICHAL
STEHLÍK (EDS.)

Soubor esejů osmadvaceti významných osobností českého a slovenského prostředí, ve kterých se zamýšlejí nad fenoménem společného státu, ať již z hlediska historického, uměleckého, či zcela osobním pohledem. Mezi slovenskými osobnostmi jsou zastoupeni například Ľubomír Feldek, František Mikloško, Magda Vášáryová nebo Miroslav Marcelli, mezi českými pak Petr Pithart, Pavel Kosatík, Pavel Rychetský či Radka Denemarková. Publikace vychází ke stému výročí vzniku Československa.

Doc. PhDr. Rudolf Chmel, DrSc., (1939), slovenský literární vědec, hungarista a politik. Působil na univerzitách v Praze i Bratislavě, byl velvyslancem ČSFR v Maďarsku, na Slovensku zastával post ministra kultury či místopředsedy vlády pro lidská práva a menšiny.

Doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D., (1976), český historik a slovakista. Pracuje jako náměstek ředitele v Národním muzeu a jako docent na Filozofické fakultě UK, kde byl i děkanem. Působil také jako předseda Rady Českého rozhlasu.

Koedice s Národním muzeem

Dějiny „nové“ moderny 3

Věk horizontál

Česká literatura v letech 1935–1947

VLADIMÍR PAPOUŠEK A KOL.

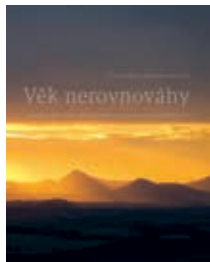
Třetí díl experimentální koncepce dějin české literatury. Období 1935–1947 přináší řadu proměn moderny, její konfrontaci s katalyzmatickými historickými událostmi, s ideologií, s momenty, kdy svoboda krea-ce a myšlenky byla nahrazována mocenskou kontrolou. Tyto faktory způsobují nezbytnost redefinice modernistických konceptů, promyšlení vztahu mezi individuální existencí, ideálem a reálnými dějinami. I z těchto důvodů se u slova nová v názvu knihy objevují uvozovky. Moderna prochází periodou vystřízlivění, pochyb a transformací. Konfrontace modernistických konceptů s mocí preferující kontrolovatelný tradicionalismus, se situacemi, v nichž osobnosti uměleckého světa procházejí perzekucí, jsou umlčovány a nahrazovány příčinlivými personami druhého a třetího řádu, je zase důvodem zvoleného podtitulu *Věk horizontál*.

již vyšlo

již vyšlo

- Abúsír
- Moravský kras
v ponorné řece času
- Ptáci v českém životě
a kultuře
- Předkové
- Archeologie a dálkový
průzkum
- Věk nerovnováhy
- Křižovatky české energetiky
- Rostliny naší přírody
- Město naruby
- Příroda České republiky
- Přenesená krajina
- Jáchymov
- Klíč ke květeně České republiky
- Evoluční biologie
- Temperate herbs
- Staré cesty v krajině středních Čech
- A Field Guide to the Flora of Ladakh
- Abelova cena

Mimo edice – přírodní vědy

Věk nerovnováhy

Klimatická změna, bezpečnost a cesty k národní resilienci
VÁCLAV CÍLEK, ALEXANDER AČ
A KOL.

Kniha přináší informace nejen o tom, co se děje s klimatem, ale hlavně o tom, jak je svět propojen, například jak si les vytváří své vlastní počasí nebo jaký vliv může mít tání Arktidy na indický monzun. Rostoucí populace a klimatická změna se stávají největší přírodní i sociální silou 21. století, proto se publikace nevyhýbá novým způsobům hospodaření s vodou či nízkoemisní energetice. Autoři se pokoušejí ukázat, v čem by mohla spočívat resilience naší vlasti či obecně civilizace, zamýšlejí se nad odolnou ekonomikou a ukazují, že síla společnosti i národa nezačíná u legislativní rady vlády, ale doma v rodině. Zaměřují se mimo jiné i na to, proč se cítíme unavení a jak odmítáme nepřijatelné události.

Na knize spolupracovali Alexander Ač, Miroslav Bárta, Václav Bartuška, Hynek Beran, Aleš Bezděk, Václav Cílek, Jiří Filip, Petr Havel, Vladislav Chvála, Jaroslav Klokočník, Stanislav Komárek, Jan Kostelecký, Marina Luptáková, Tomáš Navrátil, Jan Rohovec, Michal Řoutil, Zdeňka Sůvová, Ilona Švihlíková, Ludmila Trapková, Miroslav Trnka, Vladimír Wagner a Milan Zelený.

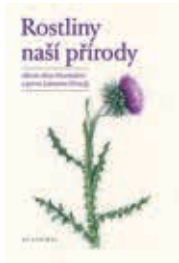
Křižovatky české energetiky

DANA DRÁBOVÁ, VÁCLAV PAČES,
HYNEK BERAN (EDS.)

Kniha navazuje na publikaci *Perspektivy české energetiky* (2014). Popisuje do větší hloubky některé další souvislosti oboru (informatika, bezpečnost, nové technologie), jeho spojitost s vývojem společnosti (návrat k častéčné samovýrobě energie, inteligentní budovy, inteligentní sítě a města) a také vzájemný vliv mezi měnícím se společenským klimatem, jeho výzvami i riziky a technickými nároky na zajišťování energetického hospodářství společnosti, jeho stability, sociální přiměřenosti a minimalizace ekologických dopadů. Navrhujeme-li budoucí energetiku, navrhujeme také značnou část života budoucí společnosti a vytváříme i omezujeme možnosti jejího dalšího rozvoje i bezpečí. To je hlavním poselstvím knihy, která reflektuje i úskalí oboru, jež si člověk v běžném životě neuvědomuje, protože skutečnost, že bude v domě teplo a v zásuvce elektřina, považuje za běžný standard.

Na vydání knihy se podílí Energetická komise AV21 (koordinační pracoviště Ústav termomechaniky a Ústav fyziky plazmatu AV ČR) ve spolupráci s CIIRC ČVUT a Českou společností pro energetiku.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Rostliny naší přírody štětcem Anny Skoumalové a perem Lubomíra Hroudy

ANNA SKOUMALOVÁ,
LUBOMÍR HROUDA

Mgr. Anna Skoumalová-Hadačová (1946) se věnuje převážně vědecké ilustraci v oboru botanika, ilustrovala na padesát knižních titulů (například *Květena České republiky*).

Doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc., (1945) přednáší botanické disciplíny na Pedagogické a Přírodovědecké fakultě UK. Je jedním z editorů příručky *Klíč ke květeně České republiky*.

Akvarelový atlas zahrnuje cca 780 dominantních bylin přírody České republiky. Originální obrázky, malované výhradně podle živého materiálu, jsou doprovázeny krátkými texty o ekologii druhu, rozlišovacích znacích, které nejsou patrné z obrázku, popřípadě o příbuzných druzích a jejich určení. Výběr rostlin v knize zohledňuje posun naší květeny od roku 1973 zařazením běžných invazních druhů a většího počtu travních dominant. Z rostlin horských a z orchidejí je zobrazen výběr nápadných a častých druhů, které se přirozeně vyskytují na území České republiky.

Město naruby

Vágní terén, vnitřní periferie a místa mezi místy

RADAN HALUZÍK A KOL.

Mgr. et Mgr. Radan Haluzík, Ph.D., (1969) vystudoval biologii, ekologii a sociální vědy v Praze, Stanfordu a na University College London. Jako sociální antropolog se zabývá vztahem politiky a estetiky, sociálním životem věci a palčivými problémy současného světa. Pracuje v Centru pro teoretická studia UK a AV ČR.

Město nejsou jen stavby, ulice, náměstí, městská infrastruktura, zeleň a parky, které mají jasnou funkci, ale i tisíce míst mezi nimi, jež zdánlivě „nejsou k ničemu“. Některá z nich míváme bez povšimnutí, jiná nám svým křovím, plevely a odpadky trochu nahání strach, další pokládáme za (bujnou) přírodu. Jak tato místa v historii vznikala a vznikají a proč je jich v dnešních městech tolik? Jaký je jejich urbanistický, ekologický i sociální život? K čemu současné umělce i nás ostatní vybízí jejich svérázná estetika? Mají v dnešním městě svoje místo? Skupina urbanistů, sociálních vědců, filozofů, archeologů, ekologů a umělců se pokusila společně nahlédnout na naše postsocialistická, postindustriální a globalizovaná města naruby.

Ing. Jiří Kolibáč, CSc.,

(1963) působí
v Entomologickém
oddělení Moravského
zemského muzea.

Doc. RNDr. Karel
Hudec, DrSc.,

(1927–2017) pracoval
v Ústavu pro výzkum
obratlovců ČSAV v Brně.

Prof. RNDr. Zdeněk
Laštůvka, CSc., (1955)

působí na pracovišti
zoologie Agronomické
fakulty Mendelovy

univerzity v Brně.

Ing. Milan Peňáz, DrSc.,

(1932) pracoval v Ústavu
biologie obratlovců AV ČR.

Příroda České republiky

Průvodce faunou

JIŘÍ KOLIBÁČ, KAREL HUDEC,
ZDENĚK LAŠTŮVKA,
MILAN PEŇÁZ (EDS.)

Úvod knihy pojednává o životním prostředí živočichů na našem území, o nepůvodních druzích a jejich významu, o druzích žijících s člověkem, o praktickém významu živočichů, problematice jejich ochrany a systematickém členění. Speciální část zahrnuje jednotlivé skupiny živočichů od houbovců a žahavců až po savce. Z druhově početných skupin hmyzu a dalších bezobratlých jsou vybráni významní zástupci a průřezově i druhy méně známých a nenápadných skupin. Obratlovci jsou charakterizováni podrobněji a stručně jsou popsány i vyobrazeny všechny jejich druhy (u ptáků alespoň významnější druhy). Kniha obsahuje 193 barevných tabulí.

2., upravené a doplněné vydání

Prof. RNDr. Pavel Kovář, CSc., (1952) vystudoval geobotaniku na Přírodovědecké fakultě UK, kde do současnosti přednáší některé ekologické disciplíny. V letech 2003–2009 byl děkanem fakulty.

Přenesená krajina Český venkov v rumunském Banátu

PAVEL KOVÁŘ (ED.) A KOL.

Území jižního Rumunska, kde Dunaj tvoří hranici se Srbskem, se dostalo do povědomí veřejnosti pod označením Banát. Významný podíl na utváření zdejší krajiny měli osadníci z českých zemí, kteří sem přicházeli ve vlnách počínaje dvacátými léty 19. století. Změnili převážně krasovou hornatinu z lesní na obhospodařovanou půdu tradičním maloroľnickým a pastevním způsobem a přežili se svými zvyky, zděděným jazykem a způsobem života v izolované části pozdějšího Rumunska až do doby pádu dosavadních politických hranic v roce 1989. Kniha přináší unikátní zachycení jak konzervovaných, tak měnících se vztahů lidí s českými kořeny, obsahuje podrobné kapitoly o obyčejích, místních názvech, lidovém umění, osudech vesnic, o lesích, loukách a úhorech s bohatostí biologických druhů a biodiverzitou podmíněnou tím, jak se nakládá s půdou, a o vpádu moderních prvků do tradiční zemědělské komunity.

Jáchymov

Mineralogická perla Krušných hor

PAVEL ŠKÁCHA, JAKUB PLÁŠIL,
VLADIMÍR HORÁK

Mgr. Pavel Škácha, Ph.D.,
(1981) působí jako geolog
v Hornickém muzeu
Příbram a podílí se na
výzkumných projektech
v Národním muzeu.

Mgr. Jakub Plášil,
Ph.D., (1984), pracovník
Fyzikálního ústavu AV ČR.
Zabývá se strukturální
analýzou, krystalografií
a mineralogií oxidických
minerálů.

MUDr. Vladimír Horák
(1964), praktický lékař
a sběratel minerálů
jáchymovského rudního
revíru. Zabývá se historií
města a montanistikou.

Jáchymov je jednou ze světově proslulých lokalit minerálů v České republice. Místní rudní revír proslul nálezy bohatých stříbrných bonanz. Od 16. století tu probíhala ražba světoznámých stříbrných tolarů a zdejší minerály stříbra posloužily v 16. a 17. století k výrobě unikátních uměleckých předmětů. V 19. a 20. století byly v Jáchymově těženy zejména uranové rudy a později radon obsahující minerální prameny. Kniha detailně popisuje historii těžby stříbrných nálezů, včetně odkazů na dosud neznámé archivní a literární prameny. Text je bohatě doprovázen obrázky historických map, geologických jevů v podzemí dolů a zvláště fotografiemi popisovaných minerálů včetně zcela nově určených druhů.

Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., (1972) je dlouholetým vědeckým pracovníkem Botanického ústavu AV ČR. Věnuje se zejména taxonomii a evoluci rostlin, podílí se na zpracování *Květeny České republiky* a je hlavním koordinátorem mapování rozšíření rostlin.

Klíč ke květeně České republiky

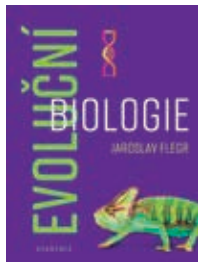
ZDENĚK KAPLAN (ED.)

Česká květena je díky své poloze uprostřed Evropy velmi bohatá a různorodá. V době ledové ji obohatily rostliny chladného severu, později teplomilné rostliny z jižní Evropy a stále ji ovlivňuje blízkost dvou velkých evropských pohoří, Alp a Karpat. Mnohé další rostliny se k nám dostaly vlivem člověka jak záměrně, tak jako nežádoucí zavlečenci. Veškerá tato květena, celkem více než 3700 druhů a poddruhů, je popsána s využitím nejnovějších poznatků ze systematiky i terénní botaniky v novém, zcela přepracovaném klíči ke květeně České republiky. Určování usnadní vynikající perokresby a stručný text s popisem rostlin a údaji o jejich rozšíření, nejčastějších stanovištích a době květu. Klíč je určen všem zájemcům o určování rostlin, zejména botanikům, studentům, učitelům a ochranářům.

2., aktualizované a zcela přepracované vydání

Evoluční biologie

JAROSLAV FLEGR

Třetí vydání populární učebnice evoluční biologie je určeno posluchačům magisterských a doktorandských kurzů evoluční biologie, molekulární fylogenetiky a evoluční parazitologie. Učebnice pokrývá ve 28 kapitolách veškerou problematiku oboru. Věnuje se mikroevolučním dějům (kapitoly Biologická evoluce, Dědičnost, Mutace, Přirozený výběr, Genetický drift, Genový tok, Evoluční tahy, Polymorfismus, Evoluce sekvence DNA, Evoluce genů, Evoluce pohlavního rozmnožování, Evoluční důsledky pohlavního rozmnožování, Koevoluce, Kulturní evoluce, Pohlavní výběr), makroevolučním dějům (kapitoly Vznik života, Evoluce ontogeneze a životního cyklu, Evoluce chování, Evoluce parazitů, Druhy, Speciace, Vymírání, Fylogenetika, Molekulární fylogenetika, Taxonomie a Makroevoluce) a obsahuje i dvě všeobecně zaměřené kapitoly (Kritika a obrana evolučních teorií a Historie evoluční biologie).

3. vydání

Prof. RNDr. Jaroslav Flegr, CSc., (1958) působí na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PŘF UK. Jeho kniha *Zamrzlá evoluce aneb Je to jinak, pane Darwin* získala cenu Magnesia Litera za rok 2007 v kategorii naučná literatura.

Temperate herbs

An architectural analysis

JITKA KLIMEŠOVÁ

Kniha přibližuje opomíjený svět podzemních orgánů bylin a zaměřuje se na orgány nesoucí pupeny, tedy ty, které slouží k přežívání, regeneraci po narušení a ke klonálnímu růstu rostliny. Tyto ekologické funkce uvádí do souvislosti se současnými poznatky o architektuře rostlin a představuje syntézu předchozích pokusů klasifikovat základní architekturní modely. Funkční vlastnosti odvozené z podzemních orgánů nesoucích pupeny jsou dokumentovány na tisíci kresbách pořizovaných během dvou dekad studia rostlin střední Evropy. Kniha je určena botanikům a rostlinným ekologům od amatérů po odborníky.

Doc. RNDr. Jitka Klimešová, CSc., (1963) vystudovala Přírodovědeckou fakultu UK, obor systematická biologie. Pracuje v Botanickém ústavu v Třeboni a zabývá se funkční morfologií rostlin.

Staré cesty v krajině středních Čech

PAVEL BOLINA, TOMÁŠ KLIMEK,
VÁCLAV CÍLEK

Od roku 2003 probíhá terénní výzkum starých a zejména dálkových komunikací, při kterém se ukazuje záměrný způsob vedení cest krajinou obvykle po přímých, vyvýšených trasách, které se dobře odvodňují, vyhýbají se bahnitým úsekům a řeky přecházejí příčným směrem. Některé z těchto cest vedou mimo středověká města, ale směřují podél pravěkých hradišť, takže jejich základ je raně středověký či předslovanský. Například uzel cest v okolí Levého Hradce je vyvinut podstatně výrazněji než v Pražské kotlině. Kniha je doprovázena 726 mapkami a fotografiemi, které dokumentují průběh významných reálných a v krajině doložených starých komunikací, jež mají klíčový význam pro poznání ekonomických i kulturních vztahů centra české kotliny.

Archeolog Ing. Pavel Bolina, Ph.D., (1953) je vůdčí osobností týmu s téměř dvacetiletou zkušeností terénního výzkumu starých cest a historické kartografie. Pramenitou analýzu zajišťuje historik Mgr. Tomáš Klimek, Ph.D., (1979). Geolog RNDr. Václav Cílek, CSc., (1955) se zabývá geomorfologickými faktory, jež ovlivňují vedení starých tras.

A Field Guide to the Flora of Ladakh

MIROSLAV DVORSKÝ, LEOŠ KLIMEŠ, JIŘÍ DOLEŽAL, JAN WILD, BERNHARD W. DICKORÉ

Praktický terénní průvodce květenou Ladaku, svérázné polopouštní oblasti indického Transhimálaje. U jednotlivých druhů nalezneme popis jejich morfologie, ekologických nároků a areálu celkového výskytu. Rozšíření je zobrazeno na přehledných bodových mapách a výškových frekvenčních diagramech. Na barevných fotografiích je představen vždy celkový habitus rostliny, často je připojena také makrofotografie detailů. Kniha se věnuje jak geologii a klimatu Ladaku, tak historii jeho botanického průzkumu, fytogeografie a vegetační zonace. Díky druhovému překryvu je průvodce široce použitelný i v horách západního Tibetu, v Kašmíru nebo Nepálu.

RNDr. Miroslav Dvorský, Ph.D., (1982) vědecký pracovník BÚ AV ČR v Třeboni, se specializuje na ekologii horských ekosystémů. RNDr. Leoš Klimeš, CSc., (1960–2007) vědecký pracovník BÚ AV ČR v Třeboni, se soustředil na biologii klonálních rostlin a ekologii chladných pouští. Doc. Jiří Doležal, Ph.D., (1975) působí v BÚ AV ČR v Třeboni a na PŘF JČU. Zabývá se ekologií ekosystémů v indickém Himálaji. Doc. Jan Wild, Ph.D., (1973) je ředitelem BÚ AV ČR. Bernhard W. Dickoré, Ph.D., (1959) působí na Univerzitě Ludvíka Maxmiliána v Mnichově.

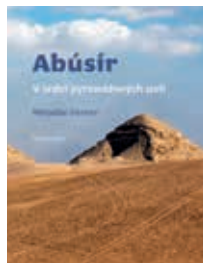

Abelova cena

MICHAL KŘÍŽEK A KOL.

Matematika bývá nazývána královnou věd, prakticky žádná moderní věda se bez ní v současnosti neobejde. Přesto si muse-la více než sto let počkat na ocenění srovnatelné s Nobelovou cenou co do významu, prestiže, výše finanční odměny i způsobu předávání. Od roku 2003 se každoročně předním světovým matematikům uděluje cena pojmenovaná po geniálním norském matematikovi Nielsi Henriku Abelovi. Kniha představuje patnáct výjimečných dosavadních laureátů Abelovy ceny, seznamuje čtenáře s tématy jejich vědeckého bádání, s vynikajícími výsledky, za které byli oceněni, i s možnostmi jejich uplatnění v praxi. Nelehkého úkolu přiblížit laické veřejnosti hluboké myšlenky z širokého spektra hraničních oblastí současného poznání v matematice se ujalo šest předních odborníků z Matematického ústavu AV ČR a Matematicko-fyzikální fakulty UK.

Prof. RNDr. Michal Křížek, DrSc., (1952) vystudoval obor numerická matematika na Matematicko-fyzikální fakultě UK. Pracuje v Matematickém ústavu AV ČR.

Abúsír

V srdci pyramidových polí

MIROSLAV VERNER

Archeologická expedice Českého (dříve Československého) egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy působí v Egyptě od počátku šedesátých let minulého století. Pracovala a pracuje na více místech, hlavní výzkumná činnost se však soustřeďuje na Abúsír – pohřebiště s hrobkami králů 5. dynastie (ca 2435–2306 př. Kr.), ležící v samém srdci pyramidových polí starověké Memfidy. Poprvé sem přišla, aby zkoumala jedinou hrobku – Ptaħšepesovu mastabu. Od té doby se česká archeologická koncese podstatně rozšířila a dnes zaujímá plochu okolo dvou čtverečních kilometrů. Byly zde odkryty dříve neznámé pyramidy, chrámy, papyrové archivy, hrobky, šachtové komplexy, a dokonce celé velké hřbitovy z různých období egyptských dějin a tyto objevy výrazně změnily pohled na dějiny starého Egypta zejména ve 3. a 1. tisíciletí př. Kr. Protože od vydání první české knihy o Abúsíru, která v Akademii vyšla pod názvem *Zapomenutí faraoni, ztracené pyramidy. Abúsír*, uplynuly více než dvě desítky let, během nichž došlo k mnoha novým pozoruhodným objevům, snaží se předkládaná publikace přiblížit českým čtenářům současné výsledky výzkumu této významné lokality.

již vyšlo

Biografický slovník vedoucích •
funkcionářů KSČ v letech 1921–1989
Představitelé gestapa na území •
protektorátu Čechy a Morava
v dokumentech a obrazech
Popravení z politických důvodů •
v komunistickém Československu

již vyšlo

Biografický slovník náčelníků operativních správ •
Státní bezpečnosti v letech 1953–1989

Koedice s Ústavem pro studium
totalitních režimů.

Mimo edice –
Ústav pro studium
totalitních režimů

Biografický slovník vedoucích funkcionářů KSČ v letech 1921–1989

PETR ANEV, MATĚJ BÍLÝ A KOL.

Slovník podává nejen rychlý přehled o životě a politické kariéře vedoucích funkcionářů KSČ, ale díky přiřazení seznamu základních pramenů a literatury ke každému biografickému heslu může posloužit i jako základní východisko k hlubšímu studiu témat spojených s personáliemi komunistické strany. Obsahuje také úvodní studii nastiňující problematiku vzniku a proměn KSČ a KSS a zejména jejich volených orgánů v širším kontextu dějin Československa. Biografická hesla vycházejí nejen z relevantní odborné literatury, ale především z primárního výzkumu archivních pramenů. Autorský kolektiv zahrnuje více než čtyři desítky historiků a archivářů. Krom badatelů Ústavu pro studium totalitních režimů na projektu spolupracovali přední odborníci z českých a slovenských historiografických institucí.

Mgr. Petr Anev (1986) absolvoval historii a politologii na Filozofické fakultě UK a je externím doktorandem na katedře historie UJEP. Specializuje se na politické dějiny Československa v letech 1918–1948.

PhDr. Matěj Bílý, Ph.D., (1986) absolvoval magisterské studium v oboru historie a politologie na Filozofické fakultě UK se specializací na dějiny 20. století se zaměřením na Evropu.

Představitelé gestapa na území protektorátu Čechy a Morava v dokumentech a obrazech

PAVEL KREISINGER, VLADIMÍR ČERNÝ, LENKA GEIDT, JAN ZUMR

Svazek A monografie je věnován úvodu do problematiky nacistické tajné státní policie. Zabývá se gestapem v Čechách, zejména řídící úřadovnou v Praze a všemi dvanácti regionálními služebnami, které jí podléhaly. Svazek B se zaměřuje především na gestapo na Moravě, tedy na řídící úřadovnu v Brně a třináct regionálních služeben. Součástí obou svazků je biografický slovník vybraných šedesáti představitelů gestapa, který zahrnuje pestrou škálu příslušníků od řadových zaměstnanců až po vedoucí služeben. Kromě sudetských i říšských Němců jsou zařazeni také Rakušané nebo Češi. Biogramy se zaměřují nejen na popis kariéry představitelů gestapa v protektorátu, ale zachycují i jejich dosud málo známé osudy po skončení druhé světové války, včetně případného využití komunistickými bezpečnostními složkami.

PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D., (1987) působí na FF UPOL. Zabývá se prvním a druhým československým odbojem. **PhDr. Vladimír Černý, Ph.D.**, (1975) vyučuje na FSS a FF MU. Jeho specializací je vývoj českých zemí 1914–1948. **Mgr. et Mgr. Lenka Geidt, Ph.D.**, (1984), absolventka FF MU. Zaměřuje se na problematiku terezínského ghetta. **Mgr. Jan Zumr, Ph.D.**, (1988) působí v ÚSTR. Věnuje se činnosti nacistického okupačního aparátu.

Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu

PETR MALLOTA A KOL.

Problematika politických poprav v Československu v období vlády KSČ dlouhodobě přitahuje pozornost veřejnosti, přičemž zejména v posledních letech tento zájem oživuje postupné otevírání archivů a zpřístupňování některých fondů. Při zpracovávání tohoto tématu se ovšem mezi badateli v minulosti uplatňoval spíše přístup selektivního výběru určitých kauz, nejčastěji spjatých s nejnámějšími politickými procesy. Předkládaná kolektivní monografie mapuje ve formě jednotlivých životopisných hesel, jež jsou koncipována jako případové studie, všechny doposud známé tragické kauzy popravených z politických důvodů. V této souvislosti se nevyhýbá ani kontroverzním případům, které leží na hranici mezi politickými a kriminálními delikty, či ji dokonce překračují. Kromě přiblížení jednotlivých lidských osudů kniha osvětluje celkový stav bádání a zasazuje popravu v komunistickém Československu do širšího rámce politických procesů.

Mgr. Petr Malloata (1980) absolvoval Pedagogickou fakultu UK. Pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů, kde se jako historik věnuje zejména tématu protikomunistického odboje a represí v Československu padesátých let 20. století.

Biografický slovník náčelníků operativních správ Státní bezpečnosti v letech 1953–1989

MILAN BÁRTA, JAN KALOUS,
DANIEL POVOLNÝ,
JERGUŠ SIVOŠ, PAVEL ŽÁČEK

Slovník zaplňuje bílé místo našich dějin 20. století a představuje náčelníky Státní bezpečnosti od vzniku operativních správ v roce 1953 až po jejich zrušení během pádu komunistického režimu v Československu. Jde o první publikaci encyklopedického charakteru prezentující profily 63 vysokých důstojníků Sboru národní bezpečnosti, respektive Státní bezpečnosti. Biografická hesla přinášejí nejdůležitější informace o životních osudech a služební činnosti náčelníků čtrnácti různých republikových či federálních útvarů StB – rozvědného i kontrarozvědného zaměření, vojenské kontrarozvědky, správ operativní techniky, sledování i ochrany stranických a státních činitelů. Součástí je i stručný úvod o rámcovém organizačním vývoji každé z těchto operativních linií.

již vyšlo

Časopis pro popularizaci biologie vydává Nakladatelství Academia za podpory Akademie věd České republiky. Vychází šestkrát ročně v rozsahu minimálně 64 stran, lze ho zakoupit v knihkupectvích Academia nebo předplatit. Informace o zvýhodněném předplatném najdete v každém čísle *Živy*. On-line archiv: <http://ziva.avcr.cz>.

Roku 1853 jej založil
Jan Evangelista Purkyně.

Mnohé myšlenky či ideje se ztratily v proudu času, ale přes celé věky přetrvalo Purkyňovo odhodlání vydávat časopis, jenž by přispíval k poučení svých čtenářů v oblasti přírodních věd. V každé době byla *Živa* moderním časopisem, který popularizoval biologické obory. S tímto kulturně historickým dědictvím oslovuje své čtenáře i dnes.

Živa

Rozhled v oboru veškeré přírody

A

Ač Alexander 127
 Adamec Jan 42
 Agha Petr 97, 114
 Altenhöner Florian 42
 Anděra Miloš 16
 Anev Petr 144
 Antošíková Lucie 7
 Augustová Zuzana 55

B

Balík Vojtěch 28
 Barborík Vladimír 123
 Baroš Radovan 96
 Bárta Milan 145
 Baštová Petra 50
 Bažant Václav 15
 Benešová Michala 30, 44
 Beran Hynek 127
 Beran Jan 58
 Beránek Ondřej 110
 Bílý Matěj 144
 Blažek Petr 40, 73
 Blažičková Horová Naděžda 23
 Boehm Christopher 96
 Bok Václav 28
 Bolina Pavel 141
 Bortlová-Vondráková Hana 61
 Brádlерová Daniela 20
 Brownell Will 43
 Burdicková Anne 12

C

Canetti Elias 31
 Cermanová Pavlína 110
 Ciglbauer Jan 8
 Cílek Václav 127, 141

Č

Čapková Dagmar 28
 Čeňková Jana 80
 Černý David 69
 Černý Vladimír 144
 Čížek Tomáš 98
 Čuřík Jan 59

D

Damm Jens 59

Deml Jakub 82
 Dickoré Bernhard W. 141
 Dobiáš Dalibor 56
 Doderer Heimito von 33
 Dolejš Radan 78
 Doležal Adam 69
 Doležal Jiří 141
 Drábik Jakub 115
 Drábová Dana 127
 Drace-Brownellová Denise 43
 Druckerová Johanna 12
 Dub Petr 114
 Duběda Tomáš 98
 Duran Profiat 53
 Dvorský Miroslav 141
 Dvořák Libor 30, 43

E

Entler Slavomír 71
 Exnerová Věra 59

F

Fanta Josef 71
 Fischer Otakar 32
 Fitzpatricková Sheila 106
 Flegr Jaroslav 140
 Fojtů Nina 33
 Franc Martin 104
 Fučík Julius 84

G

Gabajová Zuzana 43, 49
 Galaš Radek 78
 Gálová Adéla 65
 Geidt Lenka 144
 Goethe Johann Wolfgang 32
 Gogun Alexander 43
 Górný Maciej 104

H

Hahnová Eva 41
 Hájková Dagmar 20
 Haluzík Radan 130
 Hanzlík František 9
 Hartmann Karel 66
 Havelka Tomáš 28
 Havlová Eliška 23
 Heisslerová Radka 110
 Heller Daniel 96
 Heller Jan M. 66

Hilský Martin 31
 Hlaváček Jiří 61
 Hlavačka Milan 124
 Hojda Zdeněk 122
 Horák Pavel 20
 Horák Vladimír 136
 Hrouda Lubomír 15, 128
 Hrubý Jakub 59, 110
 Hříbek Tomáš 11, 68
 Hübl Dušan 64
 Hudec Karel 132

CH

Chmel Rudolf 125
 Chramostová Vlasta 61

J

Jadrná Matějková Hana 42
 Janáč Jiří 105
 Jaňour Zbyněk 38
 Janoušek Pavel 55
 Janoušek Petr 44
 Jareš Michal 86
 Jerofejev Viktor 30
 Jünger Ernst 33

K

Kaiserová Kristina 64
 Kalandra Zaviš 86
 Kalous Jan 145
 Kamiński Łukasz 40
 Kaplan Zdeněk 138
 Karlach Hanuš 32
 Kasíková Jana 5
 Kasper Tomáš 80
 Keller Patrik 8
 Kessler Vojtěch 20
 Kiesel Helmuth 33
 Kindl Martin 86
 Klečáček Martin 21
 Klímek Tomáš 141
 Klímeš Leoš 141
 Klímeš Ondřej 59
 Klímešová Jitka 140
 Klosová Markéta 28
 Kmoch Pavel 6
 Knapík Jiří 104
 Kober Jan 68
 Koestler Arthur 62
 Kolář Ondřej 62

Kolářová Ivana 62
 Kolibáč Jiří 132
 Komárek Stanislav 88, 89
 Komenský Jan Amos 28
 Konrád György 63
 Konrád Ota 19
 Kosman Marcell 30
 Košťál Jaroslav 15
 Kovář Martin 115
 Kovář Pavel 134
 Krawczyk Andrzej 44
 Kreisinger Pavel 40, 42, 144
 Krist Jan 11
 Krško Jan 79
 Křížek Michal 142
 Kučera Rudolf 19
 Kyša Leoš 115

L

Lach Jiří 65
 Laichter František 65
 Laštůvka Aleš 14
 Laštůvka Zdeněk 14, 132
 Liščák Vladimír 59
 Liška Jan 14
 Londák Miroslav 122
 Lukeš Jan 61
 Lunenfeld Peter 12

M

Macková Jana 71
 Macura Vladimír 91
 Madl Claire 26
 Machalický Jiří 23
 Mallota Petr 145
 Márai Sándor 65
 Mareš Jan 79
 McCracken Garry 35
 Michálek Slavomír 122
 Michela Miroslav 20
 Mitchell Anna 49
 Mlynář Jan 35
 Moravec Jiří 14
 Motyka Grzegorz 45
 Munzar Zdeněk 124

N

Novák Milan 7
 Novotný David Jan 63

O

Olišáková Doubravka 105
 Osvaldová Barbora 80
 Ottlová Marta 122
 Ovčáčková Lenka 36

P

Pačes Václav 127
 Padevět Jiří 74, 75, 115
 Pánková Markéta 80
 Papoušek Vladimír 125
 Páralová Tardy Markéta 40
 Pavlakos George 114
 Pavlát David 45
 Pavlíček Tomáš 123
 Pavlíček Tomáš W. 21
 Pehr Michal 79
 Peňáz Milan 132
 Persak Krzysztof 40
 Petropoulos Jonathan 49
 Petru Tomáš 59
 Petrussek Miloslav 31
 Petřeková Veronika 102
 Petřík Petr 71
 Pinker Steven 49
 Piorecká Kateřina 91
 Píša Petr 26
 Pithart Petr 93, 94
 Plášil Jakub 136
 Podhajský František A. 84, 91
 Pogodová Tereza 104
 Pohunek Jan 79
 Poláková Miroslava 5
 Povolný Daniel 46, 145
 Prah Roman 24, 122
 Presner Todd 12
 Prokš Petr 46
 Přebinda Petr 58
 Příbáň Michal 116
 Putík Daniel 9
 Putna Martin C. 82

R

Raab Miroslav 36
 Rábová Caitlín Šárka 102
 Randák Jan 79
 Richard Nicolas 28
 Ringen Stein 11
 Rotterdamský Erasmus 32
 Rudl František 64

Rudlová Helena 64
 Ruffini Pierre-Bruno 98
 Rychlík Martin 118, 120

Ř

Řehka Karel 12
 Řípa Milan 35

S

Samek Ladislav 38
 Scull Andrew 47
 Sekal Ondřej 33
 Schellová Margarete 64
 Schifferová Věra 28
 Schmarc Vít 106
 Schnapp Jeffrey 12
 Schönbornová Eleonore 64
 Schovánek Radek 73
 Schutt Bill 35
 Sibrťová Ivana 76
 Sivoš Jerguš 145
 Sixtová Olga 52
 Skoumalová Anna 128
 Sládek Ondřej 41
 Sládek Pavel 52
 Slavíková Marcela 32
 Součková Ema 108
 Soukup Daniel 53
 Sovák Jan 16
 Stehlík Michal 125
 Steiner Martin 28
 Stejskalová Jana 76
 Stella Marco 35
 Storchová Lucie 28
 Stott Peter 35
 Stromšík Jiří 31
 Strouhal Eugen 50
 Stříbrný Jan 124
 Světlík Martin 31
 Svoboda Robert 63

Š

Šámal Petr 123
 Šedivá Koldinská Marie 47
 Šepták Miroslav 48
 Šidák Pavel 56
 Šimůnek Michal V. 7
 Škacha Pavel 136
 Škultéty Michaela 64
 Šlerka Josef 12

Šmejkal Pavel 73
 Šmejkalová Jiřina 26
 Šmídová Michaela 98
 Šolcová Kateřina 28
 Špringl Jan 79
 Štefl Martin 31
 Štícha František 123
 Šuman Závíš 82
 Šumpich Jan 14
 Šustrová Petruška 62

T

Trusina Tadeáš 106
 Turis Peter 15

U

Úradníček Luboš 15
 Urbánek Vladimír 28

V

Vácha Štěpán 110
 Vachala Břetislav 50
 Vašát Petr 97
 Vašek Richard 19
 Vašek Zdeněk 124
 Vávra Martin 98
 Veis Jaroslav 47
 Verner Miroslav 142
 Veselka Martin 45
 Vichnar David 12
 Vlasák Martin 76
 Vlčák Petr 38
 Vojtková Milena 91
 Vymazalová Hana 50

W

Weiss Peter 122
 Wild Jan 141
 Wögerbauer Michael 26

Y

Yeats William Butler 31

Z

Zelenka Jaromír 76
 Zimbaro Philip 96
 Zlatník Čeněk 115
 Zumr Jan 144

Ž

Žáček Pavel 6, 40, 48, 145
 Živor Roman 76
 Žonca Milan 53

REJSTŘÍK TITULŮ**A**

... a další studie 55
 A Field Guide to the Flora of
 Ladakh 141
 Abelova cena 142
 Abúsír. V srdci pyramidových
 polí 142
 Antonín Chittussi 24
 Ať mohou přijeti. Organizace
 poválečné repatriace
 a návratů 1942–1947 5
 Atlas fauny České republiky 16
 Atlas vybraných druhů padlí
 (řád Erysiphales) v České
 republice 102

B

Biografický slovník náčelníků
 operativních správ Státní
 bezpečnosti v letech
 1953–1989 145
 Biografický slovník vedoucích
 funkcionářů KSČ v letech
 1921–1989 144
 Budování národa čtenářů. Sítě,
 podniky a protagonisté
 knižního trhu v Čechách
 (1749–1848) 26
 Byl to můj osud.
 Na přeskáčku I, II 61

C

Cestovné eseje 1991–2008 88
 Cesty z apokalypsy.
 Fyzické násilí v pádu
 a obnově střední Evropy
 1914–1922 19
 Co jsou dějiny knihy? Antologie
 textů k dějinám a teorii
 knižní kultury 26

Č

Časový paradox. Nová
 psychologie času, která
 změní váš život 96
 Čekisté. Bezpečnostní složky
 v evropských zemích
 východního bloku
 1944–1989 40
 Česká publicistika mezi dvěma
 světovými válkami 80
 České pohanství. Svazek 5. 86
 Československé četnictvo I.
 1918–1929 78
 Český ministr ve Vídni. Ve
 službách císaře, národa
 a politické strany 21
 Český strukturalismus v exilu 41
 Český tramping v časech
 formování a rozmachu 79
 Češi a Slováci v Austrálii
 v 1. polovině 20. století
 a jejich účast ve světových
 válkách 40
 Češi o Česích. Dnešní spory
 o dějiny 41

D

Dějiny „nové“ moderny 3. Věk
 horizontál. Česká literatura
 v letech 1935–1947 125
 Dějiny skalpování. Zakrvácené
 kštiny, trofeje a významy 118
 Dějiny vlasů. Účesy, vousy,
 chlupy a péče o ně 120
 Deník z Prahy 1945–1946 64
 Digital_Humanities 12

E

Encyklopedie českého literárního
 samizdatu 1949–1989 116
 Encyklopedie ruské duše. Román
 s encyklopedií 30
 Eutanazie a dobrý život 69
 Eutanazie a rozhodnutí na konci
 života. Právní aspekty 69
 Evoluční biologie 140
 Evropské břehy Česka 105
 Experiment jako kritika
 nacismu. Poválečná rakouská
 experimentální dramatika 55

- F**
 Faust 32
 Fúze. Energie vesmíru 35
 Fyzika v příkladech II. Molekulová fyzika a termodynamika, elektrostatika, elektrický proud, magnetické a elektromagnetické pole. Pro studenty vysokých škol 38
- G**
 Generál četnictva Karel Vyčítal 62
- H**
 Henryk Sienkiewicz ve světě politiky 30
 „Heydrich byl střelen neznámým útočníkem“. SOE a příprava paraskupiny Anthropoid na pozadí operační vlny 1941–1942. Edice dokumentů 6
 Hierarchie v pralesích. Evoluce rovnostářského chování 96
 Hornické památky České republiky 76
 Hrdelní případy Mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948. Potrestání kolaborantů, udavačů a válečných zločinců z Českobudějovicka, Jindřichohradecka a Českokrumlovska 8
- CH**
 Chtěl jsem mlčet 65
- I**
 Informační válka 12
 Inventura předsudků 98
- J**
 Jaderná fúze. Budoucnost energetiky 71
 Jáchymov. Mineralogická perla Krušných hor 136
 Jak být dobrý i bez pánoha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti 11
 Jan Jessenius mezi historií, ideologií a politikou 47
 Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi. Legitimita moci ve světě 14. století 110
 Jehuda Leva ben Bešalel. Exkluzivistický univerzalizmus v židovském myšlení raného novověku 52
- K**
 Karel VI. Schwarzenberg. Deníky 1921–1947 66
 Katolická církev a první republika 1918–1938 79
 Každodenní stalinismus. Obyčejný život v neobyčejné době: Sovětské Rusko ve 30. letech 106
 Keře 15
 Klíč ke květeně České republiky 138
 Kněz prezidentem. Slovensko Jozefa Tisa 44
 Kniha představených kolínské synagogy 1730–1783 52
 Konec říše Romanovců. Mezinárodní souvislosti svržení carského režimu a revoluce v Rusku (1880–1917) 46
 Krajina a lidé 71
 Kritiky a eseje. Svazek 1. 84
 Křivočarství české energetiky 127
 Kult jednoty. Stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964 105
 Kulturní diplomacie Číny a její regionální variace 59
 Kulturní reflexe tuberkulózy v českých zemích 1800–1945 102
- L**
 Lékařství starých Egyptanů II. Vnitřní lékařství 50
 Lepší anděle naší přirozenosti. Proč ubývá násilí 49
 Léta 1946–1948. Svazek 4. 86
 Lidé kolem stolu aneb Úvod do mezilidské chemie 36
 Lidská práva v mezikulturních perspektivách 97
 Literární kronika první republiky 123
 Ludwig Erhard mezi Spojenými státy a západní Evropou 44
- M**
 Maďarsko 1956. Od reformy socialismu k národnímu povstání 42
 Mandaríní 89
 Masa a moc 31
 Měli odvahu žít. Odboj na Uherskobrodsku v letech 1939–1945 5
 Města a městečka. Memoáry. I. díl: Městečka 88
 Města a městečka. Memoáry. II. díl: Města 88
 Město naruby. Vágní terén, vnitřní periferie a místa mezi místy 130
 Mezi demokracií a autoritářstvím. Rakouská vnitřní a zahraniční politika v letech 1931–1934 48
 Mezi pionýrským šátkem a mopedem. Děti, mládež a socialismus v českých zemích 1948–1970 104
 Mezi státním plánem a badatelskou svobodou. Československá etnografie a folkloristika ve vzpomínkách pamětníků 61
 Mezi tolerancí a intolerancí. První dvě století novověkých katolických misí v Číně 59
 Mistr, který létal na větru. Staročínská kniha Lie-č' 58
 Modelování mezní vrstvy atmosféry 38
 Moje Československo 125

- Moji přátelé a smrt aneb Texty prvního expresionismu. Svazek 3. 82
- Mokře chodí v suše. Vodník v české literatuře 56
- Motýli a housenky střední Evropy. Drobní motýli I. 14
- Mučedníci a oběti pro Krista. Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století. Slovníková příručka 124
- Muž, který začal druhou světovou válku. Alfred Naujocks: padělatel, vrah, terorista 42
- N**
- Na jedné lodi. Mapování života bezdomovců v urbánním prostoru 97
- Na prvním místě má být národ. Marxistické historiografie ve středovýchodní Evropě 104
- „Národní“ školství za první Československé republiky 80
- Nebud' jako tvoji otcové 53
- Neviditelné písmo 62
- Novinář a politik Hubert Ripka. Člověk, který nemlčel 45
- O**
- O původu kultury. Biologické, antropologické a historické koncepty kulturní evoluce 36
- O umlčené kulturní epoše. Kus nakladatelské historie 65
- Obojživelníci a plazi České republiky 14
- Obrana asistované smrti. Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a sebeusmrcení za pomoci lékaře 68
- Od bouře k bouři. Československo, Evropa a svět mezi dvěma světovými válkami (1918–1938/39) 115
- Od Velké Sýrie k malé. Složitosti vytváření Sýrie v první polovině 20. století 58
- Odbojová skupina bratří Mašínů 75
- Oldřich Blažíček 23
- Opera omnia 19/I. De rerum humanarum emendatione consultatio catholica 28
- Opera omnia 26/I. Epistulae – Korespondence. Pars I 1622–1642 28
- Operace Anthropoid: Epilog. Atentát na Reinharda Heydricha ve světle dobových pramenů 6
- Operace Dunaj. Krvavá odpověď Varšavské smlouvy na pražské jaro 1968 46
- Osmašedesátý 93
- P**
- Paměti 63
- Perfektní diktatura. Čína ve 21. století 11
- Po Devětaosmdesátém. Rozpomínání a přemítání 94
- Pojmenování a právo. Základní otázky právní regulace jména, příjmení, pseudonymu a neformálních jmen 68
- Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu 145
- Právo na veřejný prostor 114
- Pražské historické zahrady a parky. Architektura, dendrologie, památková péče 76
- Pražské šantány, kabarety a divadla malých scén 78
- Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení 114
- Prsty do ran I 93
- Prsty do ran II 94
- Průvodce stalinistickou Prahou. Místa – události – lidé 74
- První nacisti. Erich Ludendorff: Muž, jenž Hitlerovi vydláždil cestu k moci 43
- Prvních 100 dnů Charty 77. Průvodce historickými událostmi od vzniku Prohlášení Charty 77 po pohřeb Jana Patočky 73
- Představitelé gestapa na území protektorátu Čechy a Morava v dokumentech a obrazech 144
- Přenesená krajina. Český venkov v rumunském Banátu 134
- Příroda České republiky. Průvodce faunou 132
- Přírodopis kanibalismu. O lidojedech, placentách, prášku z mumie a jiných věcech 35
- R**
- „Račte to podepsat libovolnou šifrou“. Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935) 19
- Rostliny Karpat 15
- Rostliny naší přírody štetcem Anny Skoumalové a perem Lubomíra Hroudý 128
- Ruce světové revoluce. Carlos a jeho teroristická organizace v dokumentech StB, 1977–1989 48
- Rukopisy královédvorský a zelenohorský. Studie z recepce v kultuře a umění 56
- S**
- S bohem za císaře a vlast! Čeští důstojníci ve válkách let 1848–1849 124
- Silver A 73
- Sláva republice! Oficiální svátky a oslavy v meziválečném Československu 20
- Slovensko – evropský příběh 122
- Soukromá historie Páté čtvrti a okolí 63
- Stalinova komanda. Ukrajinské partyzánské jednotky 1941–1944 43

- Staré cesty v krajině středních Čech 141
Strudlhofské schody 33
Světlo, stíny a tma v české kultuře 19. století 122
- Š
- Šílenství a civilizace. Kulturní historie duševních chorob od bible po Freuda a od blázince k moderní medicíně 47
Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století. Vybrané spisy 3 91
- T
- Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948. Únor 1948, výsledek nerovného zápasu 9
Temperate herbs 140
Ten, který bude 91
Tereziánská epopej. To je ghetto 66
Třetí pilíř zahraniční politiky? Západoněmecká zahraniční kulturní politika v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století 50
- U
- Umělci pod Hitlerem. Kolaborace a přežití v nacistickém Německu 49
- Užitečná rozprava o vedení války s Turky s výkladem Žalmu 28 32
- V
- Václav Zykmund 23
Válečný deník 1914–1918 33
Ve stínu Karla Škréty. Pražští malíři v letech 1635–1680. Antonín Stevens – Jan Bedřich Hess – Matěj Zimprecht 110
Věda a diplomacie. Nový rozměr mezinárodních vztahů 98
Věda kontra iracionalita. 6. sborník přednášek Českého klubu skeptiků Sisyfos 115
Věk nerovnováhy. Klimatická změna, bezpečnost a cesty k národní resilienci 127
Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I. Morfologie. Část 1. Druhy slov / Tvoření slov 123
Vize 31
Vojáci, nebo podnikatelé? Ekonomické aktivity československých legií během anabáze v Rusku 20
Volyň '43. Volyňský zločin: nová fakta, nová perspektiva 45
Výchova kněží v Čechách a jejich role v náboženské kultuře (1848–1914) 21
- Výzdoba hudebních rukopisů Jana Táborského z Klokotské Hory 108
- Z
- Z nouze život, z nouze smrt? Slovenští Židé v Terezíně, Sachsenhausenu, Ravensbrücku a Bergen-Belsenu, 1944–1945 9
Za dráty. Tábory v období 1938–1945 na území dnešní České republiky 75
Zápisky z pozdní doby 89
Zatemněno. Česká literatura a kultura v protektorátu 7
Zdraví nemocní říšští protektoři v Čechách a na Moravě 1939–1945 7
Zelená Hora v sevření smrtihlavů 8
Země lyr a ocele. Subjekty, ideologie, modely, mýty a rituály v kultuře českého stalinismu 106
Zraněná těla. Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku 53
Zrození Šlěpějí aneb Demlova bílá kniha (1912–1919). Svazek 4. 82
- Ž
- Život se nedá plánovat. Osud v pohnutých časech 64

ZÁMECKÉ HOTELY A KONFERENCEČNÍ CENTRA AKADEMIE VĚD ČR

Château hotels and conference centers of Academy of Science of Czech Republic

Konference
Conferences

Svatby
Weddings

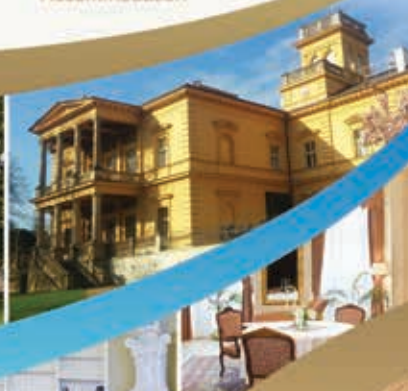
Gastronomické služby
Gastronomy services

Oslavy
Celebrations

Firemní akce
Events

Semináře
Seminars

Ubytování
Accommodation

KLUB ACADEMIA

**STAŇTE SE ČLEMEM KLUBU
A UŠETŘETE PŘI NÁKUPU KNIH AŽ 20 %**

PODMÍNKY A INFORMACE O ČLENSTVÍ V KLUBU ACADEMIA:

Členem Klubu Academia se může stát každý, kdo v Knihkupectví Academia uskuteční jednorázový nákup v hodnotě min. 1 000 Kč, předloží účtenku a zažádá o vydání členské karty.

Členská karta Klubu Academia poskytuje slevu 20 % na nákup knih z produkce Nakladatelství Academia a 10% slevu na knihy ostatních nakladatelů. Sleva se nevztahuje na časopisy s výjimkou Živy.

Členství v Klubu není časově omezené. Členská karta je přenosná a pro její vydání není potřeba uvádět osobní údaje. Slevy lze uplatnit pouze v Knihkupectví Academia, a to v Praze, Brně a Ostravě. Slevy nelze kombinovat a nelze je uplatnit na již zlevněné zboží.

Praha: Václavské nám. 34 | Národní 7 | Na Florenci 3
Brno: nám. Svobody 13 | Ostrava: Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz | www.eknihy.academia.cz

Josef Šíma(1891–1971)

Ateliér

olej na plátně, dat. 1934, sign. vpravo dole, 99 × 144 cm

Dosažená cena: 24 000 000,- Kč

Historicky nejvýše vydražené dílo autora

Galerie Kodl

Národní 7, 110 00 Praha 1

tel.: +420 251 512 728

mobil: +420 602 327 669

e-mail: galerie@galeriekodl.cz

www.galeriekodl.cz

**Děkujeme Vám za další výjimečný úspěch v podobě
nové historicky nejúspěšnější aukce v ČR
a těšíme se na Vaši návštěvu v naší galerii na Národní 7.**

**aukce – nákup a prodej – výstavy – znalecké posudky
expertizy – restaurování – odborné rámování**

Kodl – tradice od roku 1885

KODL
G A L E R I E

ZDARMA

Praha – Václavské nám. 34 / Národní 7 / Na Florenci 3

Brno – nám. Svobody 13

Ostrava – Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz

www.eknihy.academia.cz

www.vedakolemnas.cz

www.ivankraus.cz

www.ivanklima.cz

www.shakespeare-academia.cz

<http://ziva.avcr.cz>

www.twitter.com/NaklAcademia

Nakladatelství Academia na Google+

www.facebook.com/nakladatelstvi.academia

Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

ISBN 978-80-200-2822-8

